

MİLLET MECLİSİ

TUTANAK DERGİSİ

141 nci Birleşim

2 . 8 . 1971 Pazartesi

İÇİNDEKİLER

	<i>Sayfa</i>	<i>Sayfa</i>
I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	366:367	Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf ve Sanatkârlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifi ve 4 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/490, 2/13) (S. Sayısı : 201 ve 201 e 1 ve 2 nci ek) 369,394:395
II. — GELEN KÂĞITLAR	367	
III. — YOKLAMALAR	367,368	
IV. — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI	368	
1. — Isparta Milletvekili Hüsamettin Akmumcu'nun; komünizm kadar zararlı ve kökü dışarda bir aşırı akım olan masonlukla mücadele etmiyen İçişleri Bakanı hakkında Anayasanın 89 ncu maddesi uyarınca gensoru açılmasına dair önergesi (11/20)	368:369	2. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 2/546; C. Senatosu 2/334) (M. Meclisi S. Sayısı : 406, C. Senatosu S. Sayısı : 1632) 369,395:397
2. — C. Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, 1971 yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesinin kaldırılması hakkındaki kanun teklifini geri aldığına dair C. Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve C. Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in önergesi (2/516, 4/197)	369	3. — Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvellere değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 2/548; C. Senatosu 2/335) (M. Meclisi S. Sayısı : 407; C. Senatosu S. Sayısı : 1633) 370,398:399
V. — GÖRÜŞÜLEN İŞLER	369	
1. — Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa		

4. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/507; C. Senatosu 1/1255) (M. Meclisi S. Sayısı : 408; C. Senatosu S. Sayısı : 1634) 370,400:401

5. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/508; C. Senatosu 1/1256) (M. Meclisi S. Sayısı : 409; C. Senatosu S. Sayısı : 1635) 370,402:403

6. — Kayseri Milletvekili Enver Turgut ve 8 arkadaşının, 17 . 7 . 1967 tarihli 506 sayılı Kanunun 123 ncü maddesinin 2 ve 3 ncü fıkrasının kaldırılması ve bir fıkra eklenmesi ile İzmir Milletvekili Burhanettin Asutay ve 4 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 123 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Çalışma ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 41 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/496; 2/323) (S. Sayısı : 310) 370

7. — Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/486) (S. Sayısı : 379) 370:393

I. — GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

Erzincan Milletvekili Hasan Çetinkaya, Erzincan ilinin eğitim sorunları ve

Bingöl Milletvekili Mehmet Bilgin, Bingöl depremi ile ilgili son çalışmalar konularında gündem dışı birer demecde bulundular.

Kayseri Milletvekili Mehmet Yüceler'in, Kooperatifçilik, kooperatifler ve yabancı-ülkelere tarım alanından gidecek işçilerin kooperatif üyeleri olmalarına önem verilmesi konularındaki demecine Çalışma Bakanı Atılâ Sav cevap verdi.

Vazife ile yurt dışına giden Dışişleri Bakanı Osman Olcay'a Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sadi Koçaş'ın vekillik etmesinin uygun görüldüğüne dair Cumhurbaşkanlığı tezkeresi Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın, Türkiye Büyük Millet Meclisi üyeliği ile bağdaşmayan işler hakkındaki kanun teklifinin, İhtüzüğün 36 ncü maddesine göre gündeme alınmasına dair önergesi, yapılan görüşmelerden sonra reddo-
lundu.

Yeniden açık oya sunulan :

Orman Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısının kanunlaştırılması

Afyon Milletvekili Rıza Çerçel ve Hatay Milletvekili Hüsnü Özkan'ın, Millî Hava Sanayimizin kurulması maksadıyla Türk Hava Kuvvetlerinin güçlendirilmesine katılma payı hakkında kanun teklifinin kabul edildiği,

Cumhuriyet Senatosu İdare Âmirlerinin, 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması,

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması ve bu kanuna iki ek madde eklenmesi,

Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde,

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde (S. Sayısı - 389),

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde (S. Sayısı : 390),

Karayolları Genel Müdürlüğü 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde ve

Petrol Dairesi Başkanlığı 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması haklarındaki kanun tasarılarının da kanunlaştıkları, birleşim sonunda, açıklandı.

Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Öndim'in, Esnaf ve Sanatkarlar Sosyal Sigortalar

kanunu teklifinin maddeleri kabul olunarak tümü açık oya sunuldu ise de, oyların birleşim sonunda açıklanan sonucuna göre çoğunluğun sağlanamadığı, oylamanın tekrarlanacağı bildirildi.

Istanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde ve

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarıları ile,

Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde ve,

Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tekliflerinin gelen kâğıtlardan gündeme alınarak basılıp dağıtılmalarından itibaren 48 saat geçmeden ve öncelikle görüşülmeleri onaylandı ve maddeleri kabul olunarak

tümleri açık oya sunuldu ise de, oyların ayrımının birleşim sonunda açıklanan sonuçlarına göre çoğunluğun sağlanamadığı, oylamaların tekrarlanacağı bildirildi.

Aykut Alpergün'ün özel affına ve,

İbrahim Recep Ayıkış'ın cezasının affına dair kanun tasarıları öncelik ve ivedilikle görüşülerek kabul olundu.

Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hakkındaki kanun tasarısının 1 nci maddesi kabul edildi.

2. 8. 1971 Pazartesi günü saat 15,00 te toplanılmak üzere birleşime saat 19,50 de son verildi.

Başkan

Kâtip

Başkanvekilli

Manisa

Fikret Turhangil

M. Orhan Daut

Kâtip

Tunceli

Kenan Aral

II - GELEN KÂĞITLAR

Tezkereler

1. — Konya Milletvekili Necmettin Erbakan'ın yasama dokunulmazlığının kaldırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi (3/605) (Ana-

yasa ve Adalet Komisyonlarından mürekkep Karma Komisyona)

Cumhuriyet Senatosundan gelen iş

2. — İş kanunu tasarısı (1/347) (1 numaralı Geçici Komisyona)

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 15,00

BAŞKAN — Başkanvekilli Kemal Ziya Öztürk

KÂTİPLER : Kemal Ataman (Ankara), Memduh Elçi (Ordu)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 141 nci Birleşimini açıyorum.

III - YOKLAMA

BAŞKAN — Otomatik cihazla yoklama yapılacaktır, sayın üyelerin beyaz düğmelere basmalarını rica ediyorum.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Gerekli çoğunluğumuz yoktur.

İHSAN ATAÖV (Antalya) — Kırmızı düğmelere basanlar da var Sayın Başkan.

BAŞKAN — Hepsi toplandı efendim.

HİLMİ BİÇER (Sinop) — 229 sayıyı bulduk Sayın Başkan.

BAŞKAN — Yekûnda yanlışlık var sayın arkadaşlar. Teknik elemanın ifadesine göre yeter sayımız yoktur.

Yeter sayımızın olmaması dolayısıyla bir saat sonra toplanılmak üzere birleşime ara veriyorum efendim. (A. P. sıralarından «Yeter sayımız var» sesleri, gürültüler.)

Kapanma saati : 15,10

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati : 16,07

BAŞKAN — Başkanvekili Kemal Ziya Öztürk

KÂTİPLER : Memduh Ekşi (Ordu), Kemal Ataman (Ankara)

BAŞKAN — Millet Meclisinin 141 nci Birleşiminin ikinci oturumunu açıyorum.

III - YOKLAMA

BAŞKAN — Ad okunarak yoklama yapılmaktadır.

(Yoklama yapıldı.)

BAŞKAN — Yoklamada bulunmayan sayın üye var mı efendim?... Yok. Yoklama işlemi bitmiştir.

Muhterem arkadaşlarım, Dilekçe Karma Komisyonunda 5 sayın üyenin, Partilerarası Anayasa tadilatı ile ilgili özel Komisyonunda da 9 sayın üyenin mevcudiyeti Komisyon

başkanlıklarından gelen yazıdan anlaşılmiş, bunlarla birlikte çoğunluğumuz 226 yı bulunmuştur, çalışmalarımıza başlıyoruz.

Sayın Aydın Yalçın, Sayın Ferda Güley ve Sayın Hasan Basri Albayrak, gündem dışı söz talebinde bulunmuşlardır. Bu sayın üyelerin isteklerini önümüzdeki günlerde karşılamak düşüncesiyle bu oturumda söz veremiyorum efendim.

Başkanlığın sunuşları vardır, sırası ile arz edeceğim.

IV — BAŞKANLIK DİVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

1. — Isparta Milletvekili Hüsamettin Akmumcu'nun; komünizm kadar zararlı ve kökü dışarda bir aşırı akım olan masonlukla mücadele etmeyen İçişleri Bakanı hakkında Anayasanın 89 ncu maddesi uyarınca gensoru açılmasına dair önergesi (11/20)

BAŞKAN — Isparta Milletvekili Sayın Hüsamettin Akmumcu tarafından verilmiş bulunan gensoru önergesini okutuyorum :

Millet Meclisi Başkanlığına

Özü : Komünizm kadar zararlı ve kökü dışarda bir aşırı akım olan masonlukla mücadele etmeyen İçişleri Bakanı hakkında gensoru açılmasına dair önergedir.

Aziz milletimizin millî mefkûresini parçalamaya, millî birlik ve beraberliğini bozmaya, millî ve mânevi değerlerini sinsice tahribe çalışan, gizli ve bâtil ortaçağ musevi tarikatı esasına dayanan ve kökü dışarda olan mason locaları ve müntesipleri hakkında bugüne kadar - Hükümet programında zararlı cereyanlarla mücadele öngörüldüğü halde - maalesef gereken kanunî takibata tevessül edilmemiştir.

Türkiye'de masonlar Türk Yükseltme Cemiyeti Türkiye Büyük Locası ismi altında faaliyette bulunmaktadır.

Âyinlerini mâbet ismini verdikleri localarında gizli olarak tertip ve icra etmektedirler. Âyinlerinde ve kitaplarında raslanan isimler, terimler ve hikâyeler tamamen yahudi dili olan ibranicedir.

Hangi millete mensubolursa olsun mason olanlara birader, olmayanlara da haricî derler.

Devlet içinde imtiyazlı bir sınıf ve zümre hâkimiyetini tesis ve devamını temin hususunda âzami gayret sarf ederler. Bunun için de Devlet teşkilâtında mühim ve yüksek mevkiilere kendi mensuplarını getirmeyi ve hak tevziinde başkalarının hak ve hukukuna tecavüzü imtiyazlı bir sınıf ve zümre hâkimiyetinin devamını temin için zaruri ve meşru görürler.

Milletlerarası yahudiliğin gizli bir devleti mahiyetinde olan, milletleri mânen öldürme ve iktisaden sömürme gayesini güden masonluk içtimai, siyasi ve iktisadi hayatımızda millî haysiyet ve millî menfaatlerimizle asla bağdaşmayan son derece menfi tesirler icra etmektedir.

Kısaca temas ettiğimiz bu hususlar artık insanlık âleminde münakaşa konusu olmaktan çıkmış açık ve mevsuk hakikatlerdendir. Bu açık ve mevsuk hakikatleri inkâr etmek ya mason olmak veya masonluğa bilerek, isteyerek hizmet etmek demektir.

Anayasa, gizli veya fiili de olsa her hangi bir sınıf ve zümreye imtiyaz tanımamaktadır. Cemiyetler kanunu ise devletin siyasi ve millî birliğini bozmak amacını güden, din, mezhep, tarikat esaslarına dayanan, merkezi yurt dışında olan bir cemiyetin Türkiye'de şubelerinin açılmasını, arzı ulusal maksatlarla cemiyet kurulmasını yasaklamış bulunmaktadır.

Buna rağmen Anayasa ve Cemiyetler Kanununun ihlâline rıza gösterilmekte ve bu rıza hali devam etmektedir.

Gayrimillî ve art niyetli bir sınıf ve zümrenin imtiyazlı mevcudiyet ve hâkimiyetinin devam ve muhafazası için gösterilen bu kanunsuz müsamahanın elbette ki, hukuk devleti anlayışı içinde yeri yoktur.

Bu itibarla komünizm kadar zararlı ve tehlikeli kökü dışardaki milletlerarası yahudiliğe dayalı bir aşırı akım olan masonluk ile mücadele etmiyen İçişleri Bakanı hakkında gensoru açılması için işbu önergemizin gündeme alınmasını, kabulü için de oya konulmasını saygı ile rica ederim.

2 . 8 . 1971

Hüsamettin Akmumcu
İsparta Milletvekili

BAŞKAN — Gelecek birleşimde gündeme alınıp alınmama hususu görüşülecektir efendim.

2. — *Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, 1971 yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesinin kaldırılması hakkındaki kanun*

teklifini geri aldığına dair Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in önergesi (2/516, 4/197)

BAŞKAN — Sayın Ekrem Özden'in bir geri isteme talebi vardır, okutuyorum efendim :

Millet Meclisi Başkanlığına

İlgi : 21 . 4 . 1971 gün ve 11234 sayılı yazımıza ektir :

Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Ekrem Özden'in, 1971 yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesinin kaldırılması hakkındaki kanun teklifini geri aldığına dair 27 . 7 . 1971 tarihli tezkeresi ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerini rica ederim.

Saygılarımla.

Tekin Arıburun

Cumhuriyet Senatosu Başkanı

Cumhuriyet Senatosu Başkanlığına

1971 yılı Bütçe Kanununun 27 nci maddesinin kaldırılmasına dair bundan evvel yaptığım teklif halen Millet Meclisi Bütçe Karma Komisyonunun 2/516 sayılı dosyasıyla muamele görmektedir. Ancak bu teklifimden sonra neşir ve ilân edilen 1425 sayılı Kanunun 8 nci maddesiyle kaldırılmasını istediğim madde, kaldırılmıştır.

Teklifimin mevzuu kalmadığından geri aldığımı beyan eder, gereken işlemin yapılmasını saygıyla rica ederim.

Cumhuriyet Senatosu
İstanbul Üyesi
Ekrem Özden

BAŞKAN — Sayın Özden'in teklifi geriverilmiştir efendim.

V — GÖRÜŞÜLEN İŞLER

BAŞKAN — Açık oylamalarımız vardır, sırası ile arz ediyorum :

1. — *Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf ve Sanatkârlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifi ve 4 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/490, 2/13) (S. Sayısı : 201 ve 201 e 1 ve 2 nci ek)*

2. — *Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) İşaretili cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 2/546; C. Senatosu 2/334) (Millet Meclisi S. Sayısı : 406, C. Senatosu S. Sayısı : 1632)*

3. — *Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 2/548; C. Senatosu 2/335) (M. Meclisi S. Sayısı : 407; C. Senatosu S. Sayısı : 1633)*

4. — *İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/507; C. Senatosu 1/1255) (M. Meclisi S. Sayısı : 408; C. Senatosu S. Sayısı : 1634)*

5. — *1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/508; C. Senatosu 1/1256) (M. Meclisi S. Sayısı : 409; C. Senatosu S. Sayısı : 1635)*

BAŞKAN — Her kanun tasarısı ve teklif kupaları ayrı ayrı dolaştırılarak açık oylarınıza sunulacaktır. Oy kutuları önce sıralar arasında dolaştırılacak, sonra kürsü önünde bekletilecektir. Sayın üyelerin oylamaya katılmalarını rica ediyorum efendim.

6. — *Kayseri Milletvekili Enver Turgut ve 8 arkadaşının, 17 . 7 . 1967 tarihli 506 sayılı Kanununun 123 ncü maddesinin 2 ve 3 ncü fıkrasının kaldırılması ve bir fıkra eklenmesi ile İzmir Milletvekili Burhanettin Asutay ve 4 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 123 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Çalışma ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 41 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/496, 2/323) (S. Sayısı : 310)*

BAŞKAN — Çalışma Bakanı Sayın Atılâ Sav tarafından verilmiş bir önerge vardır, okutuyorum efendim:

Sayın Başkanlığa

Gündemin 9 ncü sırasında yer alan S. Sayısı 310 olan, 506 sayılı Kanununun 123 ncü mad-

desinin değiştirilmesine ilişkin teklifin öncelikle ve ivedilikle görüşülmesini arz ve teklif ederim.

Saygılarımla.

Atılâ Sav
Çalışma Bakanı

BAŞKAN — Okunan önergenin önceliğe taallük eden kısmını oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Sayın Komisyon ve Sayın Hükümet yerlerini alsınlar efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Niğde) — Komisyon yok Sayın Başkan.

BAŞKAN — Komisyonu temsil edecek sayın üye yok mu efendim? («Yok» sesleri)

Efendim bu tasarı ile ilgili Komisyon 41 numaralı Geçici Komisyonudur. Başkanı Sayın Turgut Toker... Yok. Sözü Sayın Asutay... Yok. Görüşmemiz mümkün değildir efendim.

7. — *Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/486) (S. Sayısı : 379) (1)*

BAŞKAN — Millî Eğitim Bakanı Sayın Şinasi Orel tarafından verilmiş bir önerge vardır, okutuyorum efendim:

Millet Meclisi Başkanlığına

Gündemin 32 nci sırasında yer alan Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkındaki kanun tasarısının müstaceliyetine binaen, gündemdeki diğer bütün işlere takdimen öncelikle ve ivedilikle görüşülmesini arz ederim.

Şinasi Orel
Millî Eğitim Bakanı

BAŞKAN — Sayın Bakan?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI SITKI BİLMEN — Ben yetkiliyim efendim.

BAŞKAN — Yetki belgeniz var mı efendim?
SITKI BİLMEN — Evet.

BAŞKAN — Sayın Komisyon? Burada. Buyurun efendim yerinizi alınız.

(1) 379 S. Sayılı basmayazı tutanağın sonuna eklidir.

Gereğe ve raporların okunması konusunda sayın üyelerden bir istek gelmemiştir efendim.

Okunan önergedeki öncelik istemini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir efendim.

Tasarının tümü üzerinde söz isteyen sayın üyelerin isimlerini arz ediyorum :

Sayın Nuri Kodamanoğlu, Sayın Mehmet Arslantürk, Sayın Âdil Turan, Sayın Hüseyin Abbas.

MEHMET AYTUĞ (Elâzığ) — Sayın Arslantürk grup adına konuşacak efendim.

BAŞKAN — Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Sayın Arslantürk, buyurun.

C. H. P. GRUPU ADINA MEHMET ARSLANTÜRK (Trabzon) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin değerli üyeleri ;

Boğaziçi Üniversitesi adı ile İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkındaki kanun tasarısı üzerinde, Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubunun görüşlerini genel çizgileri ile açıklamak istiyorum.

Değerli üyeler,

Memleketimizde yabancı okullara, ilk kurulları 1525 yılından bu yana Devletimizin siyasal, sosyal ve askerî durumuna göre şekil ve yönler verilmiştir. Bu konuda başlıca üç dönem göze çarpmaktadır.

Birinci dönem ;

Osmanlı İmparatorluğunun sosyal, siyasal ve askerî durumunun çok güçlü olduğu devirlerde bu okullar, Ortadoks ve Gregoryan azınlığı Katolikliğe, sonraları ayrıca Protestanlığa kazanmayı ve zengin, gelişmiş Türk Müslüman çoğunluk içinde terk edilmiş duruma düşmüş Hıristiyanları korumayı amaç edinmişlerdir.

İkinci dönemde ise ; bir önceki amaca, Fransız ihtilâlinde sonra gelişen milliyetçilik fikirlerini azınlıklara aşılıyarak hem Osmanlı İmparatorluğunu parçalamak ve hem de Hıristiyan halkı bağımsızlığına kavuşturmak fikri eklenmiştir.

Üçüncü dönem ;

İmparatorluğun tasfiyesinden sonra bu okullar yeni koşullara uygun yeni misyonlara yönelmişlerdir. Bu okullar, genel öğretim ve eğitim yanında, mensup buldukları milletlerin kültürünü ve dilini öğretmek ve bu yolla da ta-

biati ile kendi kültürlerini tanıtmak ve yaymak amacını gütmüşlerdir.

Sayın üyeler ; şimdi esas konuya ışık tutacağı görüşü ile yabancı okulların Lozan Antlaşması ve Lozan'dan sonraki durumları üzerinde kısaca durmakta yarar görüyoruz.

Lozan'da, bu konuda da yapılan uzun ve çetin müzakerelerden sonra Türk Delegasyonu Başkanı Sayın İsmet İnönü imzası ile Fransa, İngiltere ve İtalya hükümetleri delegasyonlarına, muhtevaları birbirinin aynı olan birer mektup gönderilmiştir. «Lozan Mektupları» adı ile siyasi tarihimizde yer alan bu mektuplara göre, Türk Hükümeti Türkiye'de 30 Ekim 1914'ten önce varlıkları tasdik edilmiş ve Fransa, İngiltere ve İtalya'ya tâbi müesseseler arasında öğretim kuruluşlarının varlığını tanıyacağını, Antlaşmanın imza edildiği 24 Temmuz 1923 tarihinde Türkiye'de fiilen var olan benzer kuruluşların da durumlarını düzene sokmak için, o günkü deyimini ile hayırhahane tetkikatta bulunacağını taahhüt etmiştir.

Mektuplarda öngörülen tetkikat, Lozan İkamet Mukavelesinin, dolayısı ile Lozan Mektuplarının yürürlükte kaldığı yedi yıl içinde yapılmıştır. Başka bir deyişle ; 1931 yılından beri artık Türkiye'de hiçbir yabancı öğrenim müessesesi, ahdi vecibeler doğuran müsaait bir muameleye sahip değildir ve Türkiye'nin bu hususta hiçbir ahdi vecibesi de yoktur.

Yalnız, Lozan ile tanınmış müesseselerin müktesep hakları şüphesiz ki, devam etmektedir. Lozan Mektuplarının dışında kalan Alman, Avusturya, Amerikan gibi yabancı öğretim kuruluşlarının kazanılmış bir hakları mevcut değildir ve tamamıyla iç mevzuatımıza bağlı olmaları esastır.

Bu kuruluşların, ahdi bir hukukları mevcudolmamakla beraber ahdi kuruluşlar gibi faaliyet göstermesi, hukuk anlayışı içinde bugün de varlıklarını sürdürmektedir.

Lozan Antlaşmasından sonra Türkiye'de yabancı okulların Lozan'da dondurulan şekli ile faaliyet göstermelerine dikkat edilmiş, hiçbir zaman kazanılmış durumları ihlâl edilmemiş, ancak, kazanılmış durumlarından daha fazla menfaatlerden yararlanmalarına da imkân verilmemiş ve engel olunmaya çalışılmıştır.

Bu hareket tarzı 1935 tarihli Yabancı Okullar Yönetmeliğinde açık bir şekilde görülmek-

tedir. Bu Yönetmeliğin yabancı okullarda teşkilât kesiminde şu üç maddeyi görmekteyiz :

«Madde 17. — Hiçbir yabancı okul yeniden şube açamaz.»

«Madde 18. — Yabancı okullarda yeniden ühvari sınıf açılmaz.»

«Madde 19. — Yabancı okullar, Bakanlığa kaydettirdikleri sınıf sayısını artıramazlar.»

Değerli arkadaşlarım;

Yabancı okulları teşkilât bakımından sınırlandıran bu maddelerin sınırlandırıcı mahiyeti, uygulamada, üzümlere ifade etmeliyiz ki zaman zaman bazı genelge ve kararlarla değiştirilmiştir.

Örneğin; 24 . 5 . 1938 tarihinde Kültür Bakanlığınca yayınlanan genelgede yukarıda sözünü ettiğimiz Yönetmeliğin 17 nci maddesine değinilerek; bu maddede tasrih edilen, hiçbir yabancı mektebin yeniden şube açamaması keyfiyeti, meselâ, bir lisenin yeniden ticaret şubesi açmaması veya bir ticaret okulunun lise haline konulmaması demektir ki, «Bu, talebesi fazla olan bir sınıfın ikiye ayrılmasına mâni değildir.» denilmektedir.

Bu genelgede «şube» kelimesinin bambaşka ve garip bir şekilde tefsirine şahit oluyoruz. Gerçekten genelge, şubeyi «kol», «brans» olarak tefsir etmiştir. Bu tarihten sonra yabancı okullar fazla öğrenci almaya ve öğrenci aldıkça da şubelerini artırmaya başlamışlardır. Bu durum ise, yabancı okulların yeniden gelişmesine yol açmıştır.

Millî Eğitim Bakanlığı, 4 Nisan 1955 gün ve 845 sayılı Tebliğler Dergisinde yayımladığı 36 sayılı kararı ile lise bitirme ve Devlet olgunluk sınavlarını kaldırmış ve yerine «Devlet lise imtihanları» adı ile tek bir sınav şekli getirmiştir. Böylece yabancı okullardan mezun olanların resmî okullarda Devlet olgunluk sınavı verme zorunluğu kalkmış ve aynı karara ek Devlet lise imtihanları ile ilgili esasların 12 nci maddesine göre, yabancı okullarda Devlet lise diplomasına denk diploma verebilecek duruma gelmişlerdir. Bu durum da yabancı okulların gelişmesine yardımcı olmuştur.

Pek sayın üyeler,

İstanbul'da, 1863 yılından beri, Boğaziçi'nin en güzel köşelerinden biri olan Bebek sirtalarında «Robert Kolej» adı ile tanınan bir Ame-

rikan Erkek Kolejinin bulunduğu Türk kamu oyunca bilinmektedir.

Kuruluşundan 1957 yılına kadar genellikle orta öğretim düzeyinde öğrenim yapan Amerikan Kolejinde 1957 yılında Bakanlar Kurulu kararına dayanarak yüksek öğretim kısmı da açılmıştır.

Bakanlar Kurulu yüksek öğretim kısmının açılması ile ilgili olarak şu kararı vermiş bulunmaktadır :

«İstanbul'daki Robert Kolej Okulunun Türk üyeleri de ihtiva eden Mütevelliler Heyetine, her hususta mevzuatımıza tabi olmak şartı ile müstakilen yüksek tahsil veren sınıflar ihdası müsaadesinin verilmesi, Maarif Vekâletinin yazısı üzerine İcra Vekilleri Heyetince 28.8.1957 tarihinde kararlaştırılmıştır.»

Sayın milletvekilleri,

Bu karar yabancı öğretim kuruluşlarının yurdumuzdaki uygulamasına birçok bakımdan olumsuz etkiler getirmiştir.

Şöyle ki :

Önce müsaade yabancı bir hükmi şahsın organına, yani mütevelliler heyetine, dolayısıyla o hükmi şahsa verilmiştir. Böylece, 1957 de yürürlükte bulunan Mekâtibi Hususiye Talimatnamesinin 2 nci maddesinde mevcut; «Ecnebi cemaat, cemiyet ve şirketlerin kendi namlarına veya muvazaa yolu ile mektep açmaları memnurdur.» hükmünden uzaklaşmıştır.

Sonra bu müsaade müstakilen yüksek tahsil veren sınıflar hakkındadır ki, bununla da, yukarıda sözünü ettiğimiz özel okullar yönelgesinin 17, 18 ve 19 ncu maddeleriyle, 17 nci maddenin 1938 deki tefsiri hakkındaki genelgeden de ayrı bir yol tutulmuştur.

Ayrıca, Millî Eğitim Bakanlığınca kabul edilen ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin 30 . 1 . 1959 Zabıt Ceridesinde yayınlanan yeni yönetmeliğine göre, Amerikan Kolejinin yüksek okul kısmı, Fen ve yabancı diller, İş İdaresi ve İktisat, Mühendislik ve Yüksek Mühendislik, İlmî ve Teknik Araştırma enstitüleri bölümlerini ihtiva etmektedir.

Sayın milletvekilleri,

Görülüyor ki, ilmî ve teknik araştırma enstitüleri de dâhil olmak üzere yabancı dil, iş idaresi ve iktisattan, fen ve yüksek mühendisliğe kadar bölümleri içine alan bir kuruluşun ma-

hiyeti ve şümulü itibariyle üniversiteden farklı bir şey olmadığı aşikârdır.

Ayrıca, bu kuruluşun verdiği derece de bir üniversite derecesidir. Amerika'da mastır diploması veren öğretim kuruluşları ya üniversitelerdir veya üniversiteler düzeyinde kolejlerdir. Amerikan uygulamasına göre mastır diploması, Türkiye'deki üniversite lisans öğretiminden sonra yapılacak öğrenim sonucunda alınan bir derecedir. Türk üniversitelerinin verdiği bir diplomayı mastır öğretimi için başlangıç diploması sayan bir memleketin, mastır diploması veren bir öğretim kuruluşunu «üniversite» değil de «yüksek okul» diye adlandırmak, sadece bir isimlendirmeden öteye geçemez.

Ayrıca, 13 Haziran 1948 gün ve 4936 sayılı Üniversiteler Kanununda, «Üniversiteler bir kanunla kurulur» denildiğine göre, üniversite niteliğindeki bir kuruluşa yüksek okul demek suretiyle de olsa bir kararname düzenlemek Üniversiteler Kanununa aykırı düşmüştür.

Sayın milletvekilleri,

Bütün bu hususları tesbit ve naklettikten sonra, nedeni ne olursa olsun, Robert Kolej Yüksek Okulunun kampüsüyle, taşınır taşınmaz bütün değerlerini Hükümetimize devre karar vermiş bulunan Kolej'in yetkili Mütevelli Heyetine teşekkür etmeyi bir görev sayıyoruz.

Kolej Mütevelli Heyetinin, Özel Okullar Kanununun 6 ncı maddesine uyan, cidden iyi niyet ve anlayış eseri olan bu kararının memleketimizde mevcut öteki yabancı okul yetkililerine de yerinde ve düşündürücü bir örnek olmasını dileriz.

Görülmekte olan kanun tasarısı ile Hükümet, bir yandan Anayasa Mahkemesinin 12 . 1 . 1971 gün ve 971/3 sayılı kararı ile 625 sayılı Özel Öğretim Kurumları Kanununun özel yüksek okulların varlığı ile ilgili maddelerini iptal etmesi sonucu 9 Temmuz 1971 gününden itibaren hukukî varlığı sona ermiş bulunan Robert Kolej Özel Yüksek Okulunun öğrencilerinin öğrenimlerine devam edebilme sorununa bir çözüm getirmekte, öte yandan da aynı kampüs içinde millî bir üniversitenin temellerini atmakta ve kurmaktadır.

Yüce Meclisin değerli üyeleri,

Sözü geçen kanun tasarısının muhtevasını 4 anamaddede de özetlemek mümkündür :

1. Boğaziçi Üniversitesinde, üç yıllık geçiş döneminde, bu kanun hükümleriyle, 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu ve tadillerinin bu kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanacaktır.

2. Bu üniversitede geçiş döneminden sonra Üniversiteler Kanunu uygulanacaktır.

3. Eğitim ve öğretim sistemiyle lisan konusunda yetki üniversite karar organına bırakılmıştır.

4. Geçiş döneminde Boğaziçi Üniversitesinde «Temel Bilimler» «Mühendislik» ve «İdari Bilimler» bölümleri bulunacaktır.

Sayın milletvekilleri,

Fırsat düşüncüce bu kürsüden ifade ettiğimiz üzere, Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grubu olarak, üniversitelerin, «Türlü imkânları var» diye üç büyük şehirde toplanmasını sosyal yönden olduğu kadar ekonomik eğitim ve öğretim yönünden de uygun bulmamaktayız. Üniversitelerin genel eğitim plânlaması çerçevesinde ve yüksek öğretim reformu içinde bütünlük teşkil edecek şekilde coğrafi, sosyal, ekonomik ve özellikle eğitsel koşullar göz önünde tutularak yurt düzeyinde dengeli bir dağılım göstermesi zorunluğuna inanıyoruz.

Temel görüşümüzü böylece tesbit ettikten sonra, konuşmamızın bir bölümünde de kısaca değindiğimiz nedenlerle Boğaziçi Üniversitesinin kuruluşunu olumlu karşılamamaya ve sevin-dirici bulmamaya imkân yoktur.

Bize göre Boğaziçi Üniversitesinin kuruluşunu tahrik eden ve kolaylıkla gerçekleştirilebilir hale getiren önemli bir unsuru da, İstanbul Bebek'te bulunan Robert Kolej Erkek Kısmı ile Yüksek Okulunun kampüsü ve taşınır ve taşınmaz hemen hemen bütün değerlerinin, yetkililerince maddi ve mânevi karşılıksız devredilmiş olmasıdır.

Türk eğitim ve öğretim hayatına uzun yıllar olumlu katkıda bulunmuş olan Robert Kolej Erkek Kısmı ile Yüksek Kısmının bulunduğu yerde bir Türk üniversitesinin kuruluşunu büyük bir memnurlukla ve heyecanla karşıyoruz.

Robert Kolej'in Türk kültürüne yaptığı hizmeti şükranla karşılarken, bu yabancı okulun mesut şekilde millî bir kuruluşa dönüşümünü gerçekleştiren Millî Eğitim Bakanı Sayın Şinasi Orel'i tebrik ederim.

Bütün bu nedenlerle, Cumhuriyet Halk Partisi Meclis Grupumuzun, Boğaziçi Üniversitesiyle ilgili kanun tasarısını olumlu karşıladığımızı öneririz.

Türk eğitim ve kültür hayatının eşğine «Boğaziçi Üniversitesi» adı ile katılmakta bulunan yeni millî üniversitemizin yurdumuza uğurlu olmasını diler, şahsım ve grupum adına Yüce Kurulunuza saygılar sunarım. (C. H. P. sıralarından alkışlar).

BAŞKAN — Demokratik Parti Grubu adına Sayın Albayrak.

D. P. GRUPO ADINA HASAN BASRI ALBAYRAK (Rize) — Sayın Başkan, Yüce Meclisin sayın üyeleri,

Boğaziçi Üniversitesi kanunu tasarısı görüşülürken bu konu ile ilgili görüşümüzü ve bu vesile ile de, Türk Milletinin görüşü önünde genel olarak üniversitemizin durumunu kısaca arz etmek istiyorum.

Üniversitelerin büyük şehirlerden taşraya kadar uzatılmasını, daha ziyade taşralarda açılmasını Demokratik Parti olarak biz de temenni etmekteyiz ve bu fikri savunmaktayız.

Üniversiteler ve yüksek okullar öteden beri büyük şehirlerde toplanmakta ve bu durum taşradan gelen vatandaşlarımızın, gençlerimizin, çocuklarımızın okumalarını, eğitim görmelerini, yetişmelerini güçleştirmektedir.

Robert Kolej'in yüksek kısmının taşınır ve taşınmaz malları ile birlikte Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine devredilmesinden sonra, Boğaziçi «Üniversitesi» adı altında bu binada bir üniversitenin açılması gerekmektedir. Ondan ötürü bu üniversitenin de İstanbul'da açılması kaçınılmaz bir zaruret olarak ortaya çıkmıştır.

Boğaziçi Üniversitenin açılışına sebep teşkil eden Robert Kolej'in yüksek kısmının millî bir üniversite haline gelişiyile beraber, İstanbul'daki azınlık okullarını da Hükümetin ve Yüce Parlâmentonun dikaklikle, ciddiyetle ele almasında büyük bir zaruret vardır.

Bir üniversite açılırken; üniversitelerin görevlerine ve bugüne kadar Türkiye'mizdeki mevcut üniversitelerin milletimize yapmış oldukları hizmetlere veya milletimizin üniversiteler hakkındaki görüş ve düşüncelerine de kısaca dokunmak gerekir.

4936 sayılı Üniversiteler Kanununun 3 nci maddesinin (a), (b), (c), (d), (e) fıkraları üniversitelerin görevlerini göstermektedir.

Üniversitelerin görevleri kanunla tesbit edilmiş olmasına ve Yüce Türk Milletinin de üniversitelerden birçok şey beklemiş olmasına, istemesine rağmen, üniversitemiz milletimizi tatmin etmiş midir? Maalesef bu soruya iç açıcı bir cevap vermek mümkün değildir.

Bir kere üniversiteler, yetiştirdikleri insanlarla millet ve memleket hizmetine katılmış oluyor. Millet bünyesi içerisinde, Devlet sektöründe, müesseselerde görev alan üniversite ve yüksek okul mezunu münevverimiz, milletimizi tatmin etmiş midir? Millet istediği mânada hizmet verebilmiş midir? Milletimizin istediği mânada, istediği kalitede vazife suuruna, sorumluluk duygusuna ve ciddiyetine sahibolarak millete hizmet vermiş midir? Maalesef buna da müspet cevap vermemiz mümkün değildir.

Mevcut üniversitemiz milletimize itimat telkin etmemiştir. Bunu da üniversitelerin tümüne, üniversite hocalarının tümüne, üniversite idarecilerinin tümüne, üniversitede okuyan insanların tümüne yüklemeye de hakkımız yoktur. Ancak, üniversitemiz; ilmi zihniyet yerine, münevver insana verilmesi gerekli ilmi aktiflik, ilmi davranış yerine, maalesef çoğunlukla üniversiteler, üniversite özerkliği içinde birçok üniversite hocasının siyaset sahnesi, siyaset kürsüsü, ideoloji kürsüsü haline gelmiş ve maalesef bu üniversitelerde yetişen gençlerimiz ve çocuklarımız bundan ötürü milletimize gerekli hizmeti vermekten uzak kalmıştır.

Şimdi, Boğaziçi Üniversitesi açılırken bütün görevlilerin, bütün yetkili ve sorumluların bir şeyi enine boyuna düşünmek mecburiyeti vardır. Türk Milleti, tarihin en eski milleti olarak, tarihte var olduğu gündün bu yana eğitime çok önem vermiş, en eski eğitim metotlarına, eğitim görüşüne sahip bir millettir; onun için de üniversitesine, okuluna eğitimine çok bağlı bir millettir. Bu milleti eğitim müesseselerimizin tatmin etmesi, ikna etmesi, doyurması gerekirken, maalesef bugün üniversitemiz

milletimizin göz nurundan, alınterinden arttırmış olduğu vergilerle meydana getirdiği müesseseleri yıkmakta ve üniversitelerde görevli insanlar, yine milletimizin alınterinden, göz nurundan arttırdığı paralardan verdiği vergilerle maaş almakta ve bunu maalesef kötüye kullanmaktadır, kullanmıştır.

Bunun için, yeni üniversiteler açılırken, bu meseleleri bütün eğitimcilerin, bütün görevlilerin dikkatle üzerinde düşünerek ve bundan sonra milletimizin yeni yeni badirelerle yeni yeni hâdiselerle, yeni yeni bulranlarla karşı karşıya gelmemesi için, evvelâ eğitim müesseselerine dönmeleri gerekir.

Çok muhterem milletvekilleri,

Bir sayın profesörden dinlediğim hâdiseyi sizlere arz edeceğim.

Çok muhterem bir profesörün anlattığı hikâye şu :

Bulunduğu fakülteye taşra vilâyetlerden bir öğrenci gelmiş; bir yıl okumuş, yaz tadilinde bu öğrenci memleketine, evine dönmüş. Gençin babası, ertesi yıl Eylülde oğluna demiş ki : «Sen beni senin mektebini idare eden adamın yanına bir götür.»

Gelmişler, beraberce büyük şehirdeki sayın dekanın makamına girmişler ve orada, oğlunu dekanın makamına getiren vatandaşımız demiş ki : «Beyefendi, bu genci, bu çocuğu alınız, benim çocuğumu veriniz.»

Tabii sayın dekan hayret etmiş ne demek istiyor bu vatandaş diye. Adam ısrarla; «Bunu alınız benim çocuğumu veriniz.» demiş ve bunu birkaç kere tekrar edince dekanın; «Amca ne demek istiyorsun, açıkça söyle.» dediğinde aldığı cevap; «Benim çocuğum liseyi bitirinceye kadar benim nezaretim altında idi. Anasını sayar, beni sayar, büyüklerini sayar, küçüklerini severdi; ciddi idi, çalışkandı, ağırbaşlıydı ve benim istediğim mânada eğitimle buraya gelmiş idi. Halbuki burada bir yıl okuduktan sonra bu çocuk benim çocuğum olmaktan çıkmıştır; beni saymıyor, annesini saymıyor, kardeşlerini sevmiyor, büyüklerini saymıyor.» olmuştur.

Ne yazıktır ki, dekan da o vatandaşımıza tatmin edici cevap verememiş, ancak demiştir ki : «Muhterem velî, bu çocuğun yalnız bu fakültede böyle olmadı; şehir hayatı, sosyal hayat bunu bu duruma götürdü.»

Bu manzara karşısında vatandaşımız, halkımız, milletimiz yüksek, orta, hattâ ilk eğitim müesseselerine önceleri çok saygılı iken, maalesef, son yıllarda bu saygı sıfıra düşmüştür, sıfırın altına düşmüştür.

Bunun için, Boğaziçi Üniversitesi açılırken, her şeyden evvel biz Demokratik Parti Grubu olarak partimizin mensuplarından bir sayın arkadaşımızın da önergesi vardır, o önergeye öteki arkadaşlarımızın da iltifat edeceklerine inanıyoruz bu üniversitenin adının, «Boğaziçi Üniversitesi» değil de «Fatih Üniversitesi» olmasını teklif ediyoruz.

Bunun mânası, şümülü çok derindir. Boğaziçi Üniversitesi olursa, İstanbul'u fethederek Türk Milletine, Türk tarihine mal eden ve tarihte bir çağı açıp bir çağı kapayan Yüce Fatih'in ruhu şadolacaktır, İstanbul'un fethinde şehit olan ecdadımızın ruhu şadolacaktır ve o müessesede okuyan, Fatih Üniversitesinde okuyan gençlerimiz, Fatih'e uygun insanlar olarak yetişeceklerdir. Bunu biz, Demokratik Parti Grubu olarak teklif ediyoruz. Muhterem arkadaşlarımızın bu önergemize, bu teklifimize, bu fikrimize iltifat etmeleri, üniversite açılırken tarihi bir görev olarak, mutlaka Türk eğitim tarihine ve Türkiye'mizin, Yüce Parlântomuzun tarihine şerefli bir kayıt olarak geçektir.

Muhterem milletvekilleri,

Bir eğitimcinin bir sözü vardır : «Bir okul açılınca bin hapisane kapanır, kapanması icâbeder.»

Ne yazık ki, deminden beri arz etmek istediğim üzere, üniversite ve yüksek okullarımızda okuyan gençlerimiz, maalesef hapisaneleri doldurmaktadırlar. Bu, çok üzücü, bu, çok tedirgin edici, bu, milletimizi, maalesef eğitim müesseselerimize, öğretim müesseselerimize karşı itimatsız hale getirici bir davranış olmaktadır.

Trabzon'da üniversite açılırken, oradaki hemşehrilerime demiştim ki : «Burada üniversite açıldı, artık bundan sonra kolay kolay sokakta hâdise olmaz.»

Ne yazıktır ki, dikkat buyrulursa, üniversite ve yüksek okul açılan şehirlerimizde hâdise daha çok artmaktadır. Halbuki eğitim gören insanın, kültür alan insanın, bilgi alan insanın

daha müsbet davranışlı, daha ciddi, daha ağırbaşlı, daha etrafına itimat telkin eder, ciddi insan olması icabeder. Maalesef, bunun tersine üniversite ve yüksek okul açılan şehirlerimizde hâdiseler artmaktadır, polis çoğalmaktadır, toplum polisi ühdas edilmektedir. Ne garip ve ne yazıktır; milletimiz, eğitim müesseselerinden gördüğü fenalığı hiçbir müesseseden görmemiştir. Milletın maddi ve manevi geleneğini hiçe sayan, hiçe sayarcasına eğitim yapan hoca ile, milletın maddi ve manevi değerlerini hiçe sayarcasına eğitim gören gencin bu memlekete hayır getirmeyeceğini bir defa daha Yüce Meclisin zabıtlarına tescil etmek istiyorum.

Çok muhterem milletvekilleri,

Bütün gücümüzle, bütün gönlümüzle istiyorum ki, yurdumuzun en ücra köşesine kadar eğitim müesseselerimiz gitsin, yüksek eğitim ve öğretim müesseseleri gitsin, üniversiteler gitsin, fakülteler gitsin, yüksek okullar gitsin, ama bunlar millete dönük, millete hizmet aşkıyle dolu, vazife şuuru, sorumluluk duygusu ile dolu insanlar yetiştiren müesseseler olsun ve öyle gitsin. Aksi takdirde yetiştirmiş olduğumuz insanlar, demin de arz ettiğim veçhile, milleti tatmin etmemektedir; idarecisi de öyledir, bütün müesseselerde çalışan insanlarımız, eğitim müesseselerinden yetişen insanlarımız milleti tatmin etmemektedir. İnşallah Fatih Üniversitesinde yetişecek gençlerimiz ve bu üniversitenin açılışıyla beraber öteki üniversite ve yüksek okullarımıza verilecek olan ciddiyet ile bu durum değişecektir. Bu konuda ilmi yönündeki çalışmaların da muvaffakiyetle neticeleneneğine kaani olduğumuzu belirtir, Yüce Meclisin sayın üyelerini saygı ve hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Millî Güven Partisi Grubu adına Sayın Kabadayı, buyurun efendim.

M. G. P. GRUPU ADINA İHSAN KABADAYI (Konya) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Bugün huzuruza gelen bu kanun tasarısıyla, İstanbul'da «Boğaziçi Üniversitesi» adıyla yeni bir üniversite kurulmaktadır. İstanbul, cihanın incisi, Türk Milletinin göz bebeğidir. Buraya, bu mevzularda ne yapsak azdır. Bu açılışı takdir ve tebrikle karşılarken,

Millî Güven Partisi Grubu olarak, üniversiteler mevzuunda daima ıstırabını yaşayageldiğimiz ve fırsat buldukça da ifadeden geri kalmadığımız hususları ekliyerek, kanaatimizi belirtmiş olacağız.

Bu kanun tasarısının temelinde, ciddi olarak, iki esaslı esbabı mucibe yatmaktadır. Birisi; «Üniversitelerin kapasitesiyle alınacak öğrenci miktarı arasında bir oran, ihtiyacı karşılayacak imkân doğmalıdır.» denilerek İstanbul nüfusunun süratle artışı karşısında böyle bir üniversite açılışı zorunlu gösterilmektedir.

Doğrudur, İstanbul'da da nüfus süratle artmaktadır; mevcut kapasite ihtiyaca kâfi gelmemektedir, talebe ihtiyacını karşılamak için yeni üniversite açmaya lüzum vardır. Ama, neden nüfus artıyor? Temelde yatan gerçeğe bakarsak, Türkiye'de kısa sürede üç büyük şehirde nüfusun süratle artışının sebebi, maalesef, kalkınmada olduğu gibi eğitim mevzuunda da yıllardan beri bir ihmalin içinde bulunmuşuz ve bunu, ciddi ölçülerle hâlâ bir reorganizasyona tabi kılmayışımızdır.

Daha yeni, NATO Milletleri Birliği tarafından İstanbul'da çevre sağlığı ve büyük şehirlerin havasının kirliliğinin sebepleri üzerinde duruldu, bir rapor verildi. Bu raporda da, dikkat buyurmuşsanız, nüfusun süratle artışına; uzak merkezlerden büyük merkezlere gelirken, kendi ocağından, yuvasından korkan nüfusu, büyük şehirlere gelmeden evvel, aralarda alıkoyacak, tutacak barikatların kurulmayışı, iş merkezlerinin kurulmayışı, eğitim merkezlerinin kurulmayışı sebebolarak gösterilmiş idi. İşte, daima üç merkezde üniversitenin açılışı, ara merkezlerde üniversitelerin açılmayışı, şehirlerde âmme hizmetlerinin yürütülememesine, içtimai, iktisadi krizlerin doğmasına, halen içinde yaşamış olduğumuz krizlerin, nedenlerin doğmasına sebebolmuş idi.

Vaktiyle İstanbul'a üniversite üstüne üniversite yığmasaydık bu izdiham doğmazdı. «İstanbul'da nüfus artıyor» diye üniversite açacaksınız, «yine nüfus çoğaldı, açılanlar yetmiyor» diyeceksiniz tekrar üniversite açacaksınız; bunun sonu gelmiyecektir. Esbabı mucibedeki nüfus artışından dolayı bir üniversite kuruluşu zaruretini, Millî Güven Partisi Grubu olarak yerinde, müspet anlayışlı bir tedbir

olarak görmemekteyiz, ancak, ikinci kısmına samimiyetle iştirak ediyoruz.

Robert Koleji Yüksek Okulu Mütevelli Heyeti Hükümetimizle anlaşarak, bu kolejin taşınır - taşınmaz malzemesini, değeri 100 milyonu aşan teknil tesisini ve müesseseyi, arazisiyle beraber, bir üniversite açmak kaydıyla bize bağışlıyor. Bu kaydı da gerekçe veriyor. Bu zarureti biz, Millî Güven Partisi Grubu olarak yerinde buluyoruz ve bu cihetten «evet» demekten başka çare göremiyoruz. Bu bağışı yapan müessese mensuplarına bağışlarından dolayı ve ayrıca uzun yıllar müesseselerinde Türk evlâdı yetiştirdikleri, kıymetli değerler yetiştirdikleri için, millet kürsüsünden teşekkürlerimizi ve şükranlarımızı Millî Güven Partisi Grubu adına arz ediyorum.

Şimdi birinci esbabı mucibeye «hayır» ikinci esbabı mucibeye ise, bir hayır müessesesi bağışta bulunduğu ve üniversite haline getirilmesini şart koştuğu için «evet» diyeceğiz ve müspet oy kullanacağız. Ancak, bu vesile ile, Türkiye'de oldum - olası devam eden, bir türlü dönülmiyen üniversite hatalarını da söylemekten Millî Güven Partisi olarak uzak kalmıyacağız.

Beyler, ısmarlama üniversite olmaz. Binasını yaparsınız, aracını - gerecini temin edersiniz, 40 - 50 milyar harcarsınız, ileri bir üniversite kurarsınız, ama bu, üniversite demek değildir. Üniversite derinliğine bir köke dayanacak; yıllar yılı intikal eden bir teamülü, geleneği olacak, her şeyden evvel üniversite, zarfıyla değil, mektubuyla, kalıbıyla değil, ruhuyla bir üniversite hüviyetini ihraz edecektir. Onun için üniversiteler bir ağaç gibi, bir fidan gibi zamanla büyür. Bir ağacı bir yerden başka bir yere kaldırıp nasıl yaşatamazsanız, üniversiteyi de birden bire kurup arzu ettiğiniz seviyede geliştiremezsiniz. Fidan gibi büyüyecek üniversitelerin de büyüebilmesinin ciddi gereklerini Batı bulmuş, tatbik etmiş, ona uyararak biz de yapmaya mecburuz.

Batı'da hep büyük şehirlerde üniversiteler kurulmuş; bu belli şehirlerde, belli merkezlerde üniversitelerin kuruluşu sosyal nizamda huzursuzluklar yaratmış, patlamalar yaratmış, bunalmalar yaratmış, halkta tedirginlik, talebelerde rahatsızlıklar doğmuş. Bunu önlemek için Batı,

büyük üniversitelerin çevresinde ve büyük üniversitelerin patronajında çırak üniversiteler kurarak, fidan gibi üniversiteleri yetiştiregelmiştir. Batının tuttuğu yol budur. Son yıllar içerisinde Batıdaki büyük merkezlerde, büyük üniversitelerde, demin arz etmiş olduğum sosyal nizamın, huzurunu kaçırıcı, temelinde ciddi gerçekler yatan, millî varlıklarını tehlikeye düşüren hâdiseler de olduğu için Fransası, Amerikası bu büyük üniversiteleri, yerinde bir hareketle vatan sathına dağıtmış ve hattâ hiç bir üniversite ile irtibatı olmıyan müstakil hüviyette fakülteler kurmuştur. Kurtuluş yolunu böyle bulmuştur, böyle kurtulmuştur.

Biz ise hâlâ üç büyük şehirde üniversite kurmak hastalığından bir türlü kurtulamadık, «Dağ dağ üstüne olur da ev üstüne ev olmaz» derler. Dağ üstüne dağ olur, ev üstüne de ev olur ama, gördük ki büyük şehirlerde sosyal düzen, iktisadi düzen, cemiyetin geleceği ve huzuru bakımından üniversite üstüne üniversite kurulamıyor. Bu bir yanlış yoldur. Hem sosyal nizam için, hem milletin geleceği için, hem de çok uzaklarda kalan evlâdı vatanın okuyabilmesi ve vatan sathının dengeli bir şekilde gelişmesi için ve üniversiteler vatan sathında gelişmeyi sağlıyan ciddi organlar olduğu için, üniversitelerin dağılmasında zaruret vardır. Bu yoldan İstanbul'da yeni bir üniversite kuruluşunun ıstırabını Millî Güven Partisi olarak çekken bir teşekkürüz.

Batıda en büyük üniversiteler olan Londra, Paris ve Berlin üniversitelerindeki öğrenci sayısı 40 bine ancak varıyor, ama bizde İstanbul, Ankara ve İzmir üniversitelerinde, bilhassa İstanbul ve Ankara üniversitelerinde okuyan öğrenci sayısı 40 binin üzerine çıktı, taşıtı. Bu yığılış, bu nüfus izdihamı, bu üniversite izdihamı; sosyal ve ekonomik sebeplerle «kişi şerikinden azar» misali Devleti yıkacak, kanunları saymıyacak kadar millî varlığımıza rahatsızlıklar, huzursuzluklar yarattı.

Millî Güven Partisi Grubu olarak deriz ki, bu evlâdı vatanın millî köke bağlı, millî temele dayalı üniversitelerin ciddi hüviyetinde esaslı ölçülerle yetişmesi, Batının görüp geçirmiş olduğu tecrübelerden ders alarak normal gelişmeleri için, artık, ne olursunuz büyük şehirlerde üniversite kurmaktan vazgeçelim.

Büyük şehirlerde üniversite kurma hastalığı yıllar yılı gelmiş geçmiş iktidarların ve profesörlerin bir türlü içlerinden çıkmadı. Mevcut hocalar büyük şehirlerden çıkmamak yolunda musır oldu, fekadârlık yaparak Anadolu'da kurulacak yeni üniversitelerin açılması yolunda öncü olmadı, hükümetler bu yolda ciddî hizmetler yapmadılar ve otoritelerini kullanmadılar, velhasıl üniversitenin eğitim kadrolarının ve gelmiş geçmiş iktidarların İzmir, İstanbul aşkı, Ankara sevdası içlerinden çıkmadı, üniversite üstüne üniversite yığıldı, demin kısaca çizmiş olduğum tablodaki ıstıraplar böylece doğdu.

İstanbul'da İstanbul Üniversitesi ve Teknik Üniversite olmak üzere iki tane üniversite var. Bunun yanında birçok yüksek okullar, çift tıp fakültesi var. Ayrıca biliyorsunuz özel yüksek okullar Anayasa Mahkemesi tarafından kapatıldı, bunlar resmî devlet okullarına intikal etti, üniversite hüviyetine kavuşuyor. Bunlardan İstanbul'da olanların bir kısmı İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine, bir kısmı Güzel Sanatlar Akademisine, bir kısmı da devlet mimarlık ve yüksek okullarına bağlandı, kanunu çıkmak üzere. Ankara'dakini de İktisadi ve Ticari İlimler Akademisine bağladık.

Ankara'da Hacettepe Üniversitesi, Ankara Üniversitesi ve Orta - Doğu Teknik Üniversitesi olmak üzere üç tane üniversite var. Göreceksiniz kısa zamanda özel yüksek okullar, bağlanmış olduğu İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinden ayrılacak ve yeni bir üniversite olarak doğacaktır. Bunu, Millî Güven Partisi Grubu adına haber veriyorum. İstanbul'da da, şimdi üçüncü üniversite açılıyor, bir dördüncüsü; özel yüksek okullar vesilesiyle İktisadi ve Ticari İlimler Akademisinin vesayetinde, patronajında, Güzel Sanatlar Akademisinin vesayetinde belki de yeni iki tane üniversite çıkacaktır ve böylece İstanbul'daki üniversite sayısı altıya, Ankara'da beşe çıkacaktır. İnsaf edin, Türk varlığının, Türk millî varlığının geleceği bu üç büyük şehirde mi tecelli edecektir?.. Buralar deniz derya olacak, güllük gülistanlık olacak, Anadolu «üniversite» diye bar bar bağırırken hâlâ «geldik geliyoruz» lâfı ile mi onların günlerini doldurtacağız 10 sene olmuştur, naçiz bir arkadaşınız olarak Edirne'de, Konya'da, Adana'da, Di-

yarbakır'da üniversite açılması için her defa geldiğimizde, kanunu tadil ederiz, çıkarıveririz, ama ne yazık ne üniversite kurullarından buralarda üniversitenin açılması için bir himmet, hizmet gördük, ne hükümetlerden gördük. Sadece son ayrılan Sayın Bakan Orhan Oğuz bey, adını bahsetmiş olduğum büyük şehirlerde birer üniversite değil de, onun nüvesi olacak birer yüksek okulun açılışını hiç olmazsa adımladı, arkası gelir ümidindeyiz.

Millî Güven Partisi Grubu olarak demek istiyoruz ki, buralarda kurduğumuz üniversiteleri ve Robert Kolejin zarureti dolayısıyla kurulacak Boğaziçi Üniversitesini kabul ediyoruz, ama daha evvel kurulmuş olan üniversitelerin bir kısmını Anadolu'ya yaymaya mecburuz. Anadolu eğitim bakımından bir çöle döndü. Üç vaha var, eğitim vahası; İzmir, İstanbul, Ankara. Geri tarafı Sina çölü gibi yanıyor, Fizan gibi yanıyor. Ne zaman hükümetler, ciddî bir anlayışla, birbirinin üzerine yığılan bu üniversiteleri Anadolu'ya dağıtıp da Anadolu'nun eğitim susuzluğunu, eğitim aşkını söndürecek diye Millî Güven Partisi Grubu olarak bakıp beklemekteyiz. Bunu istemekteyiz.

Yeni Bakan Şinasi beyden duyduk; yeni bir eğitim reformu geliyormuş.. İnşallah bu reformla, üniversiteler ciddî olarak millî bünyeye uygun bir dağılışa kavuşturulur ve bir üniversite eğitim plânlaması getirilir de, demin adından bahsetmiş olduğum, Orta Çağ'da Türk varlığının unutulmaz ilim irfan diyarı olan bu şehirler birer üniversiteye böylece kavuşmuş olur.

Konuşmamızı böyle bitirirken, Boğaziçi Üniversitesinin İstanbul'a hayırlı olmasını dileriz; ona çok görmüş değiliz. Ancak, bütün sathı vatan, demin adından bahsettiğim büyük merkezlerine birer üniversite beklemektedir.

Millî Güven Partisi Grubu olarak, artık üç büyük şehre yeni üniversite kurulması kanunlarının son olmasını; şu Yüce Meclise, üç şehre üniversite kurmak için yeni bir kanun teklifiyle gelinmemesini; gelinirse bundan ötesinde Millî Güven Partisi Grubu olarak ret oyunu kullanacağımızı peşinen ifade ediyoruz. Ayrıca; millî reform kanununun da biran evvel gelmesini, üniversite üstüne üniversite kurulan zihniyetten vazgeçilmesini, hattâ kurulmuş olanla-

rının da Adana, Konya, Kayseri, Diyarbakır ve Van'a gönderilmesini, bu yoldaki fedakârlıkların da yıllar yılı Anadolu'ya bakmıyan, gitmiyen hocalardan, eğitim kadrosundan, üniversite hocalarından rotasyon usulü gitmelerini, orada ilim irfanlarını geliştirerek bu yoldaki açlığın giderilmesini onlardan bekliyoruz.

Bu defaya mahsus olmak üzere Millî Güven Partisi Grubu olarak bu kanuna oy kullanacağımızı, eğitim reformu ile ilgili kanun bu dediğimiz hususları içine almaz ise, ona müspet oy kullanmıyacağımızı Yüce Meclise duyurur; milletlerin kalkınması için sadece ekonomik kalkınmanın yetmeyeceğini, ekonomik kalkınmanın yanında dengeli kalkınmada; yol, su, köprü, fabrika kadar eğitim kalkınmasının, eğitim kalkınmasındaki dengenin de lüzumunu bir kere daha anlatır, Anayasanın bu hükmüne hükümetlerin uymasını belirtir, cümlelerinizi saygı ile selâmlarım.

Hürmetlerimle.

BAŞKAN — Sayın Kodamanoğlu, buyurun efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Niğde) — Sayın Başkan, değerli arkadaşlarım;

Bir yabancı eğitim kurumunun millî bir müessese olmasını sağlayan bu mutlu tasarı üzerinde aslında söylenecek çok bir şey yoktur, fakat benden önce konuşan bâzı değerli hatip arkadaşlarımla mülâhazalarında, hiç olmazsa zabıtlara tescil yönünden düzeltilmesinde zaruret gördüğüm birkaç noktayı ifade etmek için huzurunuzu bir müddet işgal edeceğim.

Aziz arkadaşlarım;

Robert Kolej'in yüksek kısmının açılmasına, o zaman içinde bendenizin de üye bulunduğum Talim Terbiye Kurulunun imzayı reddetmesi üzerine, bir bakanlık yazısına dayanılarak Bakanlar Kurulu kararı ile izin verilmiştir. Ne o zamanki Millî Eğitim Bakanı, ne de o zamanki Bakanlar Kurulu bir yabancı hükmü şahsiyete Türkiye'de yüksek okul açma iznini vermeye Türk kanunlarına göre yetkili değil idiler, yetkili olmadıkları bir tasarrufla bulundular, bu sebepten ötürü bu müessesenin hukukî mesnedi yoktur.

Ayrıca fiilî bir varlık olarak devam edegelen bu müessese, son Anayasa Mahkemesi kararından sonra ikinci bir defa daha hukukî

varlığını, olmıyan hukukî varlığını veya var olduğu zannedilen varlığını bir defa daha yitirmiştir. Binaenaleyh, Amerika'daki Mütavelli Heyetinin, bu müesseselerin maddi varlığını Türk Devletine devrederek, burada hukukî varlığı mükemmel bir müessese kurulmasına imkân vermelerini sağladıkları için kendilerine teşekkür etmek isterim, şimdi doğru yolu buldular.

Bir diğer gerçeği yine zabıtlarda özellikle tescil etmek istiyorum.

Bu müessesenin dışındaki bütün yabancı okulların Lozan Andlaşmasına göre hakkı müktesepleri yoktur, mevzuubahis değildir. Lozan Andlaşması, Lozan Andlaşmasına ek teati edilen mektuplarda, Türk dahilî mevzuatına riayetleri kaydiyle mevcudiyetlerine hayırhane bir gözle bakacağı tarzında bir temenniden ibaret garanti vermiştir. Bu mektupların meriyet müddetleri de yedi yıl olduğundan, meriyet müddeti bitmiş olan bu mektuplardan sonra bu müesseselerin Lozan'a dayalı hiçbir hakları yoktur. Ancak, fiilî varlıkları mevzuu bahis olabilir. Bunu da, özellikle altını çizerek bu yüce kürsüden belirtmek ve hilâfına mütalâaları böylece düzeltmek istiyorum.

Aziz arkadaşlarım;

Hiç şüphesiz üniversitelerin yurt sathında dağılmasını dilemek en güzel temennilerden birisidir. Fakat değerli sözcü arkadaşlarıma hatırlatmak isterim ki, bu temenninin yeri bu tasarı değildir. Çünkü Boğaziçi sırtlarındaki birkaç binayı ve araziyi teker takıp Anadolu'ya taşıma imkânı olmadığına göre bu gerçeği..

İHSAN KABADAYI (Konya) — Onu demedim, evvelkileri dedim. Dikkat edin konuşmama.

NURİ KODAMANOĞLU (Devamla) — Bu gerçeği böylece bilerek, halk temennileri ilgili kanunlarda söylemek daha uygun düşer.

BAŞKAN — Sayın Kabadayı lütfen müdahale etmeyiniz.

İHSAN KABADAYI (Konya) — Kendi bildiğini söylesin, benden ne istiyor?

NURİ KODAMANOĞLU (Devamla) — Sayın Kabadayı arkadaşuma şunu söyleyeyim; bu mütalâayı sadece kendileri söylemediler, bendenizin grupunun sözcüsü arkadaşım da beyan etti; fakat bendeniz de, izin verirseniz bir milletvekili olarak şahsi düşüncemi söylemek

hakkına en az sizin kadar sahibolduğum için belirtiyorum ki, burada bu mülâhazalar birer temennidir belki ama, her halde daha uygun yer bulabilirsiniz.

İHSAN KABADAYI (Konya) — Yakında dörtle beş gelsin oraya, o zaman sen de tekrar bulursun.

BAŞKAN — Sayın Kabadayı, lütfen müdahale etmeyiniz efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Devamla) — Değerli arkadaşlarım;

Şimdi yine bir sözcü arkadaşımın beyanından öğrendiğim ve Riyaset Makamında da bir önengenin bulunduğunu tahmin ettiğim önemli bir meselede, Yüce Meclisin dikkatine bâzi mülâhazalarımı arz etmek istiyorum.

Birtakım arkadaşlarım, bu kurulacak müesseseye «Fatih» isminin verilmesini temenni etmektedirler.

Hemen belirtmek isterim ki, Türk tarihinde Fatih; kumandan olarak yüceliği yanında beşeriyete karşı gösterdiği sevgi, kültürlere karşı gösterdiği müsamaha ve Fatih medreselerini bizzat İstanbul'da kurarak ilme gösterdiği sevgiyi en güzel örnekleriyle vermiş değerli bir Türk büyüğüdür; buna hiç şüphemiz yoktur ve gerçekten bendemiz de bir eğitimci, bir öğretmen olarak bu Türk büyüğüne karşı gönülden saygılarla doluyum.

Arkadaşlarımızın bu değerli Türk büyüğüne, bu değerli Türk büyüğünün ismine bir yer vererek, onun tarihî varlığını daha canlı tutmak için bir niyetleri olmuş, bunu da anlıyorum. Bunu iyi anlıyorum, yalnız kanaatim odur ki, -şimdi sebeplerini de arz edeceğim bilhassa bütün arkadaşlarımızın bu sebepler üzerinde tefekkür buyurmalarını istirham ediyorum - Fatih için uygun bir yer seçilmemiş gibi görünüyor bendenize.

Nedenlerini arz edeyim:

Amerikalı «Robert» isimli bir şahsın servetinden ve de ondan sonra gelmiş birkaç Amerikalının ianesinden toplanan paralarla Boğaziçinde yapılmış üç - beş binalık bir müesseseye Türk Devletinin en değerli büyüklerinden birisinin adını vermeyi ben Fatih'in ismine, varlığına ve şöhretine lâyık görmüyorum; açıkça bunu söylüyeyim. Eğer Fatih'e saygımız varsa, en değerli üniversitemiz, en büyük üniversitemiz olan İstanbul Üniversitesine bu ismi vere-

lim. Çünkü o üniversite bizzat Fatih'in kurduğu medreseye dayanır, ona varır. Kendi temellerini attığı üniversitede, en büyük üniversitede onun adı yok, teberru edilmiş beş altı binanın üzerine kuracağımız yeni eğitim kurumuna bu ismi vereceğiz... Ben bunu Fatih'e olan saygıyla bağdaştıramıyorum diyeceğim, alınacak arkadaşlarımız olur diye çekiniyorum; yanlış anlamamanızı dilerim.

NURİ EROĞAN (İstanbul) — Ona da cevabımız vardır.

NURİ KODAMANOĞLU (Devamla) — Hiç şüphesiz cevap verilebilir değerli arkadaşlarım, cevap, hiç şüphesiz benim de saygıma lâyık olacaktır, cevaplarınızı saygı ile karşılayacağım.

BAŞKAN — Efendim, lütfen karşılıklı konuşmayınız.

Sayın Kodamanoğlu, devam ediniz, siz de lütfen müdahale etmeyiniz efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Devamla) — Hay hay efendim. Müdahaleler olmasa ben zaten cevap vermek ihtiyacını duymam...

BAŞKAN — Müdahale olsa da, o müdahaleye cevap verilmemesi lâzımdır efendim. Müdahaleyi biz önleriz. Siz buyurun efendim.

NURİ KODAMANOĞLU (Devamla) — Aziz arkadaşlarım, bir sebep budur ve bu önemli bir sebeptir. Türk Milleti, Türk Devleti, medresesini kurarak temellerini 500 yıl önce attığı üniversitesine Fatih'in adını vermeyecek - eğer böyle bir ihtiyaç içinde İsek - «Robert» isimli bir Amerikalının ianesiyle yapılmış dört - beş binaya bu ismi verecek; bu olmaz.

«Efendim, biz buraya yeni binalar yaparız da gelişir» denebilir. Efendim, 500 yıldır emek verdiğiniz İstanbul Üniversitesine bu ismi niye vermezsiniz? Böyle bir kanun getiriniz, imzalıyım. Kanaatimce bu olmaz. Bu, sebeplerimden birisidir.

Aziz arkadaşlarım;

İkincisi; üniversitelere isim vermek, dünya kültür gelenekleri içerisinde özel bir istikamet gösterir. Dikkat buyurunuz, totaliter rejimler dışında, hür demokrasilerde üniversitelere şahıs isimleri verilmez. Oxford Üniversitesi vardır, İstanbul Üniversitesi vardır, Yale Üniversitesi vardır, Roma Üniversitesi vardır; daha birçok üniversite vardır, kişi ismi verilmez. Çünkü üniversite, Lâtince «Üniversitas» keli-

mesinden üretilmiş bir kültür kurumu adıdır ve üniversitenin mahiyeti üniversal olmasından ileri gelir. Üniversite, bütün insanlığın tefekkürünü ve macerasını ve de kâinatın sırlarını araştırmaya çalışan müessesenin kendisine denilir. Onun içindir ki, üniversitelerde genellikle coğrafi isimler tercih edilmiştir, kişi isimleri tercih edilmemiştir. Çünkü üniversiteler, dünyanın en büyük insanlarından daha büyüklerini her gün hazırlıyacak, yetiştirecek kaynaklardır. Her milletin kendi iftihar ettiği büyükleri vardır. Bizim de hamdolsun bol bol var. 1300 yıllık tarihimiz var. Bu, bildiğimiz tarih, okuduğumuz tarihtir. Eğer Çince bilsek, Çin kaynaklarını gereği gibi inceliyebilsek, kimbilir kaç bin yıllık bir tarihimiz olacak ve bu koca tarih içinde de ne kadar büyük Türkler olduğunu göreceğiz. Bunların hepsine saygımız vardır. Yalnız şuna da imanımız vardır; Türk üniversiteleri bütün bu büyüklerimiz kadar en az onlar kadar ve de daha büyüklerini inşaallah istikbalde Türk Milletine yetiştirecek ve hediye edeceklerdir.

Onun için, ilmin ve üniversitelerin geleneğinde olmayan bir şey genellikle benimsenmiyor.

Erzurum Üniversitemize de büyük Atatürk'ün ismini verdik; en küçük üniversitemize, en zayıf üniversitemize en büyüklerimizden birisinin ismini verdik. Yani, üniversitelere isim vermek çok iyi düşünülmesi gereken, her tarafından bakılması gereken bir meseledir diye bunları arz ediyorum. Duygularımızın coşkunluğu içerisinde, «Yüce Fatih'e bir yer bulduk, ismini verelim» diyebiliriz ama, o Fatih'in yeri ve değeri o muydu? Atatürk'ün ismini vermek için niçin en zayıf üniversitemizi bekledik? Bu sorunun cevabı yoktur. Fatih gibi bir Türk büyüğünün adını vermek için «Robert» isimli bir zâtın hibe ettiği dört binayı niçin bekledik? Sorunun cevabı yoktur. «İlerde büyük» deniliyorsa, ilerde ötekiler daha da büyük.

Efendim, biz yabancılardan gemi alırız, bizim ismimizi veririz, doğru. Ama siz en kötü tekneye «Barbaros» isminin verildiğini hiç gördünüz mü? Barbaros öyle bir Türk kumandanıdır ki, donanmamızın ancak en büyük teknelerine, en güçlü harb ünitelerine bu ismi yakıştırırız, en küçüğüne vermeyiz. Bir Ankara Üniversitemiz, bir İstanbul Üniversitemiz var, on-

dan sonra İzmir geliyor. Boğaziçi'nde bir üniversiteye «Fatih» isminin verilmesinin içime sinmediğini arz etmek istiyorum. Belki bu konuları ben de mübalâğa etmiş olabilirim, katılmıyan arkadaşlarımdan özür diliyorum, belki ben de mübalâğa etmiş olabilirim, ama içime sinmediğini bilhassa belirtmek ihtiyacını duyduğum.

Aziz arkadaşlarım,

Bu üniversitenin gayrimenkul ve menkul mallarının devir muamelesi kesinleşmemiştir. Bu noktayı da dikkatlerinize sunmak istiyorum.

Beni dinlemek lütfunda bulunduğunuz için teşekkür eder, Yüce Meclise saygılar sunarım.

BAŞKAN — Adalet Partisi Grubu adına Aygün, buyurunuz efendim.

A. P. GRUPU ADINA OĞUZ AYGÜN (Ankara) — Efendim, özel yüksek okulların resmî mahiyet ve hüviyeti içinde çok yakın bir tarihte kabul buyurduğunuz kanuna istinaden, Robert Kolej Yüksek Okulunun Boğaziçi Üniversitesi haline getirilmesi hususunda Sayın Hükümetin getirmiş olduğu kanun tasarısı üzerinde Adalet Partisinin görüşlerini arz etmek üzere yüksek huzurlarınızda bulunuyorum.

İyi yapılan her hareketi ve her kararı, her teşebbüsü tasvip ve yanında olmak parti felsefemizin şiarı olduğu için, samimiyetle ve hararetle Hükümetin bu tasarısını tasvibetmekteyiz. Bu münasebetle Hükümete de tebriklerimizi sunuyoruz.

Robert Kolej Özel Yüksek Okulu Mütavelli Heyetinin, menkul ve gayrimenkul bütün kuruluşları tamamen devretmek kararını da takdirle karşılıyor, Adalet Partisi Grubu olarak, memleketimize güzide bir üniversite kazandırmaya imkân vermiş oldukları için teşekkür ediyoruz.

Üniversitelerimizin, eğitim ocaklarının, öğretim merkezlerinin; ekonomik, eğitim, öğretim, sosyal ve coğrafik bakımlardan yurt sathına yayılmasının dengeli olmasını istemek her Parlömenterin millî bir anlayışı ve arzusudur. Ancak, bu, Robert Kolej Yüksek Okulunun İstanbul'da üniversiteye tahavvülü kaçınılmaz bir fırsat olarak karşımıza çıkmış bulunmaktadır. Bunun değerlendirilmesini ve ilme, insanlığa ve aziz vatanımıza hizmete biran önce girebilmesi için gereken her işlemin süratle ikmalî hususunu temenni ediyor, diliyor ve Adalet

Partisi olarak üstümüze düşen her görevi zevkle, şerefle yapmaya âmade bulunuyoruz.

Muhterem parlömenterler,

Yüksek huzurlarınızda benden evvel konuşan hatipler, Hükümet tasarısındaki «Boğaziçi» isminin değiştirilerek bu üniversiteye «Fatih Üniversitesi» isminin verilmesi hususunu müzakere konusu yaptılar ve Demokratik Parti, Grubu sözcüsü arkadaşımızın getirmiş olduğu teklife iştirak eden bir hissiyat içerisinde ve millî bir heyecanla ve ayrıca muhtelif arkadaşlarımızda önerge vererek burada bu istikamette arzularını izhar buyurdular. Bu arada, Cumhuriyet Halk Partisinden değerli bir arkadaşımız, Sayın Nuri Kodamanoğlu da bunun aksi tezi savunmak suretiyle burada bu meselemin müzakeresini yaptı.

Adalet Partisi Grubu olarak bizim bu hususta grup kararımız yoktur, ama şunu ifade etmek isterim ki, bizim için mühim olan husus, Adalet Partisi Grubunun değer verdiği nokta, bu üniversiteye bir Türk isminin verilmesidir. Verilen Türk ismi ne olursa olsun, bizim millî hüviyetimizi taşıyan isim olmalıdır. Dünya tarihinin çehresini değiştiren, devirler kapatıp devirler açan ve Türk tarihine en parlak zaferler kazandıran Fatih Sultan Mehmet'in, İstanbul'un her taşında, toprağının her zerresinde ismi vardır. Bu bakımdan, Sayın Nuri Kodamanoğlu arkadaşımın eseri küçülterek, eseri ufaltarak, «Buna Fatih ismi verilmesin» demesini de tasvibetmem. Çünkü, Fatih Sultan Mehmet'in İstanbul'un her zerresinde ismi varken, bunu Fatih'i küçültücü olarak mütalâa etmek ve eseri ufaltmak doğru olmaz kanaatimizi izhar etmek mecburiyetindeyiz.

Muhterem arkadaşlarım,

Eser, Türk Milletinin hizmetine giren bir eser olacaktır, Yüce oylarınızla şu andan itibaren Türk Milletinin öz malı olan bir eser olacaktır. Bu bakımdan, bu esere artık hiçbir şekilde küçük bir eser nazarı ile bakmak da mümkün değildir. Ayrıca verilecek ismin şu veya bu olması hususundaki her arkadaşımın millî heyecanla dolu olan hareketlerini de takdirle karşılıyorum; Yüce Heyetinizin vereceği karara da Adalet Partisi Grubu olarak hürmet edeceğimizi, sözcüleri sıfatıyla huzurlarınızda ifadeyi de vazife biliyorum.

Muhterem Parlömenterler,

Yüksek huzurlarınızda, Adalet Partisinin bu tasarıya karşı hissiyatını samimiyetle ifade etmeye çalıştım. Ayrıca bugüne kadar ilme, öğretime vermiş olduğumuz değerın devamı bakımından yeni bir eserin katılmış olmasına kıvanç duyduğumuzu ifade ederek Yüce Milletimize hayırlı ve uğurlu olmasını, bundan sonra da bunu unutturacak kadar pek çok büyük eserin peşpeşe birbirini takibetmesini gönülden diliyerek hepinizi hürmetle selâmlıyorum. (A. P. sıralarından alkışlar)

BAŞKAN — Sayın Âdil Turan, buyurunuz efendim.

ÂDİL TURAN (Uşak) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; kişisel görüş, düşünce ve dileklerimi sunmak üzere söz aldım.

Bir okul açmak, bir hapisane kapamak demektir. Bir üniversite açmak ise, bin tane okul açmak demektir. Üniversitenin, bir memleketin kültürel yapısında, fikir yapısında, sosyal yapısında bu kadar büyük izi vardır.

Konfıçyüs, Uri Eyaletinin Adalet Bakanı olduğu zaman, ülkenin bütün hukukçularını, savcılarını, yargıçlarını, avukatlarını topluyor ve kendilerine şöyle hitabediyor: «Memleketteki bütün hapisaneleri teker teker gezdim. Hapisanelerde bulunanların özel yaşantılarını tetkik ettim, inceledim. Vardığım sonuç şu oldu: Hapisanede yatanlar ya cahil çocuklardır ve yahut cahildirler, ya fakir çocuklardır veya hut da fakirdirler. Öyle ise, ülkenin insanlarını, fakirlikten ve cehaletten kurtardığımız gün hapisaneleri boşaltmış olacağız. İşte size bu öğütü veriyorum ve durum ve tutumunuzu buna göre ayarlamanızı istiyorum.»

Bu vakada çok ciddi gerçekler vardır. Bir üniversitenin açılması bir değil, binlerce hapisanenin kapatılması demektir.

Bu yönden, Boğaziçi'nde açılacak olan üniversiteyi alkışlamamak, onun yanında olmamak hiçbir zaman akıl, izan ve vicdan sahipleri için mümkün değildir.

Mühendislik ve Mimarlık Yüksek Okulu açılmasına izin veren kanun tasarısı konuşulurken de, önemli olan hususun yüksek okulların açılması olduğu kadar, bu okulların mümkün olduğu kadar Anadolu'ya dağıtılması olduğunu belirtmiş ve bu dilediğimizi tekrarlamıştık.

Değerli arkadaşlarım,

Osmanlı İmparatorluğu beş asır süre Anadolu'nun kafasını, Anadolu'nun malî gücünü İstanbul'da toplamış ve dolayısıyla de İstanbul, bütün Anadolu'nun üstünde yükselen bir âbide olmuştur. Bundan sevinç duyacağımız tabii olmakla beraber üzüleceğimiz yönler de olacaktır.

Cumhuriyet hükümetleri de, aşağı - yukarı yarım asır sürede aynı durum, tutum ve politikayı izlemek suretiyle İstanbul'a fazlasıyla önem vermiş; fakat bu önemin yanında diğer illeri, diğer beldeleri ihmal etmiş görünmektedir. Nitekim, son olarak Boğaz Köprüsünün yapılması da bu iddialarımızın açık bir delilidir.

Değerli arkadaşlarım;

Boğaziçi Üniversitesinin şu veya bu adla açılmasından çok, üniversitenin oraya açılmasını takdirle karşılıyoruz. Ancak, daha önce de belirttiğim ve bazı arkadaşlarımızın da üzerinde durduğu gibi, üniversitelerin belli noktalara toplanmasının sakıncaları vardır, faydaları olduğu gibi. Bir eğitimci olarak bunun faydalarını uzun süre sayabilirim; ama sakıncalarını da söylemek, belirtmek mümkündür. Hele, bu gelişme Anadolu'nun aleyhine olan bir gelişme olursa, o zaman buna üzülmemek mümkün olmayacaktır.

İhmal edilmemesi gereken husus; fakülterin, Anadolu'nun çeşitli bölgelerine dağıtılması ve kültür hizmetinin mümkün olduğu kadar kültür memleket gençlerinin ayağına götürülmesidir. Bu, benim en büyük dileğimdir. Bu hususu, bu görüşü bir kere daha belirtmeyi vicdanî bir görev sayıyorum. Hepinizi saygı ile, sevgi ile selâmlarım.

BAŞKAN — Sayın Hüseyin Abbas, buyurunuz efendim.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Söz istemiştım efendim?

BAŞKAN — Sıranız gelmedi henüz efendim, kaydettim.

İLYAS KILIÇ (Samsun) — Âdil Beyden önce söz istemiştım.

BAŞKAN — Âdil Bey, birleşim açılmadan evvel söz istemiş ve sıraya girmişler efendim.

Buyurun.

HÜSEYİN ABBAS (Tokat) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım, İstanbul'a ku-

rulmakta olan yeni üniversite ile ilgili kanun tasarısı üzerinde şahsi görüşlerimi açıklamak için söz almış bulunuyorum.

Değerli arkadaşlarım;

Müesseseler kurulurken bazı anaesaslara istinadeder. Biz, aslında yaygın üniversite tabikatını arzuluyoruz. Ancak, bugün İstanbul şehrinde birden fazla üniversite kurulmuş ve bugün de bir yenisi kuruluyorsa, bunun kuruluşunun anasebelerinde bu sebebi aramak lâzım. Zira, bugün Devletimiz hakikaten maddi ve mânevi bakımdan fakir durumdadır. Her istediğimizi her an, her yere kuramıyoruz. İşte şu anda memleketin yüksek tahsil gençliğini istihdam edecek yeni bir üniversitenin temelini teşkil edecek olan, ismi «Boğaziçi» olan; fakat gönüllerimizde Fatih Üniversitesi olmasını arzulağığımız bu üniversite de böyle bir zaruretini icabı olarak İstanbul'da kurulmaktadır. Biz, bunun için, başlangıçta bu kuruluşun hayırlı olmasını diliyoruz.

Değerli arkadaşlarım;

Rumeli Hisarının tam tepesinde kurulan Robert Kolejin, 1952 yılında Bakanlar Kurulu kararı ile yüksek kısmının açıldığı ve yabancı lisanla tedrisat yaptığı malûmunuzdur.

Üniversitelerin, milletlerin maddi ve mânevi değerlerine sıkı sıkıya bağlı olması gerekirken, maalesef, memleketimizde üniversite ve yüksek okullar milletimizin benliğinden kopmuş, milletin üniversitelere karşı olan itimadını sarsmıştır. Üniversitelere yön vererek milletin sarsılan bu itimadını yeniden düzeltmek, bugünkü mesul şahısların en büyük görevlerinden birisi olması lâzımgelir.

Fakir milletin kesesinden ayrılan milyonlarla beslenen üniversitelerimizde, ilmin, haki-katin öğretilmesi yerine, milletimizin mânevi, kültürel değerlerini tahribeden yabancı fikir ve ideolojiler geliştirilmekte ve bugün aynı üniversitelerden, üniversiteleri kuran Cumhuriyet rejimimizin temelleri dinamitlenmektedir.

Asırlarca üç kıtaya ve yedi denize hükmeden ecdadımızın kurduğu Osmanlı İmparatorluğunu cepheden yıkamayan düşmanlar, içimizden kültür istilâsı yolu ile bizi yıkmayı hedef almıştır; bunun için de Osmanlı İmparatorluğunda kolejler açmışlar, milliyetçilik ruhunu körükliyerek imparatorluğun emrinde yaşayan

yabancı unsurları ayaklandırmışlar ve parça parça koparmışlardır. Nihayet, bu hedeflerine ulaştıktan sonra, imparatorluğun anası asliyesini teşkil eden Osmanlı İmparatorluğunu parçalamak için açılan kolejler, işte bu anda bunun tasarısını görüştüğümüz üniversitelerin ilk üniversitesi olan Robert Kolej açılırken yer seçimine dahi dikkat etmişlerdir.

Balkanlarda ve diğer bölgelerde kurulan kolejlere büyük miktarda para yardımı yapan Robert'in adını verdikleri İstanbul Robert Kolejini yeri hususunda da aynen şu tarihî zihniyet ifade eden sözü söylemişlerdir: «Müslüman Türkler, İstanbul'a nereden girmişler ve İstanbul'u nereden fethetmişlerse, biz de yenisinden İstanbul'u mânevi ve kültür istilâsı ile oradan girerek fethedeceğiz.» Bu düşünce ile de kolej, bugünkü Rumeli Hisarının üstündeki Bebek sırtlarına o maksatla kurulmuştur. Zira, İstanbul'un fethi, bildiğiniz gibi, Rumeli Hisarı yapıldıktan sonra, ancak boğazlardan gelen yardımların kesilmesiyle mümkün olmuştur.

Bu adın mânası bundan dolayı mühimdir; yoksa biz de bunun üzerinde durmuyoruz. Ancak, nesillerimize ruh veremediğimiz için bugün üniversitelerimiz bu hale geldiğinden dolayı biz, kurulan yeni üniversitenin isminin bu memleketin nesillerine millî ve tarihî bir ruh, bir vatan sevgisi, duygusu aşılıyacak bir isim olması üzerinde duruyoruz. İsimler çok mühimdir.

Robert Kolejini, tesislerini topyekûn Türk maarifine devir kararını takdir ederken, bunun altında yatan gizli maksatlara karşı çok dikkatli ve uyanık olmak ve devir şartlarını da ona göre yapmakta millî pek çok faydalar vardır. Zira, bugüne kadar yapılan her yardımın arkasından mutlaka tahrip unsurları gelmiştir. Hiç bir yabancı, diğer bir millete, sadece o milletin kara kaşına, kara gözüne heveslendiği için yardım yapmaz; mutlaka yaptığı yardımda millî ve sair birçok menfaatlerini ön plânda tutacaktır.

Muhterem arkadaşlarım;

Kurulacak bu üniversitenin isminin «Fatih Üniversitesi» olması arzusuyla ben de bir önerge verdim. Önergeme iltifat buyurulmasını saygılarımla arz eder, hepimizi hürmetle selâmlarım.

BAŞKAN — Yeterlik önergesi gelmiştir, okutuyorum:

Millet Meclisi Başkanlığına

Durum aydınlanmıştır. Yeterlik önergesinin onaylanmasını arz ederim. Saygılarımla,

Elâzığ

Hayrettin Hanağası

MEVLÜT YILMAZ (Balıkesir) — Aleyhinde söz istiyorum.

BAŞKAN — Yeterlik önergesinin aleyhinde Sayın Yılmaz, buyurunuz.

MEVLÜT YILMAZ (Balıkesir) — Sayın Başkan, sayın milletvekilleri;

Meclisimizde şu anda, yıllar boyu Türkiye'mizde, İstanbul'un göbeğinde yabancı lisanla tedrisat yapan bir yüksek okulun Türk Milletine mal ediyesiyle alâkalı bir kanun tasarısı müzakere edilmektedir.

Henüz daha altı arkadaşımız konuşmadan bir yeterlik önergesi verilmiştir. Bu hususta bizim de söyleyeceklerimiz vardır. Benden başka yine bu hususta konuşacak arkadaşlarımız vardır. Bu imkânın onlara tanınması için yeterlik önergesinin kabul edilmemesi lâzımgelir.

Muhterem arkadaşlar; İstanbul'da senelerden beri Amerikalıların yönetiminde İngilizce tedrisat yapan, daha önce ruhban okulu olan Robert Kolej, son senelerde malî yardımlar tamamen kesildiği için kapanmak tehlikesiyle karşı karşıya kalmıştır. Bu üniversitenin kapatılmaması için, batmaması için Türk Devletine, Türk Milletine devredilmesi düşünülmüştür. Nihayet, Bakanlıkla Üniversite Mütevelli Heyeti arasında yapılan müzakereler sonunda, «Boğaziçi Üniversitesi» ismi altında bir üniversite kurulması için mutabakata varılmıştır.

Bendenizin de üyesi bulunduğum Millî Eğitim Komisyonunda bu kanun enine boyuna tartışılmıştır. Ancak kanunun mükemmel bir şekilde çıkabilmesi için Meclisimizde de enine boyuna müzakere edilmesi lâzımdır.

Muhterem arkadaşlar;

Pek çok arkadaşımız burada konuşmuş ve «Adı Boğaziçi Üniversitesi değil de Fatih Üniversitesi olsun bu üniversiteye Türk Milletinin, Fatih'in damgası vurulsun» gibi tekliflerde bulunmuşlardır. Bu tekliflerin gereksizini tam mânasıyla açıklıyabilmemiz için müzakerelerin daha devam etmesine ihtiyaç

vardır. Bu önergeye iltifat edilmemesi lâzımgelir.

Muhterem arkadaşlarım;

Arkadaşlarımız da bahsettiler, tarihte bir devir kapayıp bir devir açan büyük Fatih Sultan Mehmet Han'ın üç milyona yakın İstanbul şehrinde adını taşıyan tek bir müessesese gösteremezsiniz. Arkadaşlarımızın birisi, burada çok mühim bir konuya temas ettiler; Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u yüzbinlerce kahramanla mücadele ve muharebe ederek Bizans imparatorluğundan o zaman teslim almıştır. İstanbul'un her karış toprağında bir şehit yatmaktadır. Binaenaleyh, bu şühedanın ve büyük Fatih'in ruhunu şad etmek için onun ismi ile anılacak bir üniversiteye İstanbul ilimizde ihtiyaç vardır.

«Koskaca İstanbul Üniversitesi» denmektedir. Haddizatında bu üniversite Fatih Sultan Mehmet tarafından kurulmuştur. Fatih Sultan Mehmet büyük bir kumandan olmakla beraber kültür adamı idi, fikir adamı idi ve İstanbul'a geldiği zaman da ekalliyetlere ne kadar müsamahakâr davrandığı tarihte bellidir.

Bu itibarla, gerekçemizi tam mânasıyla anlatabilmemiz, bu üniversitenin adının neden Fatih Üniversitesi olması gerektiğini açıklayabilmemiz için verilen yeterlik önergesinin reddedilmesi lâzımdır.

Muhterem arkadaşlarım,

Biraz evvel bir arkadaşım bahsetti; Rumeli Hisarının yanındaki Bebek'te, papazların kontrolü altında sureti mahsusada kurulmuş Türk Milletinin âdetlerine, örflerine, geleneklerine aykırı bir nesil yetiştirmek için, Amerikan tipi genç yetiştirmek için, papazların kontrolü altında misyoner yetiştirmek için kurulmuş bir okuldur, burası. Allahın lütfudur ki, topla tüfikle biz bunu almak isteseydik, alamazdık, belki gücümüz kuvvetimiz yetmezdi, ama şu anda Mütevelli Heyetinin muvafakati ve mutabakatı ile bu üniversite Türk Milletine devredilecektir. Bu itibarla, görüşlerimizi daha fazla açıklamak için yeterlik önergesinin reddedilmesi lâzımdır.

Ben arkadaşlarımdan istirahat ediyorum; yeterlik önergesi reddedilsin ve müzakereler devam etsin, benden başka konuşacak arkadaş-

larımız da bu husustaki fikirlerini arz ve beyan etsinler.

Saygılarımla. (A. P. sıralarından alkışlar.)

BAŞKAN — Yeterlik önergesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Maddelere geçilmesini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Daha önce okunmuş bulunan önergedeki ivedilikle görüşülme talebini oylarınıza sunuyorum. Kabul edenler.. Kabul etmiyenler.. Kabul edilmiştir.

Birinci maddeyi okutuyorum :

Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir Üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı

Kuruluş :

Madde 1. — İstanbul'da, tüzel kişiliği haiz, Boğaziçi Üniversitesi kurulmuştur İstanbul Robert Kolej Mütevelli Heyetince T. C. Hükümetine devri kararlaştırılan taşınır ve taşınmaz her türlü mallar bu üniversiteye tahsis olunur.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Söz istiyorum.

BAŞKAN — Birinci madde üzerinde, buyurun Sayın Ülker.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Daha önce ya-zı ile söz istemiştim Sayın Başkan.

BAŞKAN — Bana intikal etmiş bir liste yok efendim.

Evet, henüz aldım, dikkate alacağım efendim.

REŞİT ÜLKER (İstanbul) — Değerli arkadaşlarım, yeni bir üniversite kurulmasından ancak memnuluk duymamız gerekir. Çünkü, büyük milletimizin daha pek çok üniversiteye ihtiyacı vardır.

Boğaziçi Üniversitesi İstanbul'da kurulmaktadır. Bu özel bir karar değil, devredilen binaların ve tesislerin orada bulunmasından ileri gelmektedir. Yalnız şunu da ifade etmek gerekir ki, burada konuşan arkadaşlarımız, bir taraftan üniversitelerin açılmasının yararlı olacağını, bütün Anadolu'ya dağılmaları gerektiğini haklı olarak ifade ederlerken, bir taraftan da milletimizin bu eğitim müesseselerinden - yalnız üniversitelerden değil - bütün eğitim müesseselerinden gördüğü fenalığı hiç kimse-

den görmemiştir, şeklinde beyanlarda da bulunmuşlardır. Yani, bu üniversitenin kurulması dolayısıyla çeşitli beyanlar olmuştur; bir yandan hayırlı, uğurlu olması temenni edilmiş diğer taraftan da, eğitim müesseselerinden görülen fenalığın hiçbir yerden görülmediği ifade edilmiştir.

Değerli arkadaşlarım,

Bir gerçeği olduğu gibi kabul etmek lâzımdır. Üniversiteler bütün dünyada kültür kuruluşlarıdır. Üniversitelerin olduğu memleketlerde hükümetler de vardır. Bir taraftan üniversitelerin görevleri olduğu gibi, diğer taraftan iş başında bulunan hükümetlerin de görevleri vardır. Üniversitede bulunan kimseler; öğretim üyeleri ve öğrenciler, üniversite kapısından girdikten sonra hüviyetlerini değiştirmezler. Onlar üniversite kapısından girmeden evvel Türk vatandaşlarıdır, o kapının öbür tarafında da Türk vatandaşlarıdır. Eğer dışarıda bir vatandaş suç işlerse veya işliyebiliyorsa o suç üniversitede de işleyebilir. Üniversitede işlenen suç ile üniversite dışında işlenen suçun hiçbir farkı mevcut değildir. Herhangi bir üniversitede veya herhangi bir müessesede bir yolsuz hareketin, bir yanlış hareketin, tasvibedilmeyen kanunsuz bir hareketin yapılmış olması o müesseselerin topyekûn kötülenmesini gerektirmez. Çok şükür ki, kötülünenler dahi bir taraftan hayır duası etmişlerdir; bir taraftan «Hiç bir şey yetiştirmemiştir, memleket bunlardan gördüğü fenalığı hiç kimseden görmemiştir» dedikten sonra, diğer taraftan da, «Hayırlı olsun, uğurlu olsun» diye ifadede bulunmak zorunda kalmışlardır.

Bugün, gerçekten, üniversiteler üzerinde söz söylenmekte ise de, bütün bu üniversiteleri suçlamaya imkân yoktur. Bugün asıl üzerinde serinkanlı olarak düşünmemiz lâzımgelen mesele, üniversitemizi bu hale kimlerin getirdiğini tesbit etmek ve araştırmaktır. Reformları kim geride bırakmıştır, kim Üniversite Personel Kanununu getirmemiştir, kim özel okulları üniversiteler aleyhine...

İSMAİL HAKKI ŞENGÜLER (Malatya) — Sayın Başkan, usul hakkında söz istiyorum.

BAŞKAN — Yerinize lütfen oturunuz efendim. Hatip konuşurken bu tarz bir talep olmaz.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Kim özel okulları üniversiteler aleyhine geliştirmiştir, kim üniversitelerin içine silâhlı adamları sokmuştur ve komünisti ile aşırı sağcıyı kim çarpıştırmıştır, bunları da araştırmak gerekir.

İSMAİL HAKKI ŞENGÜLER (Malatya) — Sayın Başkan, hatip sadet dışı konuşuyor, 1 nci madde ile ne alâkası var?..

BAŞKAN — Müdahale etmeyiniz lütfen.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Şimdi değerli arkadaşlarım, bu o kadar aşikâr...

MEVLÜT YILMAZ (Balıkesir) — Sayın Başkan, sadet dışına çıkıyor.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, sadet dışı değil efendim, ben takilbediyorum.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, bu 1 nci madde...

BAŞKAN — Sayın Ülker, siz devam edin efendim.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Bu 1 nci madde üniversitenin kuruluşu ile ilgilidir.

BAŞKAN — Sayın Ülker, izaha lüzum yok, siz konuşmanıza devam ediniz.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Muhterem arkadaşlarım,

Bugün şu anda dahi Türkiye'deki bütün üniversitelerin personel kanunu çıkmış değildir, reform yapılmış değildir. Reform tasarısı geldiği zaman Millî Eğitim Komisyonu tarafından desteklenmiş, diğer taraftan kösteklenmiştir. Bu hakikatlere göz yummayalım, her iki tarafı da görelim; bir tarafına bakalım, burası turadır, diyelim, diğer tarafına bakalım, burası yazıdır diyelim. Çünkü, bu konuştuğumuz müesseseler ve şimdi getirilmiş bulunan kanunla açılacak müesseseler milletin müesseseleridir ve çocuklarımız burada okumaktadır ve okuyacaktır.

KADRI EROGAN (Sivas) — Yani, personel kanunu çıksaydı Orta - Doğu Teknik Üniversitesinde harb olmayacak mıydı?

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Hepsini birden alın ele, öbürlerine de cevap verin. Özel okullar nasıl açıldı ve Anayasa Mahkemesi tarafından nasıl kapandı? Bu kürsüden konuştuğlarımızı hatırlayın, ama bitaraflıkla hatırlayın, taraf tutarak değil. Olanları olduğu gibi hep birlikte hatırlayalım... Ben burada bir Sayın Başbakanın konuştuğunu ve «Bunlara tedbir bulunacaktır.» dediğini hatırlıyorum,

sene 1968... Sene 1971 olmasına rağmen üniversite reformu namına en ufak bir şey yapılmamıştır.

Değerli arkadaşlarım, üniversitenin ismine gelince :

Benden evvel konuşan Nuri Kodamanoğlu arkadaşımın da temas ettiği gibi, Fatih Sultan Mehmet'in bütün Osmanlı İmparatorluğunda ve bütün Türkiye'nin her karış toprağında hakkı vardır, bunu kimse inkâr edemez, bu bir gerçektir. Fakat İstanbul'da kurulan ilk üniversite, arkadaşımın da ifade ettiği gibi, Fatih'e aittir. Eğer, biz gerçekten yüce Fatih'in ismini vermek istiyorsak, o üniversiteye vermemiz gerekir. Burada, biraz evvel bir arkadaşımın kendi açısından ifade ettiği gibi, «Ruhban Okulu açılmıştır, maksatları kalelerin üzerinden mânavi olarak Türkiye'yi ve İstanbul'u fethetmektir ve bütün Balkanlara yardım eden bir kişi tarafından açılmıştır» gibi sözler söylenmektedir. Ancak şayanı şükrandır ki, nihayet bir üniversite tasfiye edilirken Mütavelli Heyeti bunu Türkiye'ye bırakmayabilir; kendi malıdır, oralar değerli yerlerdir, satar, savar, tasfiye eder, gidebilirdi. Türkiye'ye böyle bir müessesenin bırakılmış olması ve bize de burada bir üniversitenin kurulması imkânının verilmiş olması şayanı takdirdir. Biz Türkler böyle düşünürüz; bir kimse bir iş yaparsa, biz bunun takdirini, milletimizin bir hasleti olarak ifade ederiz, ama, asıl üniversitelere nazaran küçük bir bina manzumesine, şu tarihî geliş içinde Yüce Fatih'in ismini vermeyi ben uygun bulamıyorum. Kaldı ki, arkadaşımın çok hakkı var; bir şahıs ismi ile yurt dışında kurulmuş bir üniversiteyi ben hiç hatırlamıyorum, belki benim hatırıma gelmiyor...

MEHMET ZEKERİYA KURŞAD (Maraş) — Dünyanın en büyük üniversitelerinden biri olan Humboldt Üniversitesinin ismi bir şahıs ismidir.

MEVLÜT YILMAZ (Balıkesir) — Atatürk Üniversitesi var.

BAŞKAN — Sayın arkadaşlar, müdahale etmeyiniz.

Siz devam edin, Sayın Ülker.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Değerli arkadaşlarım, bugün Türkiye'de isim olarak Atatürk Üniversitesi de var, fakat biz kolay ifade etmek istediğimiz zaman, hemen arka-

sından veyahut önünden «Erzurum Üniversitesi» veyahut «Erzurum Atatürk Üniversitesi» demek zorunluğunu da duyuyoruz.

MEVLÜT YILMAZ (Balıkesir) — Sayın Ülker, her gün gelip geçtiğimiz bulvarın ismi de Atatürk Bulvarıdır.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Ne söylüyorsunuz anlamadım, bununla ne alâkası var?

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, lütfen müdahale etmeyiniz.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Siz önce, «Bu okulu Robert kurmuş, bu memleketi mânevi yönden fethetmek için kurmuş, memleketi yıkmak için kurmuş» diyorsunuz, ondan sonra da «Bu okulun ismi Fatih üniversitesi olsun» istiyorsunuz; sizin içinde bulunduğunuz bu çelişkiyi anlayamıyorum.

MEVLÜT YILMAZ (Balıkesir) — Çelişki yok benim sözlerimde, Türk Milletinin damgasını vuracağız öyle demekle.

BAŞKAN — Sayın Yılmaz, lütfen müdahale etmeyiniz efendim.

REŞİT ÜLKER (Devamla) — Orası zaten damgalı; Türkiye Cumhuriyetinin toprakları içinde oluşuyla damgasını korumaktadır.

Değerli arkadaşlarım;

Boğaziçi, bütün dünyada tanınmış bir noktadır. Yani, İstanbul gibi Bosphorous'da dünyaca meşhur bir yerdir. İstanbul adını taşıyan üniversitelerimiz var. Bu sebeple, «Boğaziçi Üniversitesi» olarak isimlendirdiğimiz takdirde hem dünyada tanınması ve hem de bütün Türklerin anıyabileceği, isminden Türklere ait üniversite olduğunun anlaşılması temin edilmiş olacaktır. Bahsi geçen yüce ismi, bendenizde bir İstanbul milletvekili olarak oraya uygun bulmuyorum. Değiştirmek gerekiyorsa, İstanbul Üniversitesinin ismini değiştirerek Fatih'in ismini oraya verelim ve bu şekilde biz, «Bu üniversiteye Fatih üniversitesi diyoruz, çünkü bizim üniversitemiz Avrupadaki en eski üniversitelerden birisidir» demek imkânına sahibolalım.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın Hüseyin Abbas, buyurunuz efendim.

HÜSEYİN ABBAS (Tokat) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

Boğaziçi Üniversitesinin ismi üzerinde duruşumuzun sebeplerini, zamanımız mahdud ol-

duğu için izah edemiyoruz; ancak, muhterem arkadaşlarımız bunu başka mânalara çekmektedirler. Biz, kurulacak her müessesenin, isminden programına kadar her şeyine millî mefkûrenin sinmiş olmasında, yetişecek nesiller için büyük faydalar olduğu kanaatindeyiz.

Değerli arkadaşlarım;

Evet, bugün dışarıda da kanuna aykırı her türlü suç işleniyor. Bunun yanında yüksek öğrenim veya orta öğretim devresinde bulunan gençler tarafından da aynı suçlar işlenmektedir. Ancak biz, bu iki zümreyi tarif ederken birisine «cahil» diyoruz, diğerine de yeri gelince «münevver» diyoruz.

Maarifimiz bugün ilkokuldan üniversiteye kadar bir çıkmazın içerisinde. İlkokulun birinci sınıfından itibaren tertemiz olarak teslim ettiğimiz yavrularımız - bütün öğretmenleri tenzih ederim ben de bir öğretmenim; öğretmenlerin hepsi mutlâka talebeyi zehirliyor mânasına alınmasın, peşinen arz edeyim - üniversite sıralarına geldikleri veya buraları bitirdikleri zaman, bugün Devleti, milleti meşgul eden beynelmilî mânada birtakım soygunların müsebbipleri olarak görülmektedirler.

Biz, bu suçları işleyen kardeşlerimizin de birer memleket evladı olduklarını, temiz birer anakuzusu olduklarını biliyoruz. Ancak, bu gençlerin idamı yetkililer tarafından istenirken, matbuatta isimleri geçenler gerekli cezalarını çekerken, öbür yandan bu nesilleri yetiştiren Maariften bu çocukların bu hale gelişinin hesabını sormak ve böyle bir üniversite kurulurken uyanık bulunarak yeniden kurulacak müesseselerimizi, millî ve tarihî değerlerine bağlı nesiller yetiştirebilecek esaslara istinad ettirebilmek arzusuyla isimden başlıyoruz.

Değerli arkadaşlarım;

Aslında, kurulacak olan bu üniversitenin de-ğil, kurulmuş olan bütün üniversitelerin ıslaha ihtiyacı vardır. Bunun için de, yeni kurulmuş olan Hükümetin yapmak istediği birtakım ıslahat yanında, hepsinden daha mühim olarak, memleketin yarımını teminat altına alacak nesilleri yetiştirecek okulların hepsini - ilkokuldan üniversiteye kadar - ıslah etmesi başlıca vazifesi olmalıdır.

Bu bakımdan, biz, bugüne kadar yanlış tutum ve uygulama ile genç nesilleri, memleketin muhtacolduğu ihtisas sahalarında yetiştirmek

yerine, bu memleketin, rejimimizin, Cumhuriyetin temellerini dinamitliyen ve bu memleketi kendi millî benliğinden, tarihî benliğinden uzaklaştırıp bir moskof idealinin veya bir kapitalist Yahudi zihniyetinin uşağı haline getirecek - Allah korusun - mecraya sürüklenmesine sebeb olan nesillerin yetişmesini artık durdurmak istiyoruz. Bu bakımdan, kurulacak bu üniversitenin isminden başlayarak takibedeceği sistemini tamamen millî esaslara istinad ettirelim, diğerlerini de peyderpey ıslah edelim. Bu, memleketin bekasını ve bu milletin var olmasının asıl sebebidir; bu çok mühim bir meseledir.

Bugün «Boğaziçi» ismiyle, bir Boğaziçi gazinosunu, bir Boğaziçi çayhanesini, şu veya bu eğlence yerini ifade etmek mümkündür. ama bir «Fatih» dendiği zaman, Fatih'in hem askerî sahada, hem Devlet idareciliği sahasında, hem ilme, sanata göstermiş olduğu ehemmiyetin ifadesi olması bakımından değerlendirilmesi mümkündür. Ortaçağı kapadığı, Avrupanın karanlık içerisinde yüzdüğü bir devirde, «lâiklik» de-yip de lâikliğin dahi ters uygulandığı yirminci yüzyıla nazaran 500 sene evvel gerçek lâikliği uygulayan insan olarak Fatih'in ismi buraya verilmelidir; bunun temininde fayda mülâhaza ediyoruz. Burada okuyacak çocuklar, daha kapsından girdiği anda, «Ben Fatih üniversitesinde okuyorum» etkisi altında, çok yönlü olan bu büyük Devlet adamını incelemek, onun iyi taraflarını alarak kendisine örnek ittihaz etmek fırsatını bulacaktır.

Değerli arkadaşlarım;

Israrımızın sebebi budur. Yoksa, küçük bir üniversite imiş, iane imiş. Bugüne kadar bize verilen üç - beş binanın karşılığında birçok neslimizi zehirlemişlerdir. Biz, dört - beş binayı bunlardan alıyoruz diye, onlara elbette teşekkürümüzü yaptık, fakat bunun ötesinde ödemek mecburiyetinde olduğumuz hiçbir borcumuz yoktur. Neslimiz zehirlenmiştir. Bir memleketin nesli mühimdir, o memleketin toprakları üzerinde yapılan binaların hiçbir hükmü yoktur.

Onun için, maddeten küçük olmasına rağmen mânen bu bakımdan büyüklüğünü ifade ediyor ve bu ismin kurulacak olan bu üniversiteye verilmesinde muhterem arkadaşlarımızın reylerini istirham ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN — Sayın İşgüzar, buyurunuz efendim.

HİLMİ İŞGÜZAR (Sinop) — Sayın Başkan, muhterem arkadaşlarım;

İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi adıyla bir üniversite kurulması hakkındaki kanun tasarısının birinci maddesi üzerinde kişisel görüşlerimi arz etmek istiyorum.

Kanun lâyihasının esbabı mucibesinde de belirtildiği gibi, Boğaziçi Üniversitesinin kuruluşu, İstanbul'daki Robert Kolej arazi ve binalarının kıymetlendirilmesi hedefini gütmektedir. Yani bu kanun tasarısı, burada kurulacak bir üniversitenin (ki, bazı arkadaşlarımızın burada ifade ettikleri gibi, beş altı binadan ibaret ve 100 milyon lira değerindeki Robert Kolej arazi ve binalarının değerlendirilmesi suretiyle) Türk kültürüne katılmasını öngören bir tasarıdır.

Biz, üniversitelerin açılmasını, artırılmasını öteden beri istemekteyiz. Çünkü, memleketimizde her yıl liseden mezun olanların sayıları bir hayli artmaktadır. Bu seneki rakam 102 bin olduğuna göre bundan sonraki yıllarda daha da artacağı tabiidir. Bu bakımdan üniversite sayısı ne kadar artırılırsa artırılın, bugünkü maaş politikası bu şekilde devam ettiği sürece liseden mezun olan kişilerin yüksek tahsil yapabilmelerini temin edecek daha çok üniversiteye ihtiyaç duyulacaktır.

Yalnız şunu da hemen ifade edeyim ki, bugün İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Trabzon'da, Erzurum'da üniversitelerimiz vardır, fakat dünyanın birçok memleketinde, en demokratik ülkelerde, eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğine en çok değer verilen ülkelerde bile bizdeki gibi bir şehirde birkaç tane üniversite kurulması cihetine gidilmemekte, üniversiteler daha ziyade bölgeler arasındaki dengeyi de sağlamak için diğer şehirlere götürülmektedir. Robert Kolej'in arazi ve binaları İstanbul'da olduğuna göre başka bir yere götürülmesini teklif edecek durumda da değiliz, ancak bu vesileyle şunu hemen ifadeye mecburuz ki, eğer orada beş - altı binadan ibaret muayyen bir arazi varsa, bina ve tesis yetersizliğinden dolayı orası üniversite olmaz; İstanbul Üniversitesinin içinde bir veya birkaç fakülte halinde tedarikat hayatına devam edebilir.

Bütün muhterem milletvekilleri kıymetli fikirlerini burada beyan ederken üniversiteden bahsettiler. Yüksek tahsil yapmış olan, profesörlük yapmış olan, eğitim ve öğretime ömrünü vermiş olan arkadaşlara sormak icabeder; bir üniversitenin beş - altı bina ve bir - iki öğretmenle vücuda getirilmesi normal midir? Biz bu arazileri, bu binaları üniversite tesisi yoluyla değerlendirmek istiyoruz, fakat kanun tasarısının geçici maddelerinde de belirtildiği üzere, bu okul muayyen dalların ilminin yapılmasını öngören bir - iki fakülteden ibarettir. Bu yönüyle üniversite olarak değil, hangi fakülteye ihtiyacımız varsa bilhassa ilmin, tekniğin en çok inkişaf ettiği bugünlerde Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu teknik eleman miktarını da dikkate almak suretiyle ya Teknik Üniversiteye bağlı ya da İstanbul Üniversitesine bağlı muayyen fakülteler halinde öğretime açılması bana göre yerinde olur. Ancak Mütevelli Heyeti o şartlarla veriyorsa bunu bilmiyorum. Şunu hemen ifade edeyim ki, Türk toprağındaki, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine devredilen her müesseseye artık Türk müessesesidir; Türk müessesesi olan yer'in ismini vermek icabederken de Türk isminin verilmesi kadar, tarihî isimlerin verilmesi kadar tabii bir şey olamaz.

Muhterem arkadaşlarım;

Bu teklif bu şekilde kabul edilirse, elbetteki Boğaziçi Üniversitesi diye bir üniversite kurulmuş olacak ve bu üniversite daha sonraki yıllardaki inkişafıyla muayyen ölçüler içerisinde ihtiyaçlara cevap verecektir.

Yeri gelmişken isim üzerinde de bir - iki kelimeyle durmayı da faydalı buluyorum.

BAŞKAN — Sayın İşgüzar, bir dakikanızı rica ediyorum.

Açık oyunu kullanmamış sayın üye var mı? Yok. Oy verme işlemi bitmiştir.

Devam buyurun efendim.

HİLMİ İŞGÜZAR (Devamla) — Teşekkür ederim efendim.

Muhterem arkadaşlarım;

Fatih'in isminden bahsedilmektedir. Esasın da İstanbul'un ismini İstanbul olarak kabul ettiğimiz zaman Fatih'i daima hatırlarız; Fatih dendiği zaman da - tarihte de böyledir - İstanbul akla gelir. Ama, Fatih'in ismini İstanbul içerisinde hakikaten O'na lâyık olan mües-

seselerin hiçbirisinde görememenin üzüntüsünü bir Türk milletvekili olarak duyduğumu, duymakta olduğumu da burada beyan etmek istiyorum. Ben bunu şahsan küçüklik ve büyüklük meselesi olarak kabul etmiyorum. Müessesese beş, altı binadan ibaret olacaksa zaten bu şekilde bir üniversite kurulması mümkün değildir. Muhterem arkadaşlarım, «Fatih gibi büyük bir insanın adı böyle beş, altı binalık yere verilemez.» dediler. Arkadaşlar, zaten beş, altı binalık yerde üniversite kurulamaz. Üniversitelerin kolları, dalları vardır, bu beş, altı binaya üniversitenin hangi fakültelerini yerleştirebileceksiniz? Tek fakülte ile üniversite olur mu? Eğer bunu başka yönden bir üniversite şekline koyacaksak, Fatih'in isminin verilmesinde hiçbir sakınca yoktur. Kaldı ki, İstanbul Üniversitesinin isminin değiştirilmesi için bir sebep de yoktur. Bunu bu şekilde kaydetmek istiyorum. İsimlerin mânevi varlığının Türk gençliği üzerindeki etkilerini gözden uzak tutmamak gerekir.

Muhterem arkadaşlarım;

Gençlik, milletin ümidi ve ışığıdır. Gençliğe önem vermek, onları millî hars ve kültürle doyurmak, örf ve âdetleri gençliğin kafasında ve kalbinde yaşatmak, bilhassa hükümetlerin takibettiği millî eğitim politikasının hedefi olmalıdır. Atatürk'ün, Cumhuriyeti emanet ederken, başka bir kütleyi değil gençliği düşünmesinin, ona emanet etmesinin sebebi ortadadır.

Gençliğin bunalımı her gün daha da artmaktadır. Gelişen sosyal ve ekonomik yapıda cemiyetin ve gençliğin dalgalanmaları millî inançlardaki değişiklik yüzündendir. Gençlik, tek hedefe, tek ümit ve ülküye götürülmek zorundadır. «On yılda onbeş milyon genç yarattık her yaştan» denildiği zaman tek ülkücü gençlik vardı ve hedefi birdi. Üniversitenin, Türk gençliğinin parolası tekti. Bunda Atatürk'ün, gençliği çok düşünen, yarının Türkiye'sinin ümidinin ona bağlandığını söyleyen bir lider olmasının da yine ayrı bir önemi vardır.

Gençler dün ciddi ve samimî ülkücü olarak yetiştirilmekteydiler. Zamanımızda bunları göremiyoruz. Bugün gençliği sosyal bunalım içinde, inancını kaybetmiş, üniversite içinde kardeş kavgası ile uğraşır bir kitle olarak görüyoruz.

Gençliğe önem vermek, her şeyden evvel üniversite sayısını artırmak, gençleri üniversitelere bilhassa ihtiyaçlara göre imkân nisbetinde toplamayıp onu yurdun her köşesine doğru itmek, yaymak suretiyle olur.

Milletini, memleketini seven, Devlete hizmet etmek düşüncesiyle yanan gençliği ele almak, yetiştirmek Millî Eğitim Bakanlığının ve üniversitelerin vazifesidir. Gençlik, Türk Ulusunun varlığıdır. Bunların, başka niyetlerle ele alınan yakalarını bıraktırmak, onları kültür alanında zenginleştirmek Meclislere ait bir vazifedir.

Muhterem arkadaşlarım,

Hepinizin de malûmu olduğu üzere, gençliğin en büyük sıkıntısı liseden mezun olduktan sonra istediği fakülteye ya da üniversiteye girememesidir. Liselerden muayyen sayıda talebe mezun olmasının, kurulacak üniversitelere imkân ölçülerinde yerleştirilmeleri yönünden faydası vardır.

Muhterem arkadaşlarım,

Şunu da hemen ifade edelim ki, Atatürk'ün «ülkücü gençlik» görüşünü tüm olarak ele alıp gençliği bir ülküde toplamak, üniversiteler arasında takibedilecek, üniversiteler arasında uygulanacak programla da ilgilidir. Milliyetçiliğin, milletini seven, vatani için canını seve seve veren, sosyal adaleti benimsiyen insanlardan kurulu örgütler ve müesseselerde gelişeceği bir gerçektir. Bunların başında da üniversite gelir. Gençlik, ülkücü, millî terbiyeye sahip, örf ve âdetlerine bağlı ise o gençlik millîdir, milliyetçidir, vatani için her türlü fedakârlığa katlanır. Vatan sevgisinden, millî duygulardan, aile sevgisinden, vatandaşa karşı saygıdan mahrum insan topluluğu bu millet için kaybolmuş bir toplum parçası olarak kabul edilir. Milletler hiçbir zaman ölmeyecekleri için üniversiteler, milletlerin örf ve âdetlerini, geleneklerini, millî duygularını meşale olarak yakan örgütler ve müesseselerdir. Çek gençliğinin, inancı için meydanlarda üzerine benzin dökmek suretiyle kendisini yaktığına birkaç yıl önce gazete sütunlarında şahidoldunuz. İşte milliyetçilik, millî inanç, örf ve âdetleriyle geliştirilen, yetiştirilen gençlik ve üniversite.. Biz de bunu istiyoruz muhterem arkadaşlarım.

Ayrıca bir hususa daha değinmek istiyorum : Her yıl bütçe ile derneklere yapılan yardımlar artık kesilmeli, bunlar üniversitelerin emrine verilmek suretiyle burs ve yurt sorunu artık düzenlenmelidir. Bunlar halledildiği takdirde, elbette ki üniversitelerin çehreleri daima daha iyiye doğru gidecektir.

Bâzi arkadaşlarımızın beyan ettikleri şekilde, kanlı üniversite olayları Türk Milletine, Türk aydınına ıstırap vermiştir. 1967 senesinden bu yana dört yıllık süre zarfında aşırı ucları besleyen politikacılar, bunları besleyen iç ve dış örgütler kutupların birbirlerini daima düşman görmesine sebeb olmuş, üniversitenin sâf ve temiz havası bozulmuştur. Üniversite öğretim yapamaz bir hale gelmiştir.

Üç aylık Sıkıyönetim döneminde üniversitenin sükûnete kavuşmasını, okumak azmiyle üniversiteye devam eden gençlerin sınavlarına girmelerini memnuniyetle müşahede ediyoruz. Bu bakımdan da biz üniversite sayısının artırılmasını yerinde görüyoruz. Bu vesile ile üniversitelerin tek şehirde toplanmamasını, Anadolu'nun içine, Güneyine, Doğusuna, Karadeniz sahillerine yayılmasını arzu ettiğimizi ifade ediyoruz.

Hepinize saygılar sunarım.

BAŞKAN — Sayın Komisyon, söz talebinde bulunmussunuz. Buyurun efendim.

PLÂN KOMİSYONU BAŞKANVEKİLİ CAVİT OKYAYUZ (İçel) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

Hislere karşı olmak, hislere karşı konuşmak biliyorum ki, konuşmaların en zorunu yapmaktır, ama Komisyon Başkanı olarak, izninizle, bilhassa üniversitenin ismi üzerine kısaca bir mâruzatta bulunmak istiyorum.

Değerli milletvekilleri;

Fatih, bütün arkadaşlarımızın tam bir gönül anlaşması ve tam bir fikir bağdaşması içinde ifade ettikleri gibi, Türk Milletinin şeref ve zaferlerle yoğrulu hayatında tarih olabilmenin iftiharına, milli cesaret ve faziletine sahibolmuş gerçekten büyük bir evlâdımızdır.

Bu müesseseye Fatih'in isminin verilmesi mevzuu Komisyonumuzda uzun uzun münakaşa edilmiş ve gerçekten yüce ve gerçekten milletimize iftihar vesilesi olan bu büyük insanın isminin, Amerikalıların milletimize devrettiği

bu müesseseye verilmesi hususu onun mânevi, tarihi, fikri büyüklüğü ile bağdaştırılmıyarak kabul edilmemiştir. Bir devir açan, tarihte bir devir kapayan bu büyük Türk çocuğuna buradan hepimizin hep birlikte yüreктen hürmetini ve ebedi minnetini ifade edebilmek fırsatını bulmak, gerçekten hepimizi çok sevindirmiştir.

Size niyabeten çalışan Bütçe ve Plân Komisyonumuzun, Amerikalıların devrettiği Boğaziçi Üniversitesine Fatih ismini vermeyişi, hakikaten onun tarihlere sığmayan büyüklüğü ile bu tasarrufun bağdaşamayacağı endişesinden gelmiştir.

Kanaatimiz odur ki, Robert Kolej sahasında kurulacak bu müessese Fatih'in isminin verilmesi Büyük Türk Milletinin büyük evlâdına bir şey kazandırmıyacaktır; hiçbir zaman yanlış anlaşılmalıdır; ondan sakınmak değil, aksine onu ve büyük şereflerini korumak endişemiz hâkim olmuştur. Şüphe yok ki, Meclis, bu millî bu mâsum, bu hüsnünîyetle dolu ölçümüzü bütün icaplarıyla değerlendirecektir. O devir içinde geçilmez zannedilen surların önüne durarak, henüz bahar çağında ve 21 yaşında «Ya ben İstanbul'u alacağım, ya İstanbul beni alacak.» diye haykırabilen ve devirlerden devirlere Türk Milletinin en büyük iftiharını olarak geçecek bu haykırışın sahibini buradan bir kere daha, hepimizin de hissiyatına tercüman olduğuma inanarak en yüreктen bir hürmet ve minnetle selâmlıyorum.

Sevgili ve değerli milletvekilleri; bu sebeple, mevzuu çok iyi mütalâa etmenizi istirham ediyorum ve karar hakkının her zaman, her şart içinde Meclisin olduğu kanaatine daima hürmetkâr ve daima yüreктen bağlı bir, milletvekili olarak hepimizi hürmetle selâmlıyorum.

BAŞKAN — Sayın Albayrak, çalışma süremizin bitmesine beş dakika var, açık oy sonuçlarını da arz edeceğim. Kalacak çok kısa zaman için söz isiyorsanız, buyurun.

D. P. GRUPLU ADINA HASAN BASRİ ALBAYRAK (Rize) — Sayın Başkan, değerli milletvekilleri;

İkinci defa huzurlarınızı işgal ettiğim için özür dilerim. Biraz önce bir arkadaş üniversitedeki hâdiseleri, galiba bendenizin arz ettiğim meseleyi ima yollu anlatmış olacak ki,

bendenizin bütün eğitim müesseselerini kötülemiş durumda konuştuğumu izah ettiler. Aslında eğitim müesseselerini bendenizin müdafaa etmesi gerekir, zira 20 yıl o müesseselerde hizmet vermiş bir milletvekili arkadaşınızım.

Eğer üniversitelerdeki hâdiselerin şuna veya buna dayandırılmasına sıra gelirse, sanırım ki gizli hesabıyla hepimizde suç, hepimizde kabahat, hepimizde mesuliyet payı olsa gerektir. Onun için o meseleyi burada yeniden konuşup da bu tatlı havayı başka türlü bir mevzu dökmüyelim.

Üniversitelerde, eğitim müesseselerinde olan hâdiselerin, vatandaş kesiminde olan hâdise ile hukuk açısından karşılaştırılması, benzetilmesi mümkün olabilir, ama eğitim açısından benzetmek mümkün değildir. Eğitim görmüş bir kişinin, faraza bir vilâyette vali olan bir kişinin yapacağı, işleyeceği kötülükle, eğitim görmemiş bir vatandaşın işleyeceği kötülüğü bir tutabilir misiniz? Eğitim görmüş bir insanın işlediği suç, toplumu, içinde bulunduğu çevreyi ilgilendirir, ama eğitim görmemiş vatandaşın işlediği suç veya cinayet kendisini veya dar bir çevreyi ilgilendirir. Kaldı ki, bizim üzerinde durduğumuz hâdiseler üniversitelerde doğan hâdiselerdir. Ben konuşmamla, eğitim görmüş, kültür sahibi bir kimsenin işlediği suç karşısında vatandaşın duyduğu tedirginliği ifade etmek istemişim.

Şimdi, bu 1 nci maddede, «Boğaziçi Üniversitesi» adının «Fatih Üniversitesi» olarak değiştirilmesini talebetmişim.

Muhterem arkadaşlarım, bilirsiniz ki Yüce Fatih'in ismi ilkokulundan, eğitim enstitüsüne kadar bütün müesseselere verilmiştir. Bâzi arkadaşlar meseleyi basite irca ederek, Türk Milletine İstanbulu hediye eden Yüce Fatih'in isminin bir Amerikalının hibe ettiği okula verilemeyeceğinden bahsediyorlar. Bu savunma bence yerinde değildir. Zira Boğaziçi Üniversitesine Fatih ismi verilir de, onun ismine, onun ilme verdiği saygıya, onun büyüklüğüne lâyık bir şekilde bu müessese, bu üniversite geliştirilir, yüceltilir ve Millîtin hizmetine arz edilirse, işte o zaman Yüce Fatih'in ismi ebediyen bu memlekette, İstanbul'da yaşar. Aksi takdirde, «Boğaziçi Üniversitesi» denilecek. Peki ne oldu? Fatihimize versek ne olur yani? Nitekim verilmiştir; demin muhterem bir arkadaşımızın be-

lirttiği gibi ve Sayın Kodamanoğlu'nun da ifade ettikleri gibi Atatürk Üniversitesi vardır ve isimler verilmiştir. Yeter ki, o üniversiteyi Fatih'in ismine lâyık bir şekilde idare edelim, o üniversiteyi Fatih'in ismine uygun bir şekilde geliştirelim ve Türk Milletine lâyık bir üniversite haline getirelim. «Efendim, bir Amerikalının hibesine Fatih'in ismini vermek onu küçültür», tarzındaki fikirler bendenizin kanaatine göre hiç de yerinde değildir. Aslında mühim olan bina değildir. O binayı müessese haline getirebiliyor musunuz? Mühim olan budur. Maalesef, bir defa daha söyleyeyim ki, bizim üniversitelerimiz henüz müessese haline gelmemiştir. Müesseselerin ananeleri olur, gayelerine uygun davranışları olur ve müesseselerin yetiştirdiği insanların bu memlekete getireceği ilmî ve öteki yönlerden çalışmalacı olur. Bunu arz etmek istiyorum.

BAŞKAN — Sayın Albayrak, süreniz dolmuştur, lütfen tamamlayınız.

HASAN BASRİ ALBAYRAK (Devamlı) — Teşekkür ederim Sayın Başkan, bitiriyorum efendim.

Şimdi muhterem arkadaşlar; İstanbul'un da ismi bir zamanlar Türk ismi değildi, Ayasofya'nın ismi de Müslüman ve Türk ismi değildi. Onları nasıl değiştirdik, bunu da değiştirelim; lütfen buna da Yüce Fatih'in ismini verelim ve ona lâyık bir şekilde bir üniversite kuralım.

Beni dinlediğiniz için saygılarımı ve şükranlarımı sunarım.

BAŞKAN — Açık oylamaların sonuçlarını arz ediyorum :

Esnaf ve Sanatkârlar ve diğer bağımsız çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu kanununu tasarılarının açık oylamasına 134 sayın üye katılmış, 134 kabul oyu çıkmıştır.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretleli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifinin açık oylamasına 138 sayın üye katılmış, 135 kabul, 2 ret ve 1 çekinse oy kullanılmıştır.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretleli cetvelde değişiklik yapılması hakkındaki kanun teklifinin açık oylamasına 139 sayın üye katılmış, 136 kabul, 2 ret ve 1 çekinse oy çıkmıştır.

İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarisının açık oylamasına 139 sayın üye katılmış, 137 kabul, 2 ret oyu kullanılmıştır.

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkındaki kanun tasarı-

nın açık oylamasına 138 üye katılmış, 135 kabul, 2 ret ve 1 çekinser oy kullanılmıştır.

Açık oylamalar tekrarlanacaktır.

Çalışma süremiz dolmuştur. 4 Ağustos 1971 Çarşamba günü saat 15,00 te toplanmak üzere Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati : 19,03

Esnaf ve Sanatkârlar ve diğer bağımsız çalışanlar Sosyal Sigortalar Kurumu kanunu tasarisına verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 134
Kabul edenler : 134
Reddedenler : 0
Çekinseler : 0
Oya katılmıyanlar : 310
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
M. Salâhattin Kılıç
Turgut Topaloğlu
ADİYAMAN
M. Zeki Adıyaman
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Hamdi Hamamcıoğlu
Süleyman Mutlu
Ali İhsan Ulubahşi
AMASYA
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
İbrahim Cüceoğlu
Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Süleyman Çiloğlu
Hasan Ali Gülecan
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
AYDIN
Nahit Mentеше
BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİLECİK
Mehmet Ergül

BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BITLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
BURSA
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
ÇANAKKALE
Mustafa Çalıköğlü
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Yakup Çağlayan
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Fuat Avcı
Hüdaı Oral
DİYARBAKIR
Neomettin Gönenc
Sabahattin Savaş
EDİRNE
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası
Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Cetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rıfki Danışman

Selçuk Erverdi
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Anđı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
GAZİANTEP
Mehmet Lûtfi Söylemez
GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
İSPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal
İÇEL
Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özeüner
İSTANBUL
İlhan (Eğemen) Da-
rendelioğlu
Nuri Eroğan
Orhan Kabibay
Hasan Türkay
Reşit Ülker

İZMİR
Şeref Bakışık
M. Hulusi Çakır
Kemal Önder
Orhan Demir Sorguç
KASTAMONU
Mehmet Seydibeyoğlu
KAYSERİ
M. Şevket Doğan
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Ali Özkan
Enver Turgut
KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
Cevat Ademoğlu
KONYA
Mustafa Kubılay İmer
İhsan Kabadayı
Baha Müderrisoğlu
KÜTAHYA
Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
Kemal Kacar
MALATYA
Hakkı Gökçe
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler
MANİSA
Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Mustafa Ok

MARAS
M. Zekeriya Kürşad
Mehmet Özdal
MARDİN
Abdulkadir Kermooğlu
Abdurrahim Türk
MUĞLA
Muallâ Akarca
MUŞ
Nimet Ağaoğlu
NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer
NIĞDE
M. Nuri Kodamanoğlu
Mevlüt Ocakçioğlu

ORDU
Memduh Ekşi
Ferda Güley
RİZE
Hasan Basri Albayrak
SAKARYA
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal
SAMSUN
Hüseyin Özalp
SİVAS
Kadri Eroğan
Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder

TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Cevat Küçük
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner
TUNCELİ
Hüseyin Yenipınar
URFA
Mehmet Aksoy

Necati Aksoy
Necmettin Cevheri
UŞAK
Adil Turan
YOZGAT
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
Fuat Ak
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifine verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 138
Kabul edenler : 135
Reddedenler : 2
Çekinseler : 1
Oya katılmayanlar : 306
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
M. Selâhattin Kılıç
Turgut Topaloğlu
ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Hamdi Hamamcıoğlu
Ali İhsan Ulubahşi
AMASYA
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
İbrahim Cüceoğlu
Suna Tural
Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Süleyman Çiloğlu
Hasan Ali Gülecan
ARTVIN
Abdullah Naci Budak
AYDIN
Nahit Mentеше
BALIKESİR
İbrahim Aytac
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİLECİK
Mehmet Ergül

BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
BURSA
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
ÇANAKKALE
Mustafa Çalikoğlu
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Yakup Çağlayan
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Fuat Avcı
Hüdaî Oral
DİYARBAKIR
Necmettin Göneneç
Sabahattin Savcı
EDİRNE
Cevat Savın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası
Ali Rıza Sentiöğlu
ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Cetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras

Rıfki Danışman
Selçuk Erverdi
Gıyasettin Karaca
Fetullah Taşkesenlioğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
GAZİANTEP
Mehmet Lütfi Söylemez
GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
ISPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal
İÇEL
Mazhar Arıkan
Cevit Okyayuz
Turhan Özgüner
İSTANBUL
İlhan (Eğemen) Dar-
rendelioğlu
Nuri Eroğan
Orhan Kabibay
Hasan Türkay

İZMİR
Şeref Bakşık
M. Hulusi Çakır
Kemal Önder
Orhan Demir Sorguç
KASTAMONU
Mehmet Seydibeyoğlu
KAYSERİ
M. Şevket Doğan
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
Cevat Ademoğlu
KONYA
İhsan Kabadayı
Baha Müderrisoğlu
KÜTAHYA
Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez (B.)
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy (İ.)
Kemal Kacar
MALATYA
Hakkı Gökçe
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler
MANİSA
Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Mustafa Ok
MARŞ
Atillâ İmamoğlu

M. Zekeriya Kürşat
Mehmet Özdal
MARDİN
Abdulkadir Kermooğlu
Abdurrahim Türk
MUĞLA
Muallâ Akarca
MUŞ
Nimet Ağaoğlu
NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer
NİĞDE
M. Nuri Kodamanoğlu
Mevlüt Ocakçıoğlu

ORDU
Memduh Ekşi
Fenda Güley
RİZE
Hasan Basri Albayrak
SAKARYA
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal
SAMSUN
Hüseyin Özalp
SİNOP
Hilmi İşgüzar
SİVAS
Kadri Eroğan

Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder
TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Cevat Küçük
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner
TUNCELİ
Hüseyin Yenipınar
URFA
Mehmet Aksoy

Necati Aksoy
Necmettin Cevheri
UŞAK
Adil Turan
YOZGAT
Turgut Nizamoglu
Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
Fuat Ak
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR **KONYA**
Süleyman Mutlu Mustafa Kubilay İmer

[Çekinser]

İSTANBUL
Reşit Ülker

[Açık üyelik]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifine verilen oyların sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Kabul edenler : 450
Reddedenler : 139
Oy verenler : 136
Üye sayısı : 2
Çekinseler : 1
Oya katılmıyanlar : 305
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
M. Selâhattin Kılıç
Turgut Topaloğlu
ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Hamdi Hamamcıoğlu
Ali İhsan Ulubahşi
AMASYA
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
İbrahim Cüceoğlu
Suna Tural
Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Süleyman Çiloğlu
Hasan Ali Gülcan
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
AYDIN
Nahit Mentеше
BALIKESİR
İbrahim Aytac
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİLECİK
Mehmet Ergül

BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
BURSA
Cemal Külâhlı
Barlas Küntay
Kasım Önadım
ÇANAKKALE
Mustafa Çalikoğlu
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Yakup Çağlayan
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Fuat Avcı
Hüdaî Oral
DIYARBAKIR
Necmettin Göneng
Sabahattin Saveri
EDİRNE
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası
Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN
Hüsâmettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rıfki Danişman

Selçuk Erverdi
Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenli-
oğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
GAZİANTEP
Mehmet Lütfi Söylemez
GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Nurettin Özdemir
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
ISPARTA
Ali İhsan Bahım
Yusuf Uysal
İÇEL
Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner
İSTANBUL
İlhan (Eğemen) Da-
rendelioğlu
Nuri Eroğan
Orhan Kabibay
Hasan Türkay

İZMİR
Şeref Baksık
M. Hulusi Çakır
Kemal Önder
Orhan Demir Sorguç
KASTAMONU
Mehmet Seydibeyoğlu
KAYSERİ
M. Şevket Doğan
Hayrettin Nakiboğlu
Vedat Âli Özkan
KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
Cevat Ademoğlu
KONYA
İhsan Kabadayı
Baha Müderrisoğlu
KÜTAHYA
Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez (B.)
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
Kemal Kacar
MALATYA
Hakkı Gökçe
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler
MANİSA
Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Mustafa Ok
MARAŞ
Atilla İmamoğlu

M. Zekeriya Kürşad
Memduh Özdal
MARDİN
Abdulkadir Kermooğlu
Abdurrahim Türk
MUĞLA
Muallâ Akarca
MUŞ
Nimet Ağaoğlu
NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer
NİĞDE
M. Nuri Kodamanoğlu
Mevlüt Ocakçioğlu

ORDU
Memduh Ekşi
Ferdâ Güley
RİZE
Hasan Basri Albayrak
SAKARYA
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal
SAMSUN
Hüseyin Özalp
SİNOP
Hilmi İşgüzar
SİVAS
Kadri Eroğan

Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder
TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı
TRABZON
Mehmet Arslantürk
Cevat Küçük
Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner
TUNCELİ
Hüseyin Yenipınar
URFA
Mehmet Aksoy

Necati Aksoy
Necmettin Cevheri
UŞAK
Âdil Turan
YOZGAT
Turgut Nizamoğlu
Neşet Tanrıdağ
ZONGULDAK
Fuat Ak
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR KONYA
Süleyman Mutlu Mustafa Kubilay İmer

[Çekinser]

İSTANBUL
Reşit Ülker

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
Yekûn	6

Istanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarisına verilen oylarin sonucu

(Çoğunluk yoktur)

Üye sayısı : 450
Oy verenler : 139
Kabul edenler : 137
Reddedenler : 2
Çekinseler : 0
Oya katılmayanlar : 305
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA
M. Selâhattin Kılıç
Turgut Topaloğlu
ADIYAMAN
M. Zeki Adıyaman
Yusuf Ziya Yılmaz
AFYON KARAHİSAR
Hamdi Hamameroğlu
Ali İhsan Ulubahşi
AMASYA
Kâzım Ulusoy
ANKARA
Orhan Alp
Oğuz Aygün
İbrahim Cüceoğlu
Suna Tural
Ferhat Nuri Yıldırım
Şerafettin Yıldırım
Mustafa Kemal Yılmaz
ANTALYA
Ömer Buyrukçu
Süleyman Çiloğlu
Hasan Ali Gülecan
ARTVİN
Abdullah Naci Budak
AYDIN
Nahit Mentеше
BALIKESİR
İbrahim Aytaç
Kemal Erdem
Mehmet Niyazi Gürer
Osman Tarı
Mevlüt Yılmaz
BİLEÇİK
Mehmet Ergül

BİNGÖL
Mehmet Bilgin
BİTLİS
Kenan Mümtaz Akışık
BOLU
Halil İbrahim Cop
BURSA
Cemal Külâhlı
Barlas Kümtay
Kasım Önadım
ÇANAKKALE
Mustafa Çalikoğlu
Refet Sezgin
ÇANKIRI
Nuri Çelik Yazıcıoğlu
ÇORUM
Yakup Çağlayan
Ali Naki Ulusoy
DENİZLİ
Fuat Avcı
DİYARBAKIR
Necmettin Gönenç
Sabahattin Savaş
EDİRNE
Cevat Sayın
ELÂZİĞ
Mehmet Aytuğ
Hayrettin Hanağası
Ali Rıza Septioğlu
ERZİNCAN
Hüsamettin Atabeyli
Hasan Çetinkaya
ERZURUM
Sabahattin Aras
Rıfkı Danışman
Selçuk Erverdi

Gıyasettin Karaca
Fethullah Taşkesenlioğlu
ESKİŞEHİR
Mehmet İsmet Angı
Şevket Asbuzoğlu
B. Sıtkı Karacaşehir
GAZİANTEP
Mehmet Lütfi Söylemez
GİRESUN
Mustafa Kemal Çilesiz
Hidayet İpek
Abdullah İzmen
GÜMÜŞANE
Mustafa Karaman
Nurettin Özdemir
Ekrem Saatçi
HAKKÂRİ
Ahmet Zeydan
HATAY
Abdullah Cilli
Talât Köseoğlu
ISPARTA
Ali İhsan Balım
Yusuf Uysal
İÇEL
Mazhar Arıkan
Cavit Okyayuz
Turhan Özgüner
İSTANBUL
İlhan (Eğemen) Darndelioğlu
Nuri Eroğan
Orhan Kabibay
Hasan Türkay
Reşit Ülker

İZMİR
Şeref Bakşık
M. Hulusi Çakır
Kemal Önder
Orhan Demir Sorguç
KASTAMONU
Mehmet Seydibeyoğlu
KAYSERİ
M. Şevket Doğan
Hayrettin Nakipoğlu
Vedat Âli Özkan
Enver Turgut
KIRŞEHİR
Mustafa Aksoy
Mustafa Kemal Güneş
KOCAELİ
Cevat Ademoğlu
KONYA
İhsan Kabadayı
Baha Müderrisoğlu
KÜTAHYA
Ahmet Fuat Azmioğlu
Mesut Erez
İlhan Ersoy
Mehmet Ersoy
Kemal Kacar
MALATYA
Hakkı Gökçe
Ahmet Karaaslan
İsmail Hakkı Şengüler
MANISA
Süleyman Çağlar
Mustafa Orhan Daut
Mustafa Ok

MARAS
Atillâ İmamoğlu
M. Zekeriya Kürşat
Mehmet Özdal

MARDİN
Abdulkadir Kermooğlu
Abdurrahim Türk

MUğLA
Muallâ Akarca

MUŞ
Nîmet Ağaoğlu

NEVŞEHİR
Hüsamettin Başer

NİğDE
M. Nuri Kodamanoğlu
Mevlüt Ocakçooğlu

ORDU
Memduh Ekşi
Ferda Güley

RİZE
Hasan Basri Albayrak

SAKARYA
Yaşar Bir
M. Vedat Önsal

SAMSUN
Hüseyin Özalp

SİNOP
Hilmi İşgüzar

SİVAS
Kadri Eroğan
Tevfik Koraltan
Yusuf Ziya Önder

TOKAT
Hüseyin Abbas
İsmet Hilmi Balcı

TRABZON
Mehmet Arslantürk
Cevat Küçük

Ahmet Şener
Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ
Hüseyin Yenipınar

URFA
Mehmet Aksoy
Necati Aksoy
Necmettin Cevheri
UŞAK
Adil Turan

YOZGAT
Turgut Nizamooğlu
Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK
Fuat Ak
Hüseyin Baytürk
Ahmet Güner
Cahit Karakaş
Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR **KONYA**
Süleyman Mutlu Mustafa Kubilay İmer

[Açık üyelik]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâziğ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
—	—
Yekûn	6

1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvellerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarisına verilen oylarin sonucu

(Çoğunluk yoktur.)

Uy. sayısı : 450
Oy verenler : 138
Kabul edenler : 135
Reddedenler : 2
Çekinseler : 1
Oya katılmayanlar : 306
Açık üyelikler : 6

[Kabul edenler]

ADANA M. Salâhattin Kılıç Turgut Topaloğlu ADİYAMAN M. Zeki Adıyaman Yusuf Ziya Yılmaz AFYON KARAHİSAR Hamdi Hamamcıoğlu Ali İhsan Ulubahşi AMASYA Kâzım Ulusoy ANKARA Orhan Alp Oğuz Aygün İbrahim Cüceoğlu Suna. Tural Ferhat Nuri Yıldırım Şerafettin Yıldırım Mustafa Kemal Yılmaz ANTALYA Ömer Buyrukçu Süleyman Çiloğlu Hasan Ali Gülcan ARTVİN Abdullah Naci Budak AYDIN Nahit Menteşe BALIKESİR İbrahim Aytac Kemal Erdem Mehmet Niyazi Gürer Osman Tarı Mevlüt Yılmaz BİLEÇİK Mehmet Ergül	BİNGÖL Mehmet Bilgin BİTLİS Kenan Mümtaz Akışık BOLU Hali İbrahim Cop BURSA Ahmet Dalı Cemal Külâhlı Barlas Kümtay Kasım Önadım ÇANAKKALE Mustafa Çalkoğlu Refet Sezgin ÇANKIRI Nuri Çelik Yazıcıoğlu ÇORUM Yakup Çağlayan Ali Naki Ulusoy DENİZLİ Fuat Avcı Hüdaî Oral DIYARBAKIR Necmettin Göneng Sabahattin Savaş EDİRNE Cevat Sayın ELAZIĞ Mehmet Aytuğ Hayrettin Hanağası Ali Rıza Septioğlu ERZİNCAN Hüsamettin Atabeyli Hasan Çetinkaya ERZURUM Sabahattin Aras	Rıfki Danışman Selçuk Erverdi Gıyasettin Karaca Fethullah Taşkesenlioğlu ESKİŞEHİR Mehmet İsmet Angı Şevket Asbuzoğlu B. Sıtkı Karacaşehir GAZİANTEP Mehmet Lûtfi Söylemez GİRESUN Mustafa Kemal Çilesiz Hidayet İpek Abdullah İzmen GÜMÜŞANE Mustafa Karaman Nurettin Özdemir Ekrem Saatçi HAKKÂRİ Ahmet Zeydan HATAY Abdullah Cilli Talât Köseoğlu İSPARTA Ali İhsan Balım Yusuf Uysal İÇEL Mazhar Arıkan Cavit Okyayuz Turhan Özgüner İSTANBUL İlhan (Egemen) Dar- rendelioğlu Nuri Eroğan Orhan Kabibay Hasan Türkay	İZMİR Şeref Balışık M. Hulus Çetin Kemal Önder Orhan Demar Sorguç KASTAMONU Mehmet Seydibeyoğlu KAYSERİ M. Şevket Doğan Hayrettin Nakiboğlu Vedat Âli Özkan Enver Turgut KIRŞEHİR Mustafa Aksoy Mustafa Kemal Güneş KOCAELİ Cevat Ademoğlu KONYA İhsan Kabadayı Baha Müderrisoğlu KÜTAHYA Ahmet Fuat Azmioğlu Mesut Erez İlhan Ersoy Mehmet Ersoy Kemal Kacar MALATYA Hakkı Gökçe Ahmet Karaaslan İsmail Hakkı Şengüler MANISA Süleyman Çağlar Mustafa Orhan Daut Mustafa Ok MARAŞ Atilla İmamoğlu
---	--	---	---

M. Zekeriya Kürşad

Mehmet Özdal

MARDİN

Abdurrahim Türk

MUĞLA

Muallâ Akarca

MUŞ

Nimet Ağaoglu

NEVŞEHİR

Hüsamettin Başer

NİĞDE

M. Nuri Kodamanoglu

Mevlüt Ocakçioğlu

ORDU

Memduh Ekşi

Ferda Güley

RİZE

Hasan Basri Albayrak

SAKARYA

Yaşar Bir

SAMSUN

Hüseyin Özalp

SİNOP

Hilmi İsgüzar

SİVAS

Kadri Eroğan

Tevfik Koraltan

Yusuf Ziya Önder

TOKAT

Hüseyin Abbas

İsmet Hilmi Balcı

TRABZON

Mehmet Arslantürk

Cevat Küçük

Ahmet Şener

Ali Rıza Uzuner

TUNCELİ

Hüseyin Yenipınar

URFA

Mehmet Aksoy

Necati Aksoy

Neomettin Cevheri

UŞAK

Adil Turan

YOZGAT

Turgut Nizamoglu

Neşet Tanrıdağ

ZONGULDAK

Fuat Ak

Hüseyin Baytürk

Ahmet Güner

Cahit Karakaş

Kevni Nedimoğlu

[Reddedenler]

AFYON KARAHİSAR

Süleyman Mutlu

KONYA

Mustafa Kubilay İmer

[Çekinser]

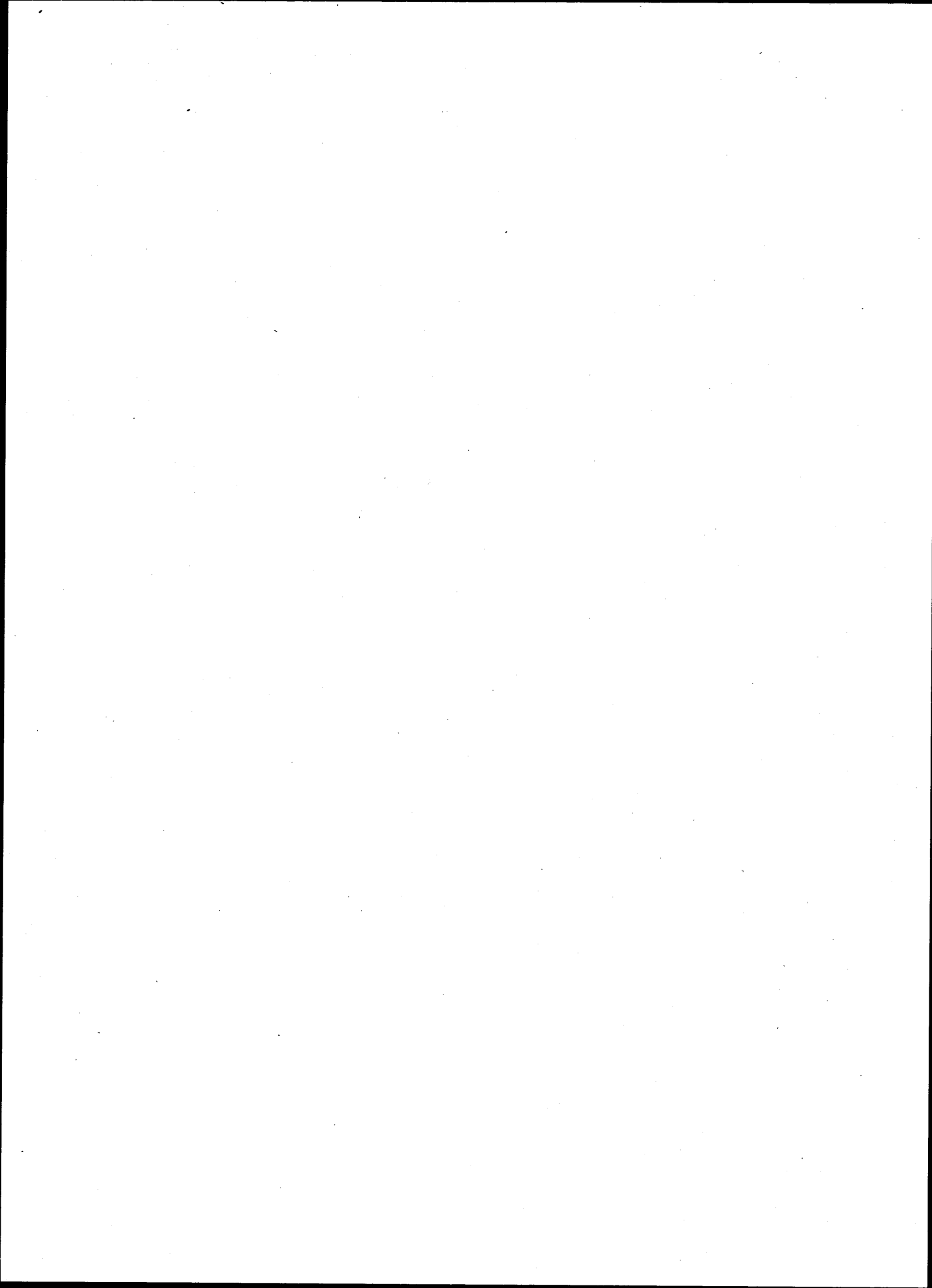
İSTANBUL

Reşit Ülker

[Açık üyelikler]

Bursa	1
Diyarbakır	1
Edirne	1
Elâzığ	1
Malatya	1
Nevşehir	1
	—
Yekûn	6

Millet Meclisi GÜNDEMİ

141 NCI BİRLEŞİM

2 . 8 . 1971 Pazartesi

Saat : 15.00

I

A - BAŞKANLIK DIVANININ GENEL KURULA SUNUŞLARI

B - İKİNCİ DEFA OYA KONULACAK İŞLER

× 1. — Serbest Meslek Toplumsal Güvenlik Kurumu kanunu tasarısı ile Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, Esnaf ve Sanatkarlar Sosyal Sigortalar kanunu teklifi ve 4 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/490, 2/13) (S. Sayısı : 201 ve 201 e 1 ve 2 nei ek) (Birinci dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1971, ikinci dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1971)

× 2. — Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/3) işaretli cetvelde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 2/546; C. Senatosu 2/334) (M. Meclisi S. Sayısı : 406, C. Senatosu S. Sayısı : 1632) (Dağıtma tarihi : 29 . 7 . 1971)

× 3. — Cumhuriyet Senatosu ve Millet Meclisi İdare Âmirlerinin 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı (A/1) işaretli cetvelerde değişiklik yapılması hakkında kanun teklifi ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 2/548; C. Senatosu 2/335) (M. Meclisi S. Sayısı : 407; C. Senatosu S. Sayısı : 1633) (Dağıtma tarihi : 29 . 7 . 1971)

× 4. — İstanbul Teknik Üniversitesi 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvelerde değişiklik yapılması hakkında kanun tasarısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair Cumhuriyet Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/507; C. Senatosu 1/1255) (M. Meclisi S. Sayısı : 408; C. Senatosu S. Sayısı : 1634) (Dağıtma tarihi : 29 . 7 . 1971)

× 5. — 1971 yılı Bütçe Kanununa bağlı cetvelerde değişiklik yapılması hakkında kanun tassa-

rısı ve Bütçe Karma Komisyonu raporuna dair C. Senatosu ve Bütçe Karma Komisyon başkanlıkları tezkereleri (M. Meclisi 1/508; C. Senatosu 1/1256) (M. Meclisi S. Sayısı : 409; C. Senatosu S. Sayısı : 1635) (Dağıtma tarihi : 29 . 7 . 1971)

II

SORULAR, GENSORULAR VE GENEL GÖRÜŞME

III

ÖNCELİKLE GÖRÜŞÜLMESİ KARARLAŞ- TIRILAN İŞLER

× 1. — Köy İşleri Bakanlığı kuruluş ve görevleri hakkında kanun tasarısı ve Köy İşleri ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 19 No. lu Geçici Komisyonun birinci ve ikinci raporları (1/310) (S. Sayısı : 311 ve 311 e 1 nei ek) (Birinci dağıtma tarihi: 29 . 4 . 1971, (ikinci dağıtma tarihi : 21 . 7 . 1971)

2. — Asayişe müessir bâzı fiillerin önlenmesi hakkında kanun tasarısı ve İçişleri Komisyonu raporu (1/80) (S. Sayısı : 123 ve 123 e 1 nei ek) (Dağıtma tarihi : 15 . 3 . 1971)

IV

A - HAKLARINDA İVEDİLİK KARARI VERİLEN İŞLER

B - TÜZÜK GEREĞİNCE BİR DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

1. — Uşak Milletvekili M. Fahri Uğrasızoğlu'nun, Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 195 ve 196 nei maddelerinin değiştirilmesine dair tüzük teklifi ve gündeme alınmasına dair önergesi. (2/199, 4/155) (S. Sayısı : 308) (Dağıtma tarihi : 19 . 4 . 1971)

2. — Eski Siirt Milletvekili Süreyya Öner, eski Amasya Milletvekili Reşat Arpacıoğlu, eski Diyarbakır Milletvekili Hilmi Göldoğan ve İstanbul Milletvekili İlhami Sancar'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 12 . 3 . 1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1316 sayılı Kararının Genel Kurulda görüşülmesine dair önergeleri ve Dilekçe Karma Ko-

misyonu raporları (Millet Meclisi 5/3; Cumhuriyet Senatosu 4/66) (Millet Meclisi S. Sayısı : 171 ve 171 e 1 nci ek, Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 442) (Dağıtma tarihi : 10.5.1971)

3. — Eski Amasya Milletvekili Nevzat Şener'in, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 1 . 7 . 1963 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 399 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi 5/2; Cumhuriyet Senatosu 4/68) (Millet Meclisi S. Sayısı : 172 ve 172 ye 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 523) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

4. — Eski Mardin Milletvekili Talât Oğuz'un, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 30 . 4 . 1964 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 1494 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi 5/4; Cumhuriyet Senatosu 4/69) (Millet Meclisi S. Sayısı : 173 ve 173 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 522) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

5. — Cumhuriyet Senatosu Tabii Üyesi Vehbi Ersü ve 3 arkadaşının, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun, 22 . 5 . 1961 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 2538 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi : 5/6; Cumhuriyet Senatosu : 4/74) (Millet Meclisi S. Sayısı : 174 ve 174 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 784, 784 e 1 nci ve 2 nci ek) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

6. — İzmir Milletvekili İhsan Gürsan'ın, Dilekçe Karma Komisyonu Genel Kurulunun 9 . 7 . 1965 tarihli Haftalık Karar Cetvelindeki 3659 sayılı Kararın Genel Kurulda görüşülmesine dair önergesi ve Dilekçe Karma Komisyonu raporları (Millet Meclisi : 5/5; Cumhuriyet Senatosu : 4/76) (Millet Meclisi S. Sayısı : 175 ve 175 e 1 nci ek; C. Senatosu S. Sayısı : 898) (Dağıtma tarihi : 10 . 5 . 1971)

7. — İçel Milletvekili Celâl Kargılı, Ankara Milletvekili Suna Tural ile Sinop Milletvekili Hilmi İlgüzar ve Kocaeli Milletvekili Vehbi Engiz'in Genel af kanunu teklifleri ve Adalet Komisyonu raporu (2/383, 2/439, 2/482) (S. Sayısı : 353) (Dağıtma tarihi : 15.6.1971)

8. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Rifat Öztürkçene'nin, Türk Kanunu Medenisi'nin 485 nci maddesinin değiştirilmesi hakkında

kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/9) (S. Sayısı : 360) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

9. — İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in Avukatlık Kanununun 7 nci maddesinin kaldırılması ve 114 ncü maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/284) (S. Sayısı : 359) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

10. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, eşinden beş sene ayrı kalan karı kocanın ayrılması hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/423) (S. Sayısı : 361) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

11. — Nevşehir Milletvekili Esat Kırathoğlu ve 15 arkadaşının, Mehmet Teflikoğlu Haticeden doğma 1339 doğumlu Nevşehir Yenimahalle 10 hanede kayıtlı Mustafa Parmaksız'ın affı hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/196) (S. Sayısı : 161 e 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

12. — Muğla Milletvekili Ahmet Buldanlı'nın Türk Ceza Kanununun, değişik 449 ncü maddesinin 2 nci bendinin tadili hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/449) (S. Sayısı : 366) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

13. — Sakarya Milletvekili Hayrettin Uysal ve 19 arkadaşının, Devlet memurlarının disiplin cezalarının affına dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu. (2/135) (S. Sayısı : 367) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

14. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Türk Ceza Kanununun 455 nci maddesinin 1 nci fıkrasının değiştirilmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/112) (S. Sayısı : 368) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

15. — Burdur Milletvekili Mehmet Özbey'in, Türkiye'de sabotaj yapanların ölüm cezası ile cezalandırılmaları hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/427) (S. Sayısı : 369) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

16. — Cumhuriyet Senatosu Tunceli Üyesi Arslan Bora'nın, Türk Ceza Kanununun 480 nci maddesine son fıkra olarak bir fıkra eklenmesi hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/155) (S. Sayısı : 370) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

17. — C. Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, ellerinde sağlık muayene fişi bulunmayan İstiklâl madalyalı muharip gazilerle diğer

bütün muharip gazilere Millî Savunma Bakanlığınca sağlık muayene fişi verilmesi hakkında kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/301) (S. Sayısı : 372) (Dağıtma tarihi : 26 . 6 . 1971)

18. — İçel Milletvekili Celâl Kargılı'nın Türk Ceza Kanununun 141/1 ve 142/1 nei maddelerinin yürürlükten kaldırılması hakkında kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/388) (S. Sayısı : 377) (Dağıtma tarihi : 6.7.1971)

19. — Adıyaman Milletvekili M. Zeki Adıyaman'ın, Türk Ceza Kanununun 426 nei maddesinin tadiline dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/456) (S. Sayısı : 378) (Dağıtma tarihi : 6 . 7 . 1971)

20. — Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 1076 sayılı İhtiyat zabiti ve ihtiyat askerî memurları Kanununun 8 nei maddesinin (E) fıkrasının değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Millî Savunma Komisyonu raporu (2/281) (S. Sayısı : 381) (Dağıtma tarihi: 12 . 7 . 1971)

21. — Cumhuriyet Senatosu Balıkesir Üyesi Mehmet Güler ve 32 arkadaşının, Ticaret ve Sanayi Odaları, «Ticaret Odaları», «Sanayi Odaları», «Ticaret Borsaları» ve Ticaret ve Sanayi Odaları, Ticaret Odaları, Sanayi Odaları ve Ticaret Borsaları Birliği Kanununun bâzi maddelerini değiştiren kanun teklifi hakkında Cumhuriyet Senatosu Başkanlığı tezkeresi ve Cumhuriyet Senatosunca yapılan değişiklikler hakkında Millet Meclisi Sanayi, Sanayi ve Ticaret komisyonları raporları (Millet Meclisi 2/59; Cumhuriyet Senatosu 2/282) (Millet Meclisi S. Sayısı : 334 e 1 nei ek; Cumhuriyet Senatosu S. Sayısı : 1374 e 1 nei ek) (Dağıtma tarihi : 23 . 7 . 1971)

22. — Ordu Milletvekili Ata Bodur ve 13 arkadaşının, 5590 sayılı Kanunun bâzi maddelerinin değiştirilmesine ve bu kanuna bir geçici madde eklenmesine dair kanun teklifi ve Sanayi ve Ticaret Komisyonu raporu (2/324) (S. Sayısı : 384) (Dağıtma tarihi : 23 . 7 . 1971)

V

İKİ DEFA GÖRÜŞÜLECEK İŞLER

A - İKİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

B - BİRİNCİ GÖRÜŞMESİ YAPILACAK İŞLER

1. — 1076 sayılı Yedek Subay ve yedek aske-

ri memurlar Kanununun 3 neü maddesinin değiştirilmesine ve bu kanuna geçici maddeler ilâvesine dair 97 sayılı Kanuna geçici bir madde ile 1076 sayılı Kanunun 97 sayılı Kanunla değişik 3 neü maddesine bir fıkra eklenmesine dair kanun tasarıları ve Millî Savunma Komisyonu raporu (1/27, 1/248) (S. Sayısı : 246) (Dağıtma tarihi : 28.1.1971)

2. — Kırklareli Milletvekili Mehmet Atagün'ün, 44 sayılı Anayasa Mahkemesinin kuruluş ve yargılama usulleri hakkındaki Kanunun 38 nei maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (2/489) (S. Sayısı : 304) (Dağıtma tarihi : 8 . 3 . 1971)

3. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, çırak, kalfa ve ustalık kanun teklifi ve Sanayi, Ticaret, Adalet, Millî Eğitim, Çalışma ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 5 Nc. lu Geçici Komisyon raporu (2/14) (S. Sayısı : 126 ve 126 ya 1 nei ek) (Dağıtma tarihi : 10 . 3 . 1971)

4. — Maraş Milletvekili M. Zekeriya Kürşad'ın ve Maraş Milletvekili İbrahim Öztürk'ün, Maraş ilinin adının Kahraman Maraş olarak değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve İçişleri Komisyonu raporu (2/162, 2/163) (S. Sayısı : 192 ve 192 ye 1 nei ek) (Dağıtma tarihi : 15 . 3 . 1971)

× 5. — Bursa Milletvekili Kasım Önadım'ın, 507 sayılı Esnaf ve Küçük Sanatkarlar Kanununun bâzi maddelerinin değiştirilmesine ve bâzi maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun teklifi ve Adalet, İçişleri, Ticaret, Sanayi ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 6 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/15) (S. Sayısı : 136 ya 1 nei ek) (Dağıtma tarihi : 18 . 3 . 1971)

6. — İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın, yasama ve yürütme organlarında görev alanların mal bildiriminde bulunmaları hakkında kanun teklifi ve İstanbul Milletvekili Nuri Eroğan'ın önergesi (2/297) (S. Sayısı : 306) (Dağıtma tarihi : 24.3.1971)

× 7. — Mardin Milletvekili Şevki Altındağ ve 14 arkadaşının, Çiftçi mallarının korunması hakkında kanun teklifi ve Afyon Karahisar Milletvekili Süleyman Mutlu'nun önergesi (2/171) (S. Sayısı : 307) (Dağıtma tarihi : 25 . 3 . 1971)

× 8. — Noterlik kanunu tasarısı ve Çalışma Adalet, Maliye ve Plân komisyonlarından seçilen 4 er üyeden kurulu 9 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/92) (S. Sayısı : 130 ve 130 a 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 17 . 4 . 1971)

9. — Kayseri Milletvekili Enver Turgut ve 8 arkadaşının, 17 . 7 . 1967 tarihli 506 sayılı Kanununun 123 nci maddesinin 2 ve 3 nci fıkrasının kaldırılması ve bir fıkra eklenmesi ile İzmir Milletvekili Burhanettin Asutay ve 4 arkadaşının, 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanununun 123 nci maddesinin değiştirilmesine dair kanun teklifleri ve Çalışma ve Plân komisyonlarından 8 er üyeden kurulu 41 numaralı Geçici Komisyon raporu (2/496, 2/323) (S. Sayısı : 310) (Dağıtma tarihi : 27 . 4 . 1971)

10. — 45 sayılı Yüksek Hâkimler Kurulu Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine, 3656 sayılı Kanuna bağlı (1) sayılı cetvelin tadil ve ekleri ile Adalet Bakanlığı bölümüne kadro eklenmesi hakkında kanun tasarısı ve Adalet ve Plân komisyonları raporları (1/185) (S. Sayısı : 212 ve 212 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 3 . 5 . 1971)

11. — 6785 sayılı İmar Kanununda bazı değişiklikler yapılması hakkında kanun tasarısı ile İstanbul Milletvekili Reşit Ülker'in, Millî kıyılar kanunu teklifi ve İmar ve İskân, İçişleri ve Plân komisyonlarından 5 er üye seçilerek kurulan 7 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/161, 2/294) (S. Sayısı : 137 ve 137 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 5 . 5 . 1971)

12. — Cumhuriyet Senatosu Ankara Üyesi Yiğit Köker ile Ankara Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın, Şehit Komando eri Mevlüt Meriç'in annesine, eşine ve çocuğuna vatani hizmet ter-tibinden aylık bağlanmasına dair kanun teklifi ile Ankara Milletvekili M. Kemal Yılmaz'ın önergesi (2/503) (S. Sayısı : 316) (Dağıtma tarihi : 11 . 5 . 1971)

× 13. — Gümrük kanunu tasarısı ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley ve 10 arkadaşının, hastaların memleket içinde bulamadıkları ilaçları dış memleketlerden getirtmeleri ve dış memleketlerden getirtecekleri ilaçlar için yapılacak işlemler hakkında ve Cumhuriyet Senatosu İstanbul Üyesi Mebrure Aksoley'in, 474 sayılı Kanuna ekli Gümrük Giriş Tarife Cetvelininin 87.11 tarife No. lu bölümünün değiştirilmesi hakkında kanun teklifleri

ve Ticaret, Sanayi, Millî Savunma, Ulaştırma, Adalet, Maliye, Gümrük ve Tekel, Sağlık ve Sosyal Yardım ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 16 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/155, 2/43, 2/210) (S. Sayısı : 162 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 4 . 6 . 1971)

14. — 14 . 7 . 1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa 14 . 8 . 1970 tarih ve 1327 sayılı Kanunla eklenen ek geçici 5 nci maddenin değiştirilmesi hakkında kanun tasarısı ve Plân Komisyonu raporu (1/485) (S. Sayısı : 343) (Dağıtma tarihi : 11 . 6 . 1971)

15. — Edirne'nin Lalapaşa ilçesi Çömlek-pınar köyü hane 1, cilt 5, sayfa 1 de nüfusa kayıtlı Osmanoğlu, Nazmiye'den doğma 22.1.1937 doğumlu Mehmet Yama ile aynı nüfusa kayıtlı Emin kızı, Fatma'dan doğma 1928 doğumlu Zehra Yama'nın ölüm cezalarına çarptırılmaları hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/43) (S. Sayısı : 346) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

16. — Kastamonu iline bağlı Daday ilçesinin Uyükören köyü hane 9, cilt 5 ve sayfa 391 numarasında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu, Necibe'den doğma 15 . 3 . 1943 doğumlu Hüseyin Ören'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/48) (S. Sayısı : 347) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

17. — Boğazlıyan ilçesine bağlı Yeni Fakılı Bucacı Yiğitler köyünün 15 hanesinde nüfusa kayıtlı Döndü Şahin'den doğma Mehmet Ali oğlu 2 . 1 . 1950 doğumlu Sırcalı köyünde oturur Hüseyin Şahin'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/290) (S. Sayısı : 348) (Dağıtma tarihi : 16 . 6 . 1971)

18. — Artvin ilinin Şavşat ilçesinin merkezde bağlı Kireçli köyünün 52 nci hane, 8 nci cilt ve 146 sayfasında nüfusa kayıtlı Mehmetoğlu, Güneş'ten doğma 4 . 2 . 1944 doğumlu Alim Gümüş'ün ölüm cezasına çarptırılmasına dair Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/53) (S. Sayısı : 349) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

19. — Kastamonu iline bağlı Devrekâni ilçesinin Contay köyü, hane 4, cilt 23, sayfa 11 de nüfusa kayıtlı Hüseyinoğlu Fikriye'den doğma 4 . 3 . 1944 doğumlu Süleyman Çelik'in ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık

tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/489) (S. Sayısı : 350) (Dağıtma tarihi : 15.6.1971)

20. — Zile ilçesinin Iğdır nahiyesi Büyük Aköz köyü hane 20, cilt 35, sayfa 73 te nüfusa kayıtlı Alioğlu, Hanım'dan doğma 1935 doğumlu Abidin Demirbağ'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/417) (S. Sayısı : 351) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

21. — İstanbul ilinin Sarıyer ilçesi, Büyükdere Dedekorkut sokak, hane 313, cilt 37 ve sayfa 11 de nüfusa kayıtlı Saffetoğlu Havva'dan doğma 8.6.1943 doğumlu Selâmî Kodal'ın ölüm cezasına çarptırılması hakkında Başbakanlık tezkeresi ve Adalet Komisyonu raporu (3/49) (S. Sayısı : 352) (Dağıtma tarihi : 15 . 6 . 1971)

× 22. — Genel nüfus yazımı kanunu tasarısı ve Adalet, İçişleri, Dışişleri ve Plân komisyonlarından seçilen 3 er üyeden kurulu 30 No.lu Geçici Komisyon raporu (1/86) (S. Sayısı : 358) (Dağıtma tarihi : 16.6.1971)

23. — Nevşehir Milletvekili Esat Kırathoğlu ve 9 arkadaşının, Türkiye Jeologlar Odası kanunu teklifi ve Adalet, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Plân komisyonları raporları (2/197) (S. Sayısı : 362) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

× 24. — Nüfus kanunu tasarısı ve Dışişleri, Adalet, İçişleri ve Plân komisyonlarından se-

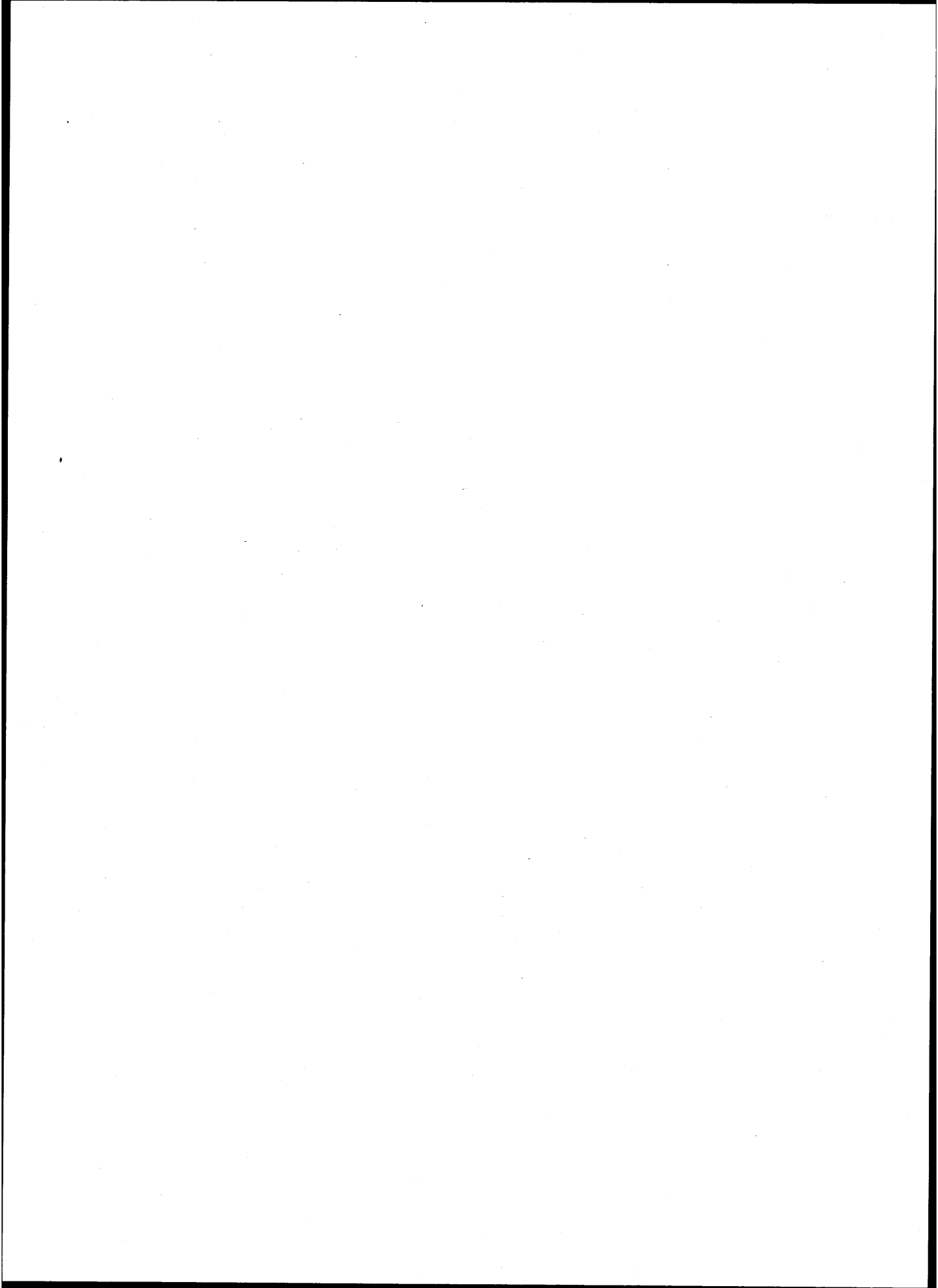
çilen 3 er üyeden kurulu 30 numaralı Geçici Komisyon raporu (1/93) (S. Sayısı : 363) (Dağıtma tarihi : 21 . 6 . 1971)

25. — 7126 sayılı Sivil Savunma Kanununa iki madde eklenmesine dair kanun hakkında Cumhurbaşkanlığı tezkeresi ile İçişleri Komisyonu raporu (1/150) (S. Sayısı : 375) (Dağıtma tarihi : 2 . 7 . 1971)

× 26. — Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı ve Milli Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/486) (S. Sayısı : 379) (Dağıtma tarihi : 12 . 7 . 1971)

27. — Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesi ve bazı maddelerine fıkralar eklenmesine dair kanun tasarısı ve İstanbul Milletvekili İ. Hakkı Tekinel'in Türk Ceza Kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve bazı maddelerine fıkralar ilâvesine dair kanun teklifi ve Adalet Komisyonu raporu (1/494, 2/357) (S. Sayısı : 177 ve 177 ye 1 nci ek) (Dağıtma tarihi : 21 . 7 . 1971)

28. — 12.5.1971 günü Burdur ve 22.5.1971 günü Bingöl'de vukubulan depremler dolayısıyla bu deprem bölgelerinde çalıştırılacak personele yapılacak ödemeler hakkında kanun tasarısı ve İmar ve İskân ve Plân komisyonları raporları (1/488) (S. Sayısı : 385) (Dağıtma tarihi : 23 . 7 . 1971)

Dönem : 3
Toplantı : 2

MİLLET MECLİSİ S. Sayısı :

379

Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı ve Millî Eğitim ve Plân komisyonları raporları (1/486)

T. C.

Başbakanlık

3 . 6 . 1971

Kanunlar ve Kararlar

Tetkik Dairesi

Sayı : 71 - 1211/7622

MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Millî Eğitim Bakanlığınca hazırlanan ve Türkiye Büyük Millet Meclisine arzı Bakanlar Kurulunca 29 . 5 . 1971 tarihinde kararlaştırılan «Boğaziçi Üniversitesi kurulması hakkında kanun tasarısı» ve gerekçesi ilişik olarak sunulmuştur.

Gereğinin yapılmasını rica ederim.

Nihat Erim
Başbakan

GENEL GEREKÇE

Bu kanun, İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi adıyla yeni bir üniversitenin kuruluşunu sağlamak için sevk edilmiştir.

Her ne kadar İstanbul, Türk bilim ve kültür hayatının yüzlerce yıldan beri merkezi durumunda ise de, bu şehirde yeniden bir üniversitenin kuruluşu, eğitim ve öğretim imkânlarının bütün yurt sathına dengeli bir şekilde yayılması gereğine ilk bakışta aykırı gibi görünebilir.

Ancak, mevcut üniversitelerin normal öğrenci kapasiteleri ile şimdiki öğrenci sayıları arasındaki dengesizlik ve şehrin süratle artan nüfusu dikkate alınırca bu tasarının sevki çok isabetli bir hareket olarak değerlendirilecektir.

Ayrıca, bu teşebbüsü tahrik eden ve kolaylıkla gerçekleştirilebilir hale getiren önemli diğer bir unsur, İstanbul Bebek'te bulunan Robert Kolej Yüksek Okulu'nun kampüsü ve taşınır taşınmaz hemen hemen bütün değerleri ile bu kolejin yetkili mütevelli heyeti tarafından T. C. Hükümetine devrine karar verilmiş oluşu ve yüz milyonun üzerindeki maddi değeri ile bu hâibenin Hükümetimizce bu arazi ve binalarda bir üniversite kurulması suretiyle değerlendirilmesinin uygun görülmüş bulunuşudur.

Türk eğitim hayatına uzun yıllar sürekli şekilde katkıda bulunmuş ve değerli binlerce Türk gençini bu yurda kazandırmış olan Robert Kolejini yerini böylece bir Türk Üniversitesinin alışı, bu tarihî müessesenin, belirtilen hizmetleri sebebiyle, hâtırasına karşı duyduğumuz kadir bilirliliğinin bir ifadesi sayılmalıdır.

Madde gerekçeleri

Madde 1. — Bu madde ile İstanbul'da Boğaziçi Üniversitesi adıyla, tüzel kişiliği haiz, bir üniversitenin kurulduğu belirtilmekte ve Robert Kolejin mütevelli heyetince T. C. Hükümetine devrine karar verilen taşınır ve taşınmaz malların tahsis mahalli tâyin olunmaktadır.

Madde 2. — Boğaziçi Üniversitesinin, diğer üniversitelerimizden pek çoğu gibi, (Üniversiteler Kanunu) na tabi olması yerinde görülmüştür.

Ancak, yapılan incelemeler, yeni üniversitenin, her bakımdan bu kanuna intibakının, özellikle devredilen kurumun öğretim elemanları ve eski öğrencileri yönünden bir geçiş dönemine ihtiyacı bulunduğu gerçeğini ortaya koymuş ve üç yıllık bu dönem içinde, bu kanunda gerekli görülen özel tedbirlere geçici maddeler halinde yer verilmiştir.

Geçici Madde 1. — Bu madde ile yeni üniversitenin geçiş dönemi içinde, sadece üç bölüme sahibolması, böylece faaliyet ve imkânlarını dağıtmaması ve Robert Kolej Yüksek Okulunun şartlarını gereği gibi değerlendirmesi öngörülmektedir. Zira bu yüksek okulda, bilindiği üzere, halen bu üç bölüm mevcuttur.

Geçici Madde 2. — Bu madde ile yeni üniversiteye, geçiş dönemi için, özel bir yönetim şekli tesbit edilmiş ve yönetim kurulunun teşekkül tarzı belirtilmiştir.

Madde, özellikle geçiş ve intibak döneminde Robert Kolej Yüksek Okulu öğretim kadrosundan yararlanma ihtiyacı bulunduğu için, yönetim kurulunun teşkilinde bu hususu sağlayacak şekilde tedvin edilmiştir.

Geçici Madde 3. — Bu madde üniversite yönetim kurulunun başlıca görevlerini açıklamakta olup, bunlar geçici dönemde üniversitenin gerektirdiği hemen bütün fonksiyonları kapsamaktadır.

Özellikle, Robert Kolej Yüksek Okulundan devralınan ve Üniversiteler Kanununa uygun akademik unvanlara sahip bulunmayan değerli birçok öğretim elemanının, geçiş dönemi içinde, bu unvanları elde edebilmeleri için, bu madde ile yönetim kuruluna önemli bir görev verilmiştir.

Geçici Madde 4. — Bu madde ile üniversite rektörünün başlıca görevleri açıklanmıştır.

Bu görevler arasında, yönetim kurulu tarafından hazırlanan yönetmeliklerin Millî Eğitim Bakanının onayına sunulması hususu da vardır ki, geçici dönem içinde, organları gereği gibi teşekkül ve taazzuv edemeyecek olan ve özel bir rejimle yönetilecek bu üniversite itibarıyla bu işlemin yararlı olacağı düşünülmüştür.

Geçici Madde 5. — Yeni üniversitenin öğretim kadrosunu teşkilde, esas itibarıyla Robert Kolej Yüksek Okulunda görevli ve bu kuruma sözleşme ile bağlı yerli ve yabancı öğretim elemanlarından yararlanılması gerektiğinden bu madde getirilmiştir. Diğer yüksek öğretim kurumlarından ek görevle gelenlerin ise yeni kuruluştan ayrılmaları halinde doğabilecek ciddi sarıntı sebebiyle, maddenin 2 nci paragrafı hükmü zaruri bulunmaktadır.

Geçiş döneminin ilk yılında Robert Kolejin öğretim elemanları ve diğer personeli ile yapılacak sözleşmelerde, devir işleminden önce bu personele sözleşmeleri ile tanınmış hakların esas itibarıyla dikkate alınması ve bunlara riayet olunması hususu bu madde ile sözleşmeleri yapacak olan yönetim kuruluna görev olarak verilmektedir.

Geçici Madde 6. — Bu maddede üniversitenin gelir kaynakları, diğer üniversitelerimizinkine paralel olarak sayılmıştır.

Geçici Madde 7. — Üniversite bütçesinin hazırlanış ve gereği için Millî Eğitim Bakanlığına sunulmuş şekli ve zamanı tâyin edilmektedir. Bu madde ile konulan usul, çalışmaların ve yardım ödeneği talebinin değerlendirilmesine imkân verecek şekildedir.

Bu üniversiteye, Millî Eğitim Bakanlığı bütçesi içinde, yardım ödeneği şeklinde bir tahsisat ayrılacak ve üniversiteye devrolunacaktır.

Geçici Madde 8. — Bütçe uygulamasına ilişkin olarak bu madde ile getirilen imkânlar, diğer bâzı üniversitelerimiz itibariyle de mevcuttur. Özellikle geçiş dönemi içinde böyle bir rejimin gerekli olduğu açıktır.

Geçici Madde 9. — Bu madde ile «Ortadoğu Teknik Üniversitesi» için uygulanan denetim düzenine paralel bir düzen getirilmekte, ancak yabancı murakıp kullanma imkânı ve murakıpların İngilizce bilme zorunluğuna bu maddede yer verilmemiş bulunmaktadır.

Geçici Madde 10. — Bu madde, raporların tabi tutulacağı işlemi göstermektedir.

Geçici Madde 11. — Bu madde, bütçe uygulamasının murakıplar raporu, üniversite yönetim kurulu raporu ve Millî Eğitim Bakanlığı mütalâası muvacehesinde incelenip değerlendirilmesi ile görevli, içinde Parlâmentoyu da temsilen bulunduran, yüksek bir kurulun teşkilini öngörmekte ve Ortadoğu Teknik Üniversitesi için kabul edilen rejime tam bir paralellik göstermektedir.

Geçici Madde 12. — Bu madde, üniversitenin eski Robert Kolej Özel Yüksek Okulu öğrencilerine karşı görevini tâyin etmekte ve bu öğrencilerin, okulun son yılındaki rejim çerçevesinde, geçiş dönemi içinde, öğrenimlerini bitirebilmeleri maksadiyle gerekli tedbirlerin alınmasını öngörmektedir.

Madde 3 ve 4. — Yürürlük ve yürütme maddeleridir.

Millî Eğitim Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Millî Eğitim Komisyonu
Esas No. : 1/486
Karar No. : 26

23 . 6 . 1971

Yüksek Başkanlığa

Başkanlığınız tarafından Komisyonumuza tevdi buyurulan «Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı» ilgili Hükümet temsilcilerinin iştirakiyle tetkik ve müzakere edildi.

Tasarının tümü üzerinde yapılan uzun müzakerelerden sonra tasarı metninin tetkikine geçilmiştir.

Madde 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Madde 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarıya açıklık vermek nedeniyle yeni bir 3 ncü maddenin ilâvesi Komisyonumuzca uygun görülmüştür.

«Madde 3. — Üniversitenin yetkili karar organları, eğitim ve öğretim sistemi ile lisan konusunda, bu üniversitenin özellikleri göz önünde bulundurmak suretiyle uygun gördüklerini devam ettirmeye yetkilidir.

Bu hüküm üç yıllık geçici süreye tabi değildir.»

Tasarının geçici 2 ve 3 ncü maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 3 ncü maddesinin (c) fıkrası, akademik unvanların nasıl elde edilebileceği hususunda fıkraya açıklık kazandırılması amacıyla bu fıkra metinde olduğu gibi değiştirilmiş ve madde bu değişikliği ile kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 4, 5, 6 ncı maddeleri aynen kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 7 nci maddesinin son fıkrası, daha sonraki bir maddede yapılan değişikliğin icabı olarak, özellikle fıkradan «Genel kurul» tâbirinin çıkarılması nedeniyle bu fıkra metindeki gibi değiştirilmiş ve madde bu değişiklikle kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 8 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Tasarının geçici 9 ncu maddesi, esas itibariyle murakıpların sadece Devlet memurlarından olmasını ve bu hizmetleri karşılığı ücret almamalarını temin amacı ile değiştirilmiş, bu arada murakıp sayısı Maliye Bakanlığından iki, Millî Eğitim Bakanlığından bir olarak saptanmış, rapor verme süreleri de üç aydan 6 aya çıkarılmış ve madde metindeki şekli almıştır.

Tasarının geçici 10 ve 11 nci maddeler, kesin hesapların tasdiki işlemi daha basit fakat daha etkili bir mekanizmaya bağlanması nedeniyle 10 ve 11 nci maddeler birleştirilerek geçici madde 10 olarak metindeki gibi değiştirilmesi Komisyonumuzca kabul edilmiş ve geçici madde numaraları da bir eksilmiştir.

Tasarının geçici 12 nci maddesi 11 olmuş; bumaddenin sonuna, Robert Koleji Özel Yüksek Okulundan mezun olmuş öğrencilerle, bu maddenin 1 nci fıkrası gereğince mezun olacak öğrencilerin, diğer özel yüksek okullar mezunlarının gibi diplomalarının değerini teminat altına almak maksadı ile bu maddenin sonuna metindeki gibi bir fıkra ilâve edilmiştir.

Tasarının 3 ncu maddesi 4, 4 ncu maddesi 5 olarak aynen kabul edilmiştir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek temennisiyle Plân Komisyonuna tevdi edilmek üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Başkan İstanbul <i>Prof. Dr. M. Yardımcı</i>	Sözcü Amasya <i>S. Aygün</i>	Kâtip Tunceli H. Yenipınar İmzada bulunamadı.	Adıyaman <i>Z. Adıyaman</i>
Çanakkale Z. Gülsen İmzada bulunamadı.	Kocaeli <i>S. Yahşi</i>	Konya M. Üstündağ İmzada bulunamadı.	Malatya <i>İ. Şengüler</i>
Uşak Söz hakkım saklıdır. <i>F. Uğrasızoğlu</i>	Trabzon <i>M. Arslantürk</i>	Niğde Söz hakkım mahfuzdur. <i>N. Kodamanoğlu</i>	Balıkesir Söz hakkım mahfuz. <i>M. Yılmaz</i>

Bütçe Plân Komisyonu raporu

Millet Meclisi
Bütçe Plân Komisyonu
Esas No. : 1/486
Karar No. : 105

8 . 7 . 1971

Millet Meclisi Başkanlığına

Tetkiki hususu Komisyonumuza havale buyurulan «Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı» ve ön havalesi uyarınca Millî Eğitim Komisyonunun söz konusu tasarı üzerine düzenlediği rapor Millî Eğitim ve Maliye bakanlıkları temsilcilerinin de hazır buldukları oturumda görüşüldü;

Tasarı, İstanbul'da (Boğaziçi) adı ile bir üniversite kurulmasını öngörmektedir.

Gereğesinde de ifade edildiği gibi, bilim ve kültür merkezlerini bir ölçü dâhilinde yurt sathına dağıtmaktaki sosyal, kültürel ve ekonomik gelişme yönünden elde edilcek yararlar düşünülerek prensibi plânlanmış ve tatbik safhasına da konulmak suretiyle yurdun muhtelif şehirlerinde gele-

cekteki üniversitelerin nüvesi olan fakültelerin açılması yaygınlaşırken, açılacak bu yeni üniversitenin İstanbul'da kurulması ilk nazarda dengeyi bozucu nitelikte görülüyorsa da maddeler tetkik edildiğinde bu üniversitenin İstanbul'da kuruluşunu tahrik edici kolaylıkların mevcudolduğu görülmektedir.

Söyle ki;

Halen öğretime devam eden ve Türk eğitim hayatına uzun yıllar değerli katkılarda bulunan «Robert Kolej» in, yetkili mütevelli heyeti tarafından taşınır ve taşınmaz bütün değerleriyle Hükümetimize devrine karar verilmiş, bu değerli hibeden azami derecede yararlanılması için bu tesisler üzerine bir üniversite kurulmak suretiyle de tarihî müessesenin hâtırasına karşı bir kadirbilirliğin örneği verilmiş olacaktır.

Tasarımın tümü üzerinde yapılan görüşmelerde, kurulacak üniversitenin ismi, öğretim sistemi ve bilhassa lisan konusunda halen uygulanan metotların üniversite bünyesine de tatbik edilip edilmeyeceği hususlarındaki kişisel görüşler açıklanmış, Hükümet temsilcilerinden tamamlayıcı bilgiler alınmış ve mütaakiben Millî Eğitim Komisyonu değişikliği esas alınarak maddelerin görüşülmesine geçilmiş;

«Kuruluş» matlâplı 1 nci madde ile «Geçiş dönemi» matlâplı 2 nci madde, tasarıdaki şekilleriyle aynen kabul edilmiştir.

Eğitim ve öğretim sistemi ile lisan konusunda üniversite karar organlarına yetki verilmesini öngören bir yeni madde tedvin ederek tasarıya ithal eden Millî Eğitim Komisyonunun bu tedvini, yerinde görülerek, aynen kabul edilmiştir.

Tasarımın «Bölümler» matlâplı geçici 1 nci maddesiyle «Üniversite yönetim kurulu» matlâplı geçici 2 nci maddesi tasarıdaki şekilleriyle aynen kabul edilmişlerdir.

Tasarımın geçici 3 ncu maddesi, maddenin (c) fıkrasında Millî Eğitim Komisyonunca yapılan değişiklikle «Rektörün başlıca görevleri» matlâplı geçici 4 ncu madde ile «Öğretim elemanları» matlâplı geçici 5 nci maddeler tasarıdaki şekilleriyle aynen kabul edilmişlerdir.

Halen Robert Kolej öğretim kadrolarında görevli olup, doktor veya tıpta uzman yetkisine sahibolarak doçent, assosiyer profesör ve profesör unvanlarını bir Türk ve yabancı üniversitesinde iktisabetmiş olanlara, bu geçiş ve üniversite haline dönüş dönemine, iktisabettikleri unvanları muhafaza etmelerini teminen, 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu esprisini yönünde ve üniversite yetkili kurullarında kurulacak jüri marifetiyle belge, yayım ve çalışmaları esaslı bir incelemeye tabi tutulmak suretiyle akademik unvanlarının devamını öngören yeni bir madde Komisyonumuzca tedvin olunarak tasarıya (Geçici 6 nci madde) olarak ithal edilmiştir.

«Üniversitenin gelirleri» matlâplı geçici 6 nci madde, yukarıda bahis konusu edilen ilâve geçici madde nedeniyle, madde numarası (7) olarak değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonunca değiştirilme uğruyan «Üniversitenin bütçesi» matlâplı geçici 7 nci madde, madde numarası (8) olarak ve metinde geçen (Yazılı bir rapor) ibaresindeki «yazılı» deyimini çıkarılmak suretiyle kabul edilmiştir.

Tasarımın «Bütçe uygulaması» matlâplı geçici 8 nci maddesi, madde numarası (9) olarak değiştirilmek,

Artırma, eksiltme ve ihale işlerinin ne şekilde yürütüleceğini hükme bağlayan 2 nci paragraf da, ilerde kanun isimlerinde vukuu muhtemel değişiklikler ve dolayısıyla uygulamada doğacak tereddütleri izale ve esasen kanun tekniği icabı olarak kanunların numaraları konulmak suretiyle değiştirilerek kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonunca değiştirilen geçici 9 ncu madde, madde numarası (10) olarak değiştirilmek suretiyle kabul edilmiştir.

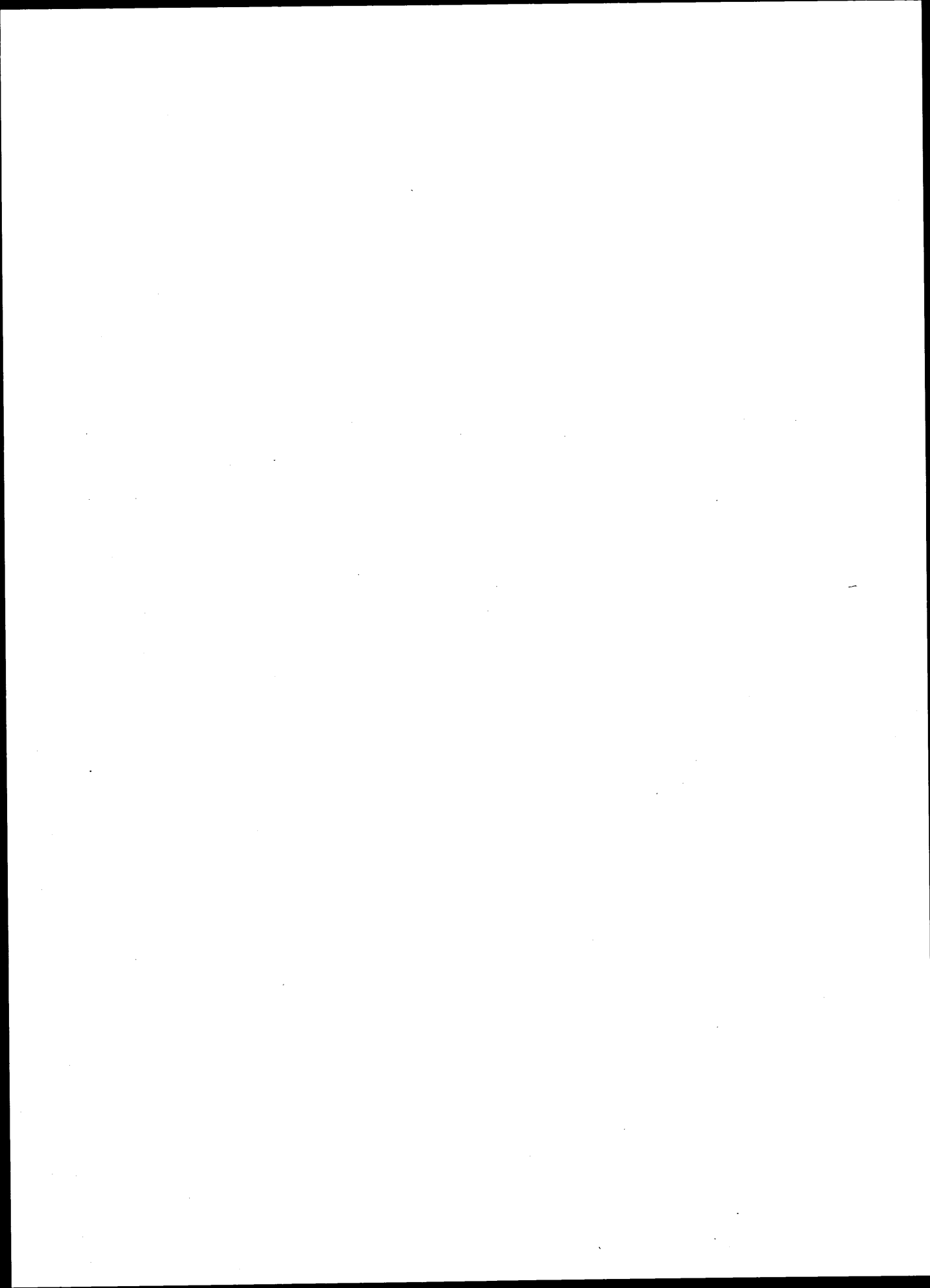
Millî Eğitim Komisyonunca geçici 10 ve 11 nci maddeleri tevhit suretiyle (Geçici 10 ncu) madde şeklinde yapılan değişiklik madde numarası (11) yapılarak kabul edilmiştir.

Millî Eğitim Komisyonunca değiştirilen «Robert Kolej öğrencileri» matlâplı geçici 11 nci madde, madde numarası (12) yapılarak kabul edilmiştir.

«Yürürlük» ve «Yürütme» matlaplı maddeler ise Millî Eğitim Komisyonunca tasarıya ilâve edilen yeni bir madde nedeniyle, sadece madde numaraları yeniden düzenlenmek suretiyle yapılan değişikliklerle kabul edilmişlerdir.

Öncelik ve ivedilikle görüşülmek ve Genel Kurulun tasviplerine arz edilmek üzere Yüksek Başkanlığa arz olunur.

Başkan V. İçel C. Okyayuz	Sözcü Ankara M. K. Yılmaz	Kâtip Erzurum R. Danışman	Ankara H. Balan İmzada bulunamadı.
Ankara C. Yorulmaz	Balıkesir C. Bilgehan İmzada bulunamadı.	Bolu H. İ. Cop	Eskişehir İ. Anı
Hatay H. Özkan İmzada bulunamadı.	Kars K. Okyay İmzada bulunamadı.	Kastamonu Söz hakkım mahfuz. H. Tosyalı	Manisa H. Okçu İmzada bulunamadı.
Maras A. İmamoğlu İmzada bulunamadı.	Niğde Söz hakkım mahfuz. N. Çerezci	Sakarya N. Bayar	Samsun Söz hakkım mahfuz. İ. Kılıç
Tokat İ. H. Balcı	Trabzon A. Şener	Trabzon A. R. Uzuner	Zonguldak K. Nedimoğlu

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir Üniversite kurulması hakkında kanun (tasarısı)

Kuruluş :

MADDE 1. — İstanbul'da, tüzel kişiliği haiz, Boğaziçi Üniversitesi kurulmuştur. İstanbul Robert Kolej Mütevelli Heyetince T. C. Hükümetine devri kararlaştırılan taşınır ve taşınmaz her türlü mallar bu üniversiteye tahsis olunur.

Geçiş dönemi :

MADDE 2. — Boğaziçi Üniversitesi, bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten itibaren üç yıllık bir geçiş dönemi için bu kanun hükümleriyle, 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu ile tadillerinin bu kanuna aykırı olmıyan hükümlerini uygular ve geçiş dönemini takibeden ilk öğretim yılından itibaren bütün gerekleriyle Üniversiteler Kanununa tabi olur.

Bölümler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Geçiş döneminde Boğaziçi Üniversitesinde yalnız temel bilimler, mühendislik ve idari bilimler bölümleri bulunur.

Üniversite yönetim kurulu :

GEÇİCİ MADDE 2. — Boğaziçi Üniversitesinin karar organı (Üniversite yönetim kurulu) dur.

Bu kurul, Robert Kolej Yüksek Okulunun öğretim elemanları arasından Millî Eğitim Bakanınca biri rektör olmak üzere görevlendirilecek dört kişi ile halen mevcut üç bölümün seçilmiş başkanlarından oluşur.

Rektör bu kurulun başkanı, üniversitenin yürütme organı ve tüzel kişiliğinde temsilcidir.

MİLLET MECLİSİ MİLLÎ EĞİTİM KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞ METNİ

Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı

Kuruluş :

MADDE 1. — Tasarının birinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçiş dönemi :

MADDE 2. — Tasarının ikinci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Üniversitenin yetkili karar organları, eğitim ve öğretim sistemi ile lisan konusunda, bu üniversitenin özellikleri göz önünde bulundurmamak suretiyle uygun gördüklerini devam ettirmeye yetkilidir.

Bu hüküm üç yıllık geçici süreye tabi değildir.

Bölümler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üniversite yönetim kurulu :

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

BÜTÇE PLÂN KOMİSYONUNUN DEĞİŞTİRİŞİ

Boğaziçi Üniversitesi adıyla İstanbul'da bir Üniversite kurulması hakkında kanun tasarısı

Kuruluş :

MADDE 1. — Tasarının 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Geçiş dönemi :

MADDE 2. — Tasarının 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Millî Eğitim Komisyonunun «3» nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Bölmeler :

GEÇİCİ MADDE 1. — Tasarının geçici 1 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üniversite Yönetim Kurulu :

GEÇİCİ MADDE 2. — Tasarının geçici 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Üniversite yönetim kurulunun başlıca görevleri :

GEÇİCİ MADDE 3. — Üniversite yönetim kurulunun başlıca görevleri şunlardır :

a) Üniversitenin yönetmeliklerini, öğretim, araştırma, yerleşme ve gelişme plân ve programlarını ve öğretim elemanlarının görevlendirilme ve özlük haklarına ilişkin esasları saptamak;

b) Üniversite bütçesini hazırlamak ve harcama esaslarını belirtmek;

c) Geçiş dönemi sonunda, Üniversiteler Kanununa, bütün gerekleriyle, tabi olabilmemenin şartlarını hazırlamak, özellikle mevcut öğretim elemanlarının durumlarını Üniversiteler Kanununda öngörülen niteliklere ulaştırmak için tedbirler almak;

ç) Rektörlükçe yönetim kuruluna getirilecek konuları tartışmak ve değerlendirmek, gerekenleri karara bağlamak, rektöre yardımcı ve destek olmak.

Rektörün başlıca görevleri :

GEÇİCİ MADDE 4. — Boğaziçi Üniversitesinin geçiş döneminde rektörün başlıca görevleri şunlardır :

a) Üniversite yönetim kuruluna başkanlık etmek; gerektiğinde kendi yerine kurula başkanlık edecek bölüm başkanını seçmek;

b) Yönetim kurulunca hazırlanan yönetmelikleri Millî Eğitim Bakanının onayına sunmak,

c) Üniversite öğretim elemanlarını ilgili bölüm başkanlarının tekliflerini dikkate alarak atamak;

ç) Üniversitenin öğretim, araştırma ve yönetim işlerinin, usulüne göre, yürütülmesini sağlamak,

d) Üniversitenin malî imkânlarını artırmak için kaynaklar aramak,

e) Bütün faaliyet ve gayretlerini tam gün esaslarına göre üniversiteye hasretmek.

(Millî Eğitim Komisyonunun (değiştirilmiş metni)

Üniversite yönetim kurulunun başlıca görevleri :

GEÇİCİ MADDE 3. — Üniversite yönetim kurulunun başlıca görevleri şunlardır :

a) Üniversitenin yönetmeliklerini, öğretim, araştırma, yerleşme ve gelişme plân ve programlarını ve öğretim elemanlarının görevlendirilme ve özlük haklarına ilişkin esasları saptamak,

b) Üniversite bütçesini hazırlama ve harcama esaslarını belirtmek,

c) Geçiş dönemi sonunda, Üniversiteler Kanununa bütün gerekleriyle tabi olabilmemenin şartlarını hazırlamak, özellikle mevcut öğretim elemanlarından akademik unvanlara Üniversiteler Kanununun gereklerine göre sahip bulunmayanların bu unvanları 4936 sayılı Üniversiteler Kanunu gereklerine göre elde edebilmeleri için tedbirler almak,

ç) Rektörlükçe yönetim kuruluna getirilecek konuları tartışmak ve değerlendirmek, gerekenleri karara bağlamak, rektöre yardımcı ve destek olmak,

Rektörün başlıca görevleri :

GEÇİCİ MADDE 4. — Tasarının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe Plân Komisyonunun değistiriği)

Üniversite Yönetim Kurulunun başlıca görevleri :

GEÇİCİ MADDE 3. — Millî Eğitim Komisyonunun değistiriği aynen kabul edilmiştir.

Rektörün başlıca görevleri :

GEÇİCİ MADDE 4. — Tasarının geçici 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Öğretim elemanları :

GEÇİCİ MADDE 5. — Robert Kolej Yüksek Okulunun, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamı dışında resmî görevi bulunan veya resmî görevi bulunmayan öğretim elemanlarından hizmetlerine ihtiyaç duyulanlarla bu üniversitede istihdam şartlarını taşıyıp yeniden atanacaklar, birer yıl süreli sözleşmelerle çalıştırılabilirler.

Bunlardan resmî görevleri bulunanların, bu üniversitedeki görevleri sebebiyle alacakları ücretler, asıl görevleri karşılığı almakta oldukları maaş, ücret, tazminat ve diğer ödeneklerine halel getirmez.

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu kapsamı içinde görevi bulunan memurların bu üniversitede ders vermeleri halinde aynı kanunun 89 ncu ve 176 ncı maddeleri hükümleri uygulanır.

Geçiş döneminde üniversitece takibedilecek istihdam esaslarını gösteren yönetmelikler, yönetim kurulunca, en kısa zamanda, hazırlanır.

Bu okulda görevli diğer personelle ilgili işlemler, rektör tarafından yürütülür.

Öğretim elemanları ve diğer personelle ilgili işlemlerde, kendilerine karşı önceden girilmiş yükümlülükler göz önünde bulundurulur.

Üniversitenin gelirleri :

GEÇİCİ MADDE 6. — Geçiş dönemi içinde, Üniversitenin gelir kaynakları şunlardır :

1. Her yıl Milli Eğitim bütçesine konulacak yardım ödenegi,
2. Üniversiteye yapılacak her türlü yardımlar, bağışlar ve vasiyetler,

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

Öğretim elemanları :

GEÇİCİ MADDE 5. — Tasarının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Üniversitenin gelirleri :

GEÇİCİ MADDE 6. — Tasarının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi)

Öğretim elemanları :

GEÇİCİ MADDE 5. — Tasarımın geçici 5 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

GEÇİCİ MADDE 6. — 4936 sayılı Üniversiteler Kanununa göre doçent, asosye profesör ve profesör unvanlarını almamış olmakla beraber, bu unvanları doktor veya tıpta uzman yetkisi- ni bir Türk üniversitesinden veya yabancı bir üniversiteden aldıktan sonra bu sıfatları ile Robert Kolej Yüksek Okulunda en az beş yıl çalışmış bulunanların Boğaziçi Üniversitesinin öğretim kadrolarına bu unvanlarıyla atanabilmeleri için Üniversite Yönetim Kurulu, Üniversi- telerarası Kurula başvurur.

Bu kurul, ilk toplantısında özel bir jüri kurar. Bu jüri, adayın belgelerini, yayınlarını ve çalışmalarını inceliyerek tahlilî bir rapor hazırlar.

Üniversitelerarası Kurul, jürinin bu raporu hakkında ilgili üniversitenin görüşünü aldıktan sonra adaya «Üniversite Doçenti» veya «Profesörü» unvanını verebilir.

Ancak bunlar «Üniversite Doçenti ve Profesörü» unvanını, üniversitede aylıklı bir kadroya tâyin edildikleri takdirde kullanabilirler.

Üniversitenin gelirleri :

GEÇİCİ MADDE 7. — Tasarımın geçici 6 nci maddesi geçici 7 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

3. Öğrencilerden alınacak harclar ve ücretler,
4. Üniversitece yapılacak olan araştırma ve ekspertizler karşılığında alınacak paralar,
5. Üniversite yayınları gelirleri ile Üniversitenin faaliyeti neticesi olarak meydana gelen bütün diğer gelirler,
6. Üniversiteye ait menkul gayrimenkul malların ve hakların gelirleri.

Üniversitenin bütçesi :

GEÇİCİ MADDE 7. — Yönetim Kurulu hazırlayacağı bütçeyi yazılı bir rapor ile birlikte en geç Ağustos ayının birine kadar Millî Eğitim Bakanlığına verir.

Bu raporda üniversitenin bir yıllık öğretim, araştırma ve gelişme faaliyetleri, üniversitenin ihtiyaçları ve malî hususlar belirtilir.

Ayrıca, malî durumu gösteren izahlı bir cetvel de bu rapora eklenir.

Millî Eğitim Bakanlığı bütçeyi ve raporu o yıla ait genel bütçenin hazırlanmasında kabul edilen esaslar dâhilinde inceliyerek tesbit ettiği ödenek miktarını kendi bütçesiyle teklif eder.

Yönetim Kurulu kesin hesaplar hakkında raporunu Boğaziçi Üniversitesi Genel Kuruluna sunulmak üzere, en geç, malî yılın bitimini takibeden 15 Haziran tarihine kadar Millî Eğitim Bakanlığına verir.

Bütçe uygulaması :

GEÇİCİ MADDE 8. — Boğaziçi Üniversitesi Muhasebei Umumiye, Artırma, Eksiltme ve ihale kanunları hükümlerine, Sayıştay vize ve kontroluna tabi değildir.

Artırma, Eksiltme ve ihale işleri ile hesap ve sarf işlerinin ne suretle yürütüleceği ve müsbit evrakın şekil ve çeşitleri, Yönetim Kurulunca hazırlanacak bir yönetmelikle tesbit olunur.

Malî denetim :

GEÇİCİ MADDE 9. — Boğaziçi Üniversitesinin hesapları biri Maliye, diğer ikisi Millî Eğitim Bakanlığınca her bütçe yılı başında birer yıl için tâyin edilen üç murakıptan kurulu bir Murakıplar Heyeti tarafından murakabe olunur.

(Millî Eğitim Komisyonunun 'değiştirilmiş metni)

Üniversitenin bütçesi :

GEÇİCİ MADDE 7. — Yönetim kurulu hazırlayacağı bütçeyi yazılı bir rapor ile birlikte en geç Ağustos ayının birine kadar Millî Eğitim Bakanlığına verir.

Bu raporda üniversitenin bir yıllık, öğretim, araştırma ve gelişme faaliyetleri, üniversitenin ihtiyaçları ve malî hususlar belirtilir.

Ayrıca, malî durumu gösteren izahlı bir cetvel de bu rapora eklenir.

Millî Eğitim Bakanlığı bütçeyi ve raporu o yıla ait genel bütçenin hazırlanmasında kabul edilen esaslar dâhilinde inceliyerek tesbit ettiği ödenek miktarını kendi bütçesiyle teklif eder.

Yönetim kurulu hesaplar hakkındaki yıllık raporunu, 15 Haziran tarihine kadar Millî Eğitim Bakanlığına verir.

Bütçe uygulanması :

GEÇİCİ MADDE 8. — Tasarının bu maddesi aynen kabul edilmiştir.

Malî denetim :

GEÇİCİ MADDE 9. — Boğaziçi Üniversitesinin hesaplarıyla gelir ve giderlerini ilgilendiren bilûmum işlem ve kararlarını altı ayda bir incelemek ve kontrol etmek üzere biri Millî Eğitim, ikisi Maliye Bakanlığınca olmak üzere,

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi)

Üniversitenin bütçesi :

GEÇİCİ MADDE 8. — Yönetim Kurulu, hazır lıyacağı bütçeyi bir rapor ile birlikte en geç Ağustos ayının birine kadar Millî Eğitim Bakanlığına verir.

Bu raporda üniversitenin bir yıllık öğretim, araştırma ve gelişme faaliyetleri, üniversitenin ihtiyaçları ve malî hususlar belirtilir.

Ayrıca, malî durumu gösteren izahlı bir cetvel de bu rapora eklenir.

Millî Eğitim Bakanlığı bütçeyi ve raporu o yıla ait genel bütçenin hazırlanmasında kabul edilen esaslar dahilinde inceliyerek tesbit ettiği ödenek miktarını kendi bütçesiyle teklif eder.

Yönetim Kurulu, hesaplar hakkındaki yıllık raporunu, 15 Haziran tarihine kadar Millî Eğitim Bakanlığına verir.

Bütçe uygulaması :

GEÇİCİ MADDE 9. — Boğaziçi Üniversitesi, 1050 sayılı Muhasebei Umumiye, 2490 sayılı Artırma, Eksiltme ve ihale kanunları hükümlerine, Sayıştay vize ve kontroluna tabi değildir.

Artırma, eksiltme ve ihale işleri ile, hesap ve sarf işlerinin ne suretle yürütüleceği ve müsbit evrakın şekil ve çeşitleri, Yönetim Kurulunca hazırlanacak bir yönetmelikle tesbit olunur.

Malî denetim :

GEÇİCİ MADDE 10. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 9 ncu maddesi geçici 10 ncu maddede olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Murakıplar yüksek öğrenim görmüş, Devlet muhasebesi ile ticari ve sınai müesseseler murakabesine vâkıf ve bu kanunun kendilerine yüklediği görevleri hakkiyle başarmaya muktedir kişiler arasından seçilir. Bunlara verilecek ücret, her yıl, Yönetim Kurulu tarafından tesbit olunur.

Murakıplar üniversitenin gelir ve giderlerini ilgilendiren her nevi muamele ve kararları incelemek ve kontrol etmekle görevlidirler.

Üç ayda bir üniversite muameleleri hakkında Maliye ve Millî Eğitim bakanlıklarına bir rapor verirler.

Murakıplık görevi, ücretsiz olmak şartıyla, aynı nitelikleri haiz Devlet memurlarına da görürülebilir. Süresi biten murakıpların yeniden tâyinleri caizdir.

Yıllık raporlar :

GEÇİCİ MADDE 10. — Millî Eğitim Bakanlığı, Murakıplar Heyetinin yıllık raporu ile Yönetim Kurulunun yıllık raporlarını kendi mütalâası ile birlikte Genel Kurulun tasdik ve tasvibine sunulmak üzere 15 Ağustos tarihine kadar Başbakanlığa verir.

Genel Kurul :

GEÇİCİ MADDE 11. — Boğaziçi Üniversitesinin Genel Kurulu Başbakanlıkça tâyin edilecek üç temsilci ile Türkiye Büyük Millet Meclisi Bütçe, Dışişleri, Millî Eğitim, Sayıştay komisyonları üyelerinin bir araya gelmesinden kurulur. Genel Kurul Başbakanlıktan gönderilip Meclis Başkanlığınca havale edilen Boğaziçi Üniversitesinin bütçesine ait kesinhesapları ve Yönetim Kurulunun ve Murakabe Heyetinin yıllık raporlarını ve Millî Eğitim Bakanlığının bunlar hakkındaki mütalâasını inceleyip, Üniversite kesinhesaplarının tasdiki veya reddi hakkında karar verir.

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

her bütçe yılı başında üç murakıp görevlendirilir.

Murakıplar, yüksek öğrenim görmüş, devlet muhasebesi ile ticari ve sınai müesseseler murakabesine vakıf ve bu kanunun kendilerine yüklediği görevleri başarmaya muktedir Devlet memurları arasından seçilir.

Murakıplar altı ayda bir inceleme ve kontrol sonuçları hakkında Maliye ve Millî Eğitim bakanlıklarına rapor verirler.

GEÇİCİ MADDE 10. — Millî Eğitim Bakanlığı Murakıplar Heyetinin raporları ile yönetim kurulunun yıllık raporunu kendi mütalâası ile birlikte 15 Ağustos tarihine kadar Başbakanlığa verir.

Başbakanlık, mütalâasını ekliyerek, ilgili evrakı, Millet Meclisi Millî Eğitim, Bütçe - Plân ve Sayıştay komisyonlarından seçilecek üçer kişiden kurulu bir karma komisyonda incelenmek ve kesin karara bağlamak üzere Millet Meclisi Başkanlığına sunar.

Karma Komisyonun üniversite kesinhesaplarını tasdik kararı, üniversite yönetim kurulunun ibrasını tazammun eder.

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirisi)

Yıllık raporlar :

GEÇİCİ MADDE 11. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 10 ncu maddesi geçici 11 nci maddede olarak aynen kabul edilmiştir.

(Hükümetin teklifi)

Genel Kurulun Üniversite kesinhesabını tasdik kararı Üniversite Yönetim Kurulunun ibrasını tazammun eder.

Robert Kolej öğrencileri :

GEÇİCİ MADDE 12. — Üniversite, Robert Kolej Özel Yüksek Okulunun esas sınıflarındaki öğrencilerin öğrenimlerini, 1970 - 1971 öğretim yılında yürürlükte olan esaslar çerçevesinde, geçiş dönemi içinde bitirebilmelerini sağlamak maksadiyle gerekli tedbirleri alır. Bu esaslar, ücretler itibariyle yeni öğrencilere de uygulanır.

Yürürlük :

MADDE 3. — Bu kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme :

MADDE 4. — Bu kanunu Bakanlar Kurulu yürütür.

29 . 5 . 1971

Devlet Bakanı

Başbakan

N. Erim

Devlet Bakanı

Başbakan Yardımcısı

A. Karaosmanoğlu

Devlet Bakanı

D. Kitaplı

Millî Savunma Bakanı

F. Melen

Dışişleri Bakanı

O. Olcay

Millî Eğitim Bakanı

Ş. Orel

Başbakan Yardımcısı

S. Koçay

Devlet Bakanı

M. Özgüneş

Adalet Bakanı

I. Arar

İçişleri Bakanı

H. Ömeroğlu

Maliye Bakanı

S. N. Ergin

Bayındırlık Bakanı

C. Karakaş

(Millî Eğitim Komisyonunun değiştirilmiş metni)

Robert Kolej öğrencileri :

GEÇİCİ MADDE 11. — Üniversite, Robert Kolej Özel Yüksek Okulunun esas sınıflarındaki öğrencilerin öğrenimlerini, 1970 - 1971 öğretim yılında yürürlükte olan esas çerçevesinde geçiş dönemi içinde bitirebilmelerini sağlamak maksadiyle gerekli tedbirleri alır.

Bu esaslar, ücretler itibariyle yeni öğrencilere de uygulanır.

Robert Kolej Yüksek Okulundan mezun olanlara verilmiş diplomalar ile bu maddenin birinci fıkrası uyarınca mezun olacaklara verilecek diplomalar, benzeri diğer resmî öğretim kurumlarının diplomaları ile aynı hak ve yetkileri sağlar.

MADDE 4. — Tasarının 3 ncü maddesi 4 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

MADDE 5. — Tasarının 4 ncü maddesi 5 ncü madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Dış Eko. İliş. Bakanı Sağ. ve Sos. Y. Bakanı

Ö. Derbil

T. Akyol

Güm. ve Tekel Bakanı

H. Özalp

Tarım Bakanı

M. O. Dikmen

Ulaştırma Bakanı

H. Arık

Çalışma Bakanı

A. Sav

Sanayi ve Ti. Bakanı

A. Çilingiroğlu

En. ve Ta. Kay. Bakanı

İ. Topaloğlu

Turizm ve Ta. Bakanı

E. Y. Akçal

İmar ve İskân Bakanı

S. Babüroğlu

Köy İşleri Bakanı

C. Aykan

Orman Bakanı

S. Inan

Gençlik ve Spor Bakanı

S. Ergun

(Bütçe Plân Komisyonunun değiştirişi)

Robert Kolej öğrencileri :

GEÇİCİ MADDE 12. — Millî Eğitim Komisyonunun geçici 11 nci maddesi geçici 12 nci maddede olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürürlük :

MADDE 4. — Tasarının 3 nci maddesi 4 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

Yürütme :

MADDE 5. — Tasarının 4 nci maddesi 5 nci madde olarak aynen kabul edilmiştir.

(1932) (1933) (1934) (1935) (1936)

1937 (1938) (1939)

1940 (1941) (1942) (1943) (1944) (1945) (1946) (1947) (1948) (1949) (1950) (1951) (1952) (1953) (1954) (1955) (1956) (1957) (1958) (1959) (1960) (1961) (1962) (1963) (1964) (1965) (1966) (1967) (1968) (1969) (1970) (1971) (1972) (1973) (1974) (1975) (1976) (1977) (1978) (1979) (1980) (1981) (1982) (1983) (1984) (1985) (1986) (1987) (1988) (1989) (1990) (1991) (1992) (1993) (1994) (1995) (1996) (1997) (1998) (1999) (2000) (2001) (2002) (2003) (2004) (2005) (2006) (2007) (2008) (2009) (2010) (2011) (2012) (2013) (2014) (2015) (2016) (2017) (2018) (2019) (2020) (2021) (2022) (2023) (2024) (2025)

1937 (1938) (1939)

1940 (1941) (1942) (1943) (1944) (1945) (1946) (1947) (1948) (1949) (1950) (1951) (1952) (1953) (1954) (1955) (1956) (1957) (1958) (1959) (1960) (1961) (1962) (1963) (1964) (1965) (1966) (1967) (1968) (1969) (1970) (1971) (1972) (1973) (1974) (1975) (1976) (1977) (1978) (1979) (1980) (1981) (1982) (1983) (1984) (1985) (1986) (1987) (1988) (1989) (1990) (1991) (1992) (1993) (1994) (1995) (1996) (1997) (1998) (1999) (2000) (2001) (2002) (2003) (2004) (2005) (2006) (2007) (2008) (2009) (2010) (2011) (2012) (2013) (2014) (2015) (2016) (2017) (2018) (2019) (2020) (2021) (2022) (2023) (2024) (2025)

1937 (1938) (1939)